2024/2881

20.11.2024

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2024/2881

ze dne 23. října 2024

o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu

(přepracované znění)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ([1]),

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ([2]),

v souladu s řádným legislativním postupem ([3]),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/107/ES ([4]) a 2008/50/ES ([5]) byly podstatně změněny. Vzhledem k potřebě provést další změny by měly být uvedené směrnice v zájmu přehlednosti přepracovány.

(2) Evropská komise ve svém sdělení ze dne 11. prosince 2019 nazvaném „Zelená dohoda pro Evropu“ stanovila ambiciózní plán přeměny Unie na spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou účinně využívající zdroje, jejímž cílem je chránit, zachovávat a posilovat přírodní kapitál Unie a chránit zdraví a blahobyt občanů před environmentálními riziky a dopady. Pokud jde konkrétně o čisté ovzduší, zavázala se Komise dále zlepšovat kvalitu ovzduší a ve větší míře sladit normy Unie pro kvalitu ovzduší s doporučeními Světové zdravotnické organizace (WHO). Komise v Zelené dohodě pro Evropu rovněž oznámila, že posílí ustanovení o monitorování, modelování a plánování kvality ovzduší.

(3) Komise ve svém sdělení ze dne 12. května 2021 nazvaném „Cesta ke zdravé planetě pro všechny – Akční plán EU: Vstříc nulovému znečištění ovzduší, vod a půdy“ stanovila „akční plán pro nulové znečištění“, který se mimo jiné zabývá aspekty Zelené dohody pro Evropu týkajícími se znečištění a dále obsahuje závazek snížit do roku 2030 dopad znečištění ovzduší na zdraví o více než 55 % a počet ekosystémů Unie, v nichž znečištění ovzduší ohrožuje biologickou rozmanitost, o 25 %.

(4) Akční plán pro nulové znečištění rovněž stanoví vizi pro rok 2050, podle níž se znečištění ovzduší sníží na úrovně, které již nejsou považovány za škodlivé pro zdraví a přírodní ekosystémy. Za tímto účelem by měl být uplatněn několikafázový přístup ke stanovení stávajících a budoucích norem Unie pro kvalitu ovzduší, přičemž by měly být stanoveny normy kvality ovzduší pro rok 2030 a následující období a vytvořena perspektiva pro dosažení souladu s nejaktuálnějšími pokyny WHO pro kvalitu ovzduší nejpozději do roku 2050 na základě mechanismu pravidelného přezkumu s cílem zohlednit nejnovější vědecké důkazy. Vzhledem k souvislosti mezi snižováním znečištění a dekarbonizací by měl být dlouhodobý cíl dosáhnout nulového znečištění uskutečňován souběžně se snižováním

([1]) Úř. věst. C 146, 27.4.2023, s. 46.
([2]) Úř. věst. C, C/2023/251, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/251/oj.
([3]) Postoj Evropského parlamentu ze dne 24. dubna 2024 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 14. října 2024.
([4]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/107/ES ze dne 15. prosince 2004 o obsahu arsenu, kadmia, rtuti, niklu a polycyklických aromatických uhlovodíků ve vnějším ovzduší (Úř. věst. L 23, 26.1.2005, s. 3).
([5]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES ze dne 21. května 2008 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu (Úř. věst. L 152, 11.6.2008, s. 1).

emisí skleníkových plynů, jak je stanoveno v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ([6]).

(5) V září 2021 WHO aktualizovala pokyny pro kvalitu ovzduší založené na systematickém přezkumu vědeckých důkazů o vlivu znečištění ovzduší na zdraví. Aktualizované pokyny WHO pro kvalitu ovzduší zdůrazňují nové důkazy o účincích, k nimž dochází při nízkých úrovních expozice znečištěnému ovzduší, a ve srovnání s předchozími pokyny stanovují nižší doporučené úrovně kvality ovzduší pro částice (PM_{10} a $PM_{2,5}$) a pro oxid dusičitý. Tato směrnice zohledňuje nejnovější vědecké důkazy, včetně nejaktuálnějších pokynů WHO pro kvalitu ovzduší.

(6) Právní předpisy Unie a členských států v posledních třech desetiletích trvale snižovaly emise škodlivých látek znečišťujících ovzduší a odpovídajícím způsobem zlepšovaly kvalitu ovzduší. Možnosti politiky analyzované v rámci posouzení dopadů připojeného k této směrnici naznačují další čisté socioekonomické přínosy dalšího snižování znečištění ovzduší, přičemž předpokládané přínosy pro zdraví a životní prostředí vyjádřené v penězích výrazně převažují nad očekávanými náklady na provádění.

(7) Při přijímání příslušných opatření na úrovni Unie a na vnitrostátní úrovni za účelem dosažení cíle nulového znečištění ovzduší by se členské státy, Evropský parlament, Rada a Komise měly řídit zásadou předběžné opatrnosti a zásadami, že by měla být přijata preventivní opatření, že by poškození životního prostředí mělo být přednostně řešeno u zdroje a že by měl platit znečišťovatel, stanovenými ve Smlouvě o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), zásadou „neškodit“ stanovenou v Zelené dohodě pro Evropu a rovněž uznáním lidského práva na čisté, zdravé a udržitelné životní prostředí, jak je uznává rezoluce 76/300, kterou přijalo Valné shromáždění OSN dne 28. července 2022. Měly by mimo jiné zohlednit tyto prvky: pozitivní vliv zlepšení kvality ovzduší na lidské zdraví, kvalitu životního prostředí a odolnost ekosystémů, blahobyt občanů, rovnost a ochranu citlivého obyvatelstva a zranitelných skupin, náklady na zdravotní péči, prosperitu společnosti, zaměstnanost a konkurenceschopnost hospodářství; transformaci energetiky, posílení energetické bezpečnosti a boj proti energetické chudobě; potravinové zabezpečení a cenovou dostupnost potravin; rozvoj udržitelných a inteligentních řešení v oblasti mobility a dopravy a související infrastruktury; dopad změn chování; dopad fiskálních politik; spravedlnost a solidaritu v rámci členských států a mezi nimi s ohledem na jejich ekonomickou způsobilost, vnitrostátní okolnosti, jako jsou specifika ostrovů, a potřebu postupného hospodářského sbližování; potřebu zajistit spravedlivou a sociálně vyváženou transformaci prostřednictvím vhodných vzdělávacích programů a programů odborné přípravy, a to i pro zdravotnické pracovníky; nejlepší dostupné a nejaktuálnější vědecké důkazy, zejména zjištění, o nichž informuje WHO; potřebu začlenit rizika související se znečištěním ovzduší do rozhodnutí týkajících se investic a plánování; nákladovou efektivnost, nejlepší dostupná technologická řešení a technologickou neutralitu při dosahování snížení emisí látek znečišťujících ovzduší a postupné zlepšování ekologické vyváženosti a zvyšování úrovně ambicí.

(8) Tato směrnice přispívá k dosažení cílů udržitelného rozvoje OSN, zejména cílů udržitelného rozvoje č. 3, 7, 10, 11 a 13.

(9) Všeobecný akční program Unie pro životní prostředí do roku 2030 stanovený rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/591 ([7]) (8. akční program pro životní prostředí) stanoví mimo jiné cíl dosáhnout životního prostředí bez toxických látek a ochrany zdraví a dobrých životních podmínek lidí, zvířat a ekosystémů proti rizikům a negativním dopadům souvisejícím se životním prostředím a za tímto účelem mimo jiné stanoví, že je třeba další zlepšování metod monitorování, lepší mezinárodní spolupráce, lepší informovanost veřejnosti a přístup ke spravedlnosti. Tím se řídí cíle stanovené v této směrnici.

(10) Komise by měla pravidelně přezkoumávat vědecké důkazy týkající se znečišťujících látek, jejich účinků na lidské zdraví a životní prostředí, a mimo jiné přímých a nepřímých nákladů na zdravotní péči spojených se znečištěním ovzduší, socioekonomických dopadů, nákladů na životní prostředí a vývoje v behaviorální, fiskální a technologické oblasti. Na základě přezkumu by Komise měla posoudit, zda jsou použitelné normy kvality ovzduší stále vhodné k dosažení cílů této směrnice. Komise by měla provést první přezkum do 31. prosince 2030. Při provádění přezkumu by Komise měla posoudit možnosti a lhůty pro sladění norem kvality ovzduší s nejnovějšími pokyny WHO pro kvalitu ovzduší, zda je třeba aktualizovat normy kvality ovzduší na základě nejnovějších vědeckých

([6]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

([7]) Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/591 ze dne 6. dubna 2022 o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2030 (Úř. věst. L 114, 12.4.2022, s. 22).

informací, zda by měly být zahrnuty další látky znečišťující ovzduší a zda by měla být změněna ustanovení o prodloužení lhůt pro dosažení příslušných norem a o přeshraničním znečišťování ovzduší. Na základě přezkumu by měla Komise předložit v případě potřeby návrh na revizi norem kvality ovzduší nebo na zahrnutí dalších látek znečišťujících ovzduší. Pokud to Komise považuje za nezbytné, měla by rovněž předložit návrhy na zavedení nebo revizi jakýchkoli relevantních právních předpisů týkajících se zdrojů s cílem přispět k dosažení navrhovaných revidovaných norem kvality ovzduší na úrovni Unie a navrhnout další opatření, která mají být přijata na úrovni Unie.

(11) Měl by být uplatňován společný přístup k posuzování kvality vnějšího ovzduší pomocí společných kritérií posuzování. Při posuzování kvality vnějšího ovzduší by měl být brán ohled na velikost skupin obyvatel a ekosystémů, které jsou znečištění ovzduší vystaveny. Je proto vhodné rozdělit území každého členského státu do zón podle hustoty obyvatel a územních jednotek pro stanovení průměrné expozice.

(12) V zónách, v nichž jsou překračovány prahy posuzování, by měla být povinná stacionární měření. Modelovací aplikace a orientační měření, kterými se doplní informace ze stacionárních měření, umožní zpracovat údaje z jednotlivých míst z hlediska geografického rozložení koncentrace. Použití těchto doplňkových metod posuzování by rovněž mělo umožnit snížení minimálního požadovaného počtu míst odběru vzorků pro stacionární měření v zónách, kde je dosaženo mezních hodnot nebo cílových hodnot, ale je překračován práh posuzování. V zónách, kde jsou mezní hodnoty nebo cílové hodnoty překračovány, by od dvou let po přijetí prováděcích aktů týkajících se modelovacích aplikací a stanovení prostorové reprezentativnosti míst odběru vzorků měly být kromě povinných stacionárních měření k posouzení kvality vnějšího ovzduší použity modelovací aplikace nebo orientační měření. Za účelem lepšího pochopení úrovní a rozptylu znečištění by mělo být rovněž prováděno dodatečné monitorování pozaďových koncentrací a depozice znečišťujících látek ve vnějším ovzduší.

(13) S cílem umožnit interpretovat údaje z jednotlivých míst z hlediska geografického rozložení koncentrace znečišťujících látek by se měly případně použít modelovací aplikace, jež mohou pomoci odhalit porušení norem kvality ovzduší a zajistit podkladové údaje pro plány kvality ovzduší a plány postupu v oblasti kvality ovzduší a umístění míst odběru vzorků. Kromě požadavků na monitorování kvality ovzduší stanovených v této směrnici se členské státy vyzývají, aby pro účely monitorování využívaly informační produkty a doplňkové nástroje, jako je pravidelné hodnocení a zprávy o hodnocení kvality nebo online aplikace v dané oblasti politiky), které poskytuje složka Kosmického programu Unie zaměřená na pozorování Země, zejména služba monitorování atmosféry složky Copernicus.

(14) Je důležité, aby nové znečišťující látky, jako jsou ultrajemné částice, černý uhlík a elementární uhlík, jakož i amoniak a oxidační potenciál částic znečišťující látky byly měřeny na monitorovacích superlokalitách, a to na venkovských pozaďových lokalitách i na městských pozaďových lokalitách, s cílem podpořit získávání vědeckých poznatků o jejich účincích na lidské zdraví a životní prostředí, jak doporučuje WHO. Pro členské státy, jejichž území je menší než 10 000 km^2, by bylo dostačující měření na monitorovacích superlokalitách v městských pozaďových lokalitách.

(15) Měla by být provedena podrobná měření jemných částic ($PM_{2,5}$), aby bylo možné lépe pochopit dopady této znečišťující látky a vypracovat vhodné politiky. Tato měření by měla být provedena způsobem, který je v souladu s měřeními v rámci programu spolupráce při monitorování a vyhodnocování dálkového přenosu látek znečišťujících ovzduší v Evropě (EMEP) vytvořeného na základě Úmluvy o dálkovém znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států z roku 1979 přijaté Evropskou hospodářskou komisí OSN (EHK OSN) a schválené rozhodnutím Rady 81/462/EHS ([8]) a jejích protokolů, včetně Protokolu o omezování acidifikace, eutrofizace a přízemního ozonu z roku 1999, který byl revidován v roce 2012.

(16) S cílem zajistit, aby shromážděné informace o znečištění ovzduší byly dostatečně reprezentativní a srovnatelné v rámci Unie, je nezbytné používat při posuzování kvality vnějšího ovzduší standardizované metody měření a společná kritéria pro počet a polohu míst odběru vzorků. K posuzování kvality vnějšího ovzduší mohou být použity i jiné metody než měření, a proto je nezbytné vymezit kritéria používání a požadovanou přesnost těchto metod.

(17) Jako důležitý bod je uznáváno stanovení referenčních měřicích metod. S cílem rychlého vypracování a přijetí norem EN pro měření polycyklických aromatických uhlovodíků a pro hodnocení výkonnosti snímacích systémů pro určení koncentrací plynných znečišťujících látek a částic (PM_{10} a $PM_{2,5}$) ve vnějším ovzduší již Komise zadala práce na

([8]) Rozhodnutí Rady 81/462/EHS ze dne 11. června 1981 o uzavření Úmluvy o dálkovém znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států (Úř. věst. L 171, 27.6.1981, s. 11).

přípravě těchto norem. Dokud nejsou k dispozici standardizované metody EN, mělo by být povoleno použití referenčních měřicích metod podle mezinárodních a vnitrostátních norem nebo technických specifikací Evropského výboru pro normalizaci (CEN).

(18) Za účelem ochrany lidského zdraví a životního prostředí jako celku je zvláště důležité bojovat proti emisím znečišťujících látek u zdroje a stanovit a provádět co nejúčinnější opatření ke snížení emisí na místní a celostátní úrovni a na úrovni Unie, zejména pokud jde o emise ze zemědělství, průmyslu, dopravy, systémů vytápění a chlazení a výroby energie. Proto by se mělo zamezit emisím škodlivých látek znečišťujících ovzduší, předcházet jim nebo je omezit a měly by být stanoveny vhodné normy kvality ovzduší, mimo jiné na základě nejaktuálnějších vědeckých důkazů, včetně doporučení WHO.

(19) Bylo vědecky prokázáno, že oxid siřičitý, oxid dusičitý a oxidy dusíku, částice (PM_{10} a $PM_{2,5}$), benzen, oxid uhelnatý, arsen, kadmium, olovo, nikl, některé polycyklické aromatické uhlovodíky a ozon jsou odpovědné za řadu výrazných nepříznivých účinků na lidské zdraví a jsou spojeny s několika nepřenosnými chorobami, nepříznivými zdravotními podmínkami a zvýšenou úmrtností. Koncentrace těchto látek ve vnějším ovzduší a jejich depozice mají dopad na lidské zdraví a životní prostředí.

(20) Ačkoli je znečištění ovzduší všeobecným zdravotním problémem, rizika nejsou rovnoměrně rozložena mezi obyvatelstvo, přičemž citlivé obyvatelstvo a zranitelné skupiny jsou vystaveny většímu riziku újmy než jiní. Tato směrnice uznává zvýšená rizika a specifické potřeby citlivého obyvatelstva a zranitelných skupin, pokud jde o znečištění ovzduší, a jejím cílem je toto obyvatelstvo a skupiny informovat a chránit.

(21) Podle zprávy Evropské agentury pro životní prostředí č. 22/2018 nazvané „Nerovnoměrná expozice a nerovnoměrné dopady: sociální zranitelnost vůči znečištění ovzduší, hluku a extrémním teplotám v Evropě“ se uvádí, že zdraví lidí s nižším socioekonomickým statusem bývá znečištěním ovzduší ovlivněno více než zdraví obyvatelstva obecně, a to v důsledku jejich větší expozice i vyšší zranitelnosti. Tato směrnice zohledňuje sociální aspekty znečištění ovzduší a socioekonomické dopady přijatých opatření.

(22) K účinkům arsenu, kadmia, olova, rtuti, niklu a polycyklických aromatických uhlovodíků na lidské zdraví, včetně prostřednictvím potravinového řetězce, a na životní prostředí dochází i prostřednictvím depozice. Měla by se vzít v úvahu akumulace těchto látek v půdě a ochrana podzemních vod.

(23) Průměrná expozice obyvatelstva znečišťujícím látkám s největším doloženým dopadem na lidské zdraví, tj. jemným částicím ($PM_{2,5}$) a oxidu dusičitému, by měla být snížena na základě nejaktuálnějších doporučení WHO. Za tímto účelem by měla být zavedena povinná hodnota snížení průměrné expozice jako doplňková norma kvality ovzduší, která doplní mezní hodnoty, nikoli však jako náhradu za ně.

(24) Kontrola účelnosti směrnic o kvalitě vnějšího ovzduší, zahrnující směrnici 2004/107/ES a 2008/50/ES, ukázala, že mezní hodnoty jsou při snižování koncentrací znečišťujících látek účinnější než jiné druhy norem kvality ovzduší, například cílové hodnoty. S cílem minimalizace škodlivých účinků na lidské zdraví, se zvláštním ohledem na zranitelné skupiny a citlivé skupiny obyvatel, a škodlivých účinků na životní prostředí by měly být stanoveny mezní hodnoty pro koncentraci oxidu siřičitého, oxidu dusičitého, částic (PM_{10} a $PM_{2,5}$), benzenu, oxidu uhelnatého, arsenu, kadmia, olova, niklu a polycyklických aromatických uhlovodíků ve vnějším ovzduší. Jako referenční látka pro riziko karcinogenity polycyklických aromatických uhlovodíků ve vnějším ovzduší by měl být použit benzo[a]pyren.

(25) Aby se členské státy mohly připravit na revidované normy kvality ovzduší stanovené touto směrnicí a aby byla zajištěna právní kontinuita, měly by být po přechodné období mezní hodnoty a cílové hodnoty totožné s hodnotami stanovenými ve zrušených směrnicích, dokud nezačnou platit nové mezní hodnoty.

(26) Ozon je znečišťující látka přesahující hranice států, která vzniká v atmosféře z emisí primárních znečišťujících látek. Některými z těchto látek znečisťujících ovzduší se zabývá směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ([9]). Přízemní ozon nepříznivě ovlivňuje nejen lidské zdraví, ale i vegetaci a ekosystémy. Pokrok v oblasti dosahování cílových hodnot a dlouhodobých cílů pro ozon stanovených v této směrnici by měl být určen cíli a závazky ke snížení emisí stanovenými směrnicí (EU) 2016/2284 a prováděním nákladově efektivních opatření, plánů postupu v oblasti kvality ovzduší a případně plánů kvality ovzduší.

([9]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší, o změně směrnice 2003/35/ES a o zrušení směrnice 2001/81/ES (Úř. věst. L 344, 17.12.2016, s. 1).

(27) Cílové hodnoty pro ozon a dlouhodobé cíle zajištění účinné ochrany proti škodlivým účinkům expozice ozonu na lidské zdraví, vegetaci a ekosystémy by měly být aktualizovány na základě nejaktuálnějších vědeckých důkazů, včetně doporučení WHO.

(28) Na ochranu před krátkými expozicemi zvýšeným koncentracím znečišťujících látek by měla být pro obyvatelstvo obecně, a zejména citlivého obyvatelstva a zranitelných skupin, stanovena varovná prahová hodnota a informativní prahová hodnota oxidu siřičitého, oxidu dusičitého, částic (PM_{10} a $PM_{2,5}$) a ozonu. Tyto prahové hodnoty by měly být signálem k zahájení informování veřejnosti o souvisejících zdravotních rizicích expozice a případně provádění krátkodobých opatření ke snížení úrovní znečištění, pokud bude varovná prahová hodnota překročena.

(29) V souladu s článkem 193 Smlouvy o fungování EU mohou členské státy zachovat nebo zavést přísnější ochranná opatření, jsou-li slučitelná se Smlouvami a oznámena Komisi. K tomuto oznámení se mohou připojit vysvětlení týkající se postupu, jakým byly tyto normy kvality ovzduší stanoveny, a použitých vědeckých informací.

(30) Je-li stav kvality ovzduší již dobrý, měl by být zachován či zlepšen. Pokud hrozí, že nebudou splněny, nebo nebyly splněny normy kvality ovzduší stanovené touto směrnicí, měly by členské státy přijmout vhodná opatření v souladu s příslušnými lhůtami stanovenými v této směrnici za účelem dodržení mezních hodnot, povinných hodnot snížení průměrné expozice a kritických úrovní a případně dosáhnout cílových hodnot a dlouhodobých cílů pro ozon.

(31) Rtuť je látkou velmi nebezpečnou pro lidské zdraví a životní prostředí. Je přítomna v celém životním prostředí a ve formě methylrtuti má schopnost akumulace v organismech, a zejména koncentrace v organismech, jež jsou v potravinovém řetězci umístěny výše. Rtuť uvolněná do atmosféry může být přenášena na dlouhé vzdálenosti.

(32) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/852 ([10]) se zaměřuje na ochranu lidského zdraví a životního prostředí před uvolňováním rtuti, založenou na principu životního cyklu a berouc v úvahu produkci, použití, nakládání s odpady a emise. Ustanovení o monitorování rtuti obsažená v této směrnici doplňují uvedené nařízení a zajišťují pro ně podkladové údaje.

(33) Rizika ohrožení vegetace a přírodních ekosystémů vlivem znečištění ovzduší jsou nejzávažnější v místech vzdálených od městských oblastí. Posuzování takových rizik a dodržování kritických úrovní pro ochranu vegetace by se proto mělo zaměřit na místa vzdálená od zastavěných oblastí. Toto posouzení by mělo zohlednit a doplnit požadavky podle směrnice (EU) 2016/2284 týkající se monitorování dopadů znečištění ovzduší na suchozemské a vodní ekosystémy a podávání zpráv o těchto dopadech.

(34) Příspěvky z přírodních zdrojů lze posuzovat, ale nikoliv regulovat. Pokud tedy lze s dostatečnou přesností určit příspěvky ke znečišťujícím látkám ve vnějším ovzduší z přírodních zdrojů a pokud jsou překročení zcela nebo částečně způsobena těmito přírodními zdroji, mělo by být možno tyto příspěvky v souladu s podmínkami stanovenými v této směrnici při posuzování dodržování mezních hodnot pro vnější ovzduší a povinných hodnot snížení průměrné expozice odečíst. Překročení mezních hodnot částic (PM_{10}), která lze přičíst zimnímu posypu silnic pískem nebo solí, by rovněž mělo být možno při posuzování dodržování mezních hodnot pro kvalitu ovzduší odečíst za podmínky, že byla přijata vhodná opatření ke snížení koncentrací. Odečtení těchto příspěvků nebrání členským státům přijmout opatření ke snížení jejich dopadu na zdraví.

(35) Je zásadně důležité systematicky monitorovat kvalitu ovzduší v hotspotech znečištění ovzduší, včetně míst, kde je úroveň znečištění výrazně ovlivňována emisemi ze zdrojů silného znečištění, jež může vystavovat jednotlivce a skupiny obyvatel zvýšenému riziku nepříznivých zdravotních účinků. Za tímto účelem by členské státy měly v hotspotech znečištění ovzduší, zřídit místa odběru vzorků a přijmout vhodná opatření k minimalizaci dopadu znečištění ovzduší na lidské zdraví v těchto hotspotech.

(36) U zón s obzvláště obtížnými podmínkami by mělo být možné výjimečně prodloužit lhůtu, v níž musí být mezních hodnot pro kvalitu ovzduší dosaženo, v případech, kdy se navzdory provádění příslušných opatření ke snížení znečištění vyskytnou v konkrétních zónách vážné problémy s dodržením hodnot. Jakékoli prodloužení lhůty pro dané zóny by mělo být doprovázeno souhrnným plánem postupu v oblasti kvality ovzduší, který posoudí Komise.

([10]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/852 ze dne 17. května 2017 o rtuti a o zrušení nařízení (ES) č. 1102/2008 (Úř. věst. L 137, 24.5.2017, s. 1).

V takovém případě by měla být v rámci plánu postupu v oblasti kvality ovzduší stanovena vhodná opatření, aby období překročení bylo co nejkratší. Členské státy by rovněž měly prokázat, že opatření uvedená v plánech postupu v oblasti kvality ovzduší byla provedena za účelem splnění dosažení hodnot.

(37) Pro zóny nebo územní jednotky pro stanovení průměrné expozice, v nichž koncentrace znečišťujících látek ve vnějším ovzduší překračují příslušné mezní hodnoty kvality ovzduší, cílové hodnoty nebo povinné hodnoty snížení průměrné expozice, by měly být vytvořeny a aktualizovány plány kvality ovzduší. Plány kvality ovzduší by měly být rovněž vytvořeny a aktualizovány pro překročení cílových hodnot ozonu, s výjimkou případů, kdy za daných okolností neexistuje významný potenciál ke snížení koncentrací ozonu a opatření k řešení překročení by znamenala nepřiměřené náklady.

(38) Látky znečišťující ovzduší produkuje řada různých zdrojů a činností. K zajištění soudržnosti mezi různými politikami by plány kvality ovzduší nebo plány postupu v oblasti kvality ovzduší měly být pokud možno konzistentní s plány a programy připravenými podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES ([11]) a 2010/75/EU ([12]) a směrnice (EU) 2016/2284.

(39) Jak vyplývá z judikatury Soudního dvora ([13]), skutečnost, že byl vypracován plán kvality ovzduší, sama o sobě neznamená, že členský stát splnil své povinnosti zajistit, aby úrovně znečišťujících látek nepřekračovaly normy kvality ovzduší stanovené touto směrnicí.

(40) Plány postupu v oblasti kvality ovzduší by měly být vypracovány před rokem 2030, pokud existuje riziko, že členské státy do uvedeného data nedosáhnou mezních hodnot nebo případně cílových hodnot, s cílem zajistit odpovídající snížení úrovní znečišťujících látek. Plán postupu v oblasti kvality ovzduší by měl stanovit politiky a opatření pro dosažení souladu s těmito mezními hodnotami a případně cílovými hodnotami do lhůty pro dosažení hodnot. Z důvodu právní jasnosti a bez ohledu na použitou specifickou terminologii je plán postupu v oblasti kvality ovzduší druhem plánu kvality ovzduší, jak je vymezen v této směrnici.

(41) Měly by být zavedeny krátkodobé akční plány určující opatření, která se mají přijmout v krátkodobém horizontu, pokud hrozí riziko překročení jedné nebo více varovných prahových hodnot, s cílem snížit toto riziko a zkrátit délku jeho trvání. Členské státy by měly mít možnost za určitých okolností od zavedení těchto krátkodobých akčních plánů pro ozon upustit, pokud neexistuje významný potenciál ke snížení rizika, doby trvání nebo závažnosti takového překročení.

(42) Znečištění ovzduší nemá žádné hranice a je sdíleno v celé Unii. Ve většině členských států vzniká významný podíl znečištění mimo jejich území. Pokud následkem významného znečištění pocházejícího z jednoho členského státu úroveň znečišťující látky překročí nebo pravděpodobně překročí jakoukoli mezní hodnotu, cílovou hodnotu, povinnou hodnotu snížení průměrné expozice nebo varovnou prahovou hodnotu, měly by členské státy ve vhodných případech vzájemně spolupracovat. Přeshraniční povaha konkrétních znečišťujících látek, jako je ozon a částice (PM_{10} a $PM_{2,5}$), vyžaduje, aby dotčené členské státy vzájemně spolupracovaly s cílem určit zdroje znečištění ovzduší a opatření, která je třeba přijmout k řešení těchto zdrojů, a vypracovat koordinované činnosti, jako je koordinace plánů kvality ovzduší a krátkodobých akčních plánů, v nichž by se každý členský stát měl zabývat zdroji znečištění na svém území, s cílem tato překročení odstranit, a aby informovaly veřejnost. Členské státy by měly ve vhodných případech spolupracovat se třetími zeměmi se zvláštním důrazem na rychlé zapojení kandidátských zemí. Komise by měla být o jakékoli takové spolupráci včas informována, měla by být k ní přizvána, aby se jí zúčastnila a pomáhala při ní, a měla by být schopna případně poskytnout členským státům na požádání technickou podporu.

(43) Je nezbytné, aby členské státy a Komise shromažďovaly, vyměňovaly si a šířily informace o kvalitě ovzduší s cílem lépe pochopit vlivy znečištění ovzduší a vytvořit vhodné politiky. Veřejnost by rovněž měla mít, jsou-li k dispozici, aktuální informace o koncentracích všech regulovaných znečišťujících látek ve vnějším ovzduší, informace o jejich dopadech na zdraví, jakož i plány kvality ovzduší, stanovené postupy v oblasti kvality ovzduší a krátkodobé akční plány, a to soudržným a snadno srozumitelným způsobem.

(44) S cílem zajistit široký přístup veřejnosti k informacím o kvalitě ovzduší by měly být tyto informace zveřejňovány za použití digitálních a případně nedigitálních komunikačních kanálů.

([11]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES ze dne 25. června 2002 o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí (Úř. věst. L 189, 18.7.2002, s. 12).

([12]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích a emisích z chovů hospodářských zvířat (integrovaná prevence a omezování znečištění) (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17).

([13]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. listopadu 2014, *ClientEarth v. The Secretary of State for the Environment, Food and Rural Affairs*, C-404/13, ECLI:EU:C:2014:2382, bod 49, a rozsudek Soudního dvora ze dne 10. listopadu 2020, *Evropská komise v. Italská republika*, C-644/18, ECLI:EU:C:2020:895, bod 154.

(45) Informace o koncentracích a depozici regulovaných znečišťujících látek by měly být předkládány Komisi jako základ pro přípravu pravidelných zpráv. S cílem usnadnit nakládání s informacemi o kvalitě ovzduší a jejich porovnávání by měly být údaje zpřístupněny Komisi ve standardizované podobě.

(46) Je nezbytné přizpůsobit postupy poskytování údajů, posuzování a podávání zpráv o kvalitě ovzduší, aby jako hlavních nástrojů ke zpřístupnění informací bylo možné používat elektronické prostředky a Internet a aby tak tyto postupy byly v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ([14]).

(47) Je vhodné stanovit možnost přizpůsobit kritéria a metody posuzování kvality vnějšího ovzduší vědeckému a technickému pokroku a informacím, jež mají být poskytnuty.

(48) Jak stanoví judikatura Soudního dvora ([15]), členské státy nesmějí omezovat aktivní legitimaci k podání žaloby proti rozhodnutí orgánu veřejné moci na ty příslušníky dotčené veřejnosti, kteří se zúčastnili předchozího správního řízení, jež vedlo k přijetí tohoto rozhodnutí. Kromě toho musí být každý přezkum spravedlivý, nestranný, včasný a nikoli neúnosně nákladný a musí poskytovat přiměřené mechanismy nápravy, včetně případných právně přikázaných úlev. Kromě toho má být v souladu s judikaturou Soudního dvora ([16]) dotčené veřejnosti přinejmenším umožněn přístup ke spravedlnosti.

(49) Tato směrnice respektuje základní práva a dodržuje zásady uznávané zejména Listinou základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“). Dojde-li v důsledku porušení vnitrostátních předpisů provádějících čl. 19 odst. 1 až 5 a čl. 20 odst. 1 a 2 této směrnice k poškození lidského zdraví a toto porušení bylo spácháno úmyslně nebo z nedbalosti, měly by členské státy zajistit, aby osoby dotčené tímto porušením měly právo požadovat a získat náhradu této škody od příslušného orgánu. Cílem pravidel týkajících se náhrady újmy, přístupu ke spravedlnosti a sankcí stanovených v této směrnici je bránit škodlivým účinkům znečištění ovzduší na lidské zdraví a životní prostředí, předcházet jim a omezovat je v souladu s čl. 191 odst. 1 Smlouvy o fungování EU. Tato pravidla tedy usilují o začlenění vysoké úrovně ochrany životního prostředí a zvyšování jeho kvality do politik Unie v souladu se zásadou udržitelného rozvoje, jak stanoví článek 37 Listiny, a konkretizují povinnost chránit právo na život a na nedotknutelnost lidské osobnosti a právo na zdravotní péči, jak je stanoveno v článcích 2, 3 a 35 Listiny. Tato směrnice rovněž přispívá k právu na účinnou právní ochranu před soudem, jak je stanoveno v článku 47 Listiny, pokud jde o ochranu lidského zdraví. Sankce uvedené v této směrnici by měly být účinné, přiměřené a odrazující.

(50) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení této směrnice by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o stanovení dalších technických podrobností pro modelovací aplikace; o stanovení prostorové reprezentativnosti míst odběru vzorků; o prokazování a odečtení překročení, která lze přičíst přírodním zdrojům; o stanovení příspěvků z resuspenze částic po zimním použití písku nebo solí; o požadavky na projekce prováděné za účelem prodloužení lhůt pro dosažení hodnot a na informace, které mají být obsaženy ve zprávách o provádění; a o požadavky na předávání informací a podávání zpráv o kvalitě ovzduší, pokud jde o: i) stanovení pravidel týkajících se informací o kvalitě vnějšího ovzduší, které mají členské státy zpřístupnit Komisi, jakož i lhůt, v nichž mají být tyto informace poskytnuty, a ii) zefektivnění způsobu vykazování údajů a vzájemné výměny informací a údajů ze sítí a jednotlivých míst odběru vzorků měřících znečištění vnějšího ovzduší v rámci členských států. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ([17]).

([14]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) (Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1).

([15]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. ledna 2021, *LB a další v. College van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren*, Věc C-826/18, ECLI:EU:C:2021:7, body 58 a 59.

([16]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 25. července 2008, *Dieter Janecek v. Freistaat Bayern*, C-237/07, ECLI:EU:C:2008:447, bod 42; rozsudek Soudního dvora ze dne 19. listopadu 2014, *S.P.C.M. SA a ostatní v. Secretary of State for the Environment, Food and Rural Affairs*, C-404/13, ECLI:EU:C:2014:2382, bod 56; rozsudek Soudního dvora ze dne 26. června 2019, *Lies Craeynest a další v. Brussels Hoofdstedelijk Gewest a Brussels Instituut voor Milieubeheer*, C-723/17, ECLI:EU:C:2019:533, bod 56; a rozsudek Soudního dvora ze dne 19. prosince 2019, *Deutsche Umwelthilfe eV v. Freistaat Bayern*, C-752/18, ECLI:EU:C:2019:1114, bod 56.

([17]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

(51) S cílem zajistit, aby tato směrnice i nadále plnila své cíle, zejména bránit škodlivým účinkům kvality vnějšího ovzduší na lidské zdraví a životní prostředí, předcházet jim a omezovat je, by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o změny příloh III až VII, IX a X této směrnice s cílem zohlednit technický a vědecký vývoj týkající se látek znečišťujících ovzduší, opatření, která mají být zvážena pro zařazení do krátkodobých akčních plánů, a informování veřejnosti. Je obzvláště důležité, aby Komise vedla v rámci přípravné činnosti odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů ([18]). Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na setkání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

(52) Povinnost provést tuto směrnici ve vnitrostátním právu by se měla omezovat na ustanovení, která v porovnání s předchozími směrnicemi představují podstatnou změnu. Povinnost provést ve vnitrostátním právu nezměněná ustanovení vyplývá z předchozích směrnic.

(53) Touto směrnicí by neměly být dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůty pro provedení směrnic uvedených v části B přílohy XI této směrnice ve vnitrostátním právu.

(54) Jelikož cíle této směrnice, totiž zavedení ustanovení o kvalitě ovzduší za účelem dosažení cíle nulového znečištění tak, aby se kvalita ovzduší v Unii postupně zlepšovala na úroveň, která již není považována za škodlivou pro lidské zdraví, přírodní ekosystémy nebo biologickou rozmanitost, nemůže být z důvodu přeshraniční povahy látek znečišťujících ovzduší dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej z důvodu jejího rozsahu a účinků může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné k dosažení tohoto cíle,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Cíle

1. Tato směrnice zavádí ustanovení o kvalitě ovzduší s cílem dosáhnout nulového znečištění tak, aby se kvalita ovzduší v Unii postupně zlepšovala na úrovně, které již nejsou považovány za škodlivé pro lidské zdraví, přírodní ekosystémy a biologickou rozmanitost, jak jsou vymezeny nejlepšími dostupnými a nejaktuálnějšími vědeckými důkazy, což přispěje k životnímu prostředí bez toxických látek nejpozději do roku 2050.

2. Tato směrnice stanoví mezní hodnoty, cílové hodnoty, povinné hodnoty snížení průměrné expozice, cíle průměrné expoziční koncentrace, kritické úrovně, varovné prahové hodnoty, informativní prahové hodnoty a dlouhodobé cíle. Tyto normy kvality ovzduší, které jsou stanoveny v příloze I, jsou pravidelně přezkoumávány v souladu s článkem 3 a doporučeními WHO.

3. Tato směrnice dále přispívá k dosažení: cílů Unie v oblasti snižování znečištění, biologické rozmanitosti a ekosystémů v souladu s 8. akčním programem pro životní prostředí, jakož i k posílení součinnosti mezi politikou Unie v oblasti kvality ovzduší a dalšími příslušnými politikami Unie.

Článek 2

Předmět

Tato směrnice obsahuje ustanovení týkající se:

1) vymezení a stanovení cílů kvality vnějšího ovzduší určených k zabránění a předcházení škodlivým účinkům na lidské zdraví a životní prostředí nebo k jejich snížení;

([18]) Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

2) stanovení společných metod a kritérií určených k posuzování kvality vnějšího ovzduší v členských státech;

3) monitorování stávající kvality vnějšího ovzduší a dlouhodobých trendů v oblasti kvality vnějšího ovzduší a dopadů unijních a vnitrostátních opatření na kvalitu vnějšího ovzduší;

4) zajištění toho, aby informace o kvalitě vnějšího ovzduší byly srovnatelné v celé Unii a přístupné veřejnosti;

5) zachování kvality ovzduší, je-li dobrá, a v ostatních případech její zlepšení;

6) podpory intenzivnější spolupráce mezi členskými státy a jejich příslušnými orgány a subjekty při snižování znečištění ovzduší.

Článek 3

Pravidelný přezkum

1. Do 31. prosince 2030 a poté každých pět let, případně častěji, pokud významná nová vědecká zjištění, jako jsou revidované pokyny WHO pro kvalitu ovzduší, naznačují, že je to nutné, přezkoumá Komise vědecké důkazy týkající se látek znečišťujících ovzduší a jejich účinků na lidské zdraví a životní prostředí, které jsou relevantní pro dosažení cílů stanovených v článku 1, a předloží zprávu s hlavními zjištěními Evropskému parlamentu a Radě.

2. Přezkum uvedený v odstavci 1 posoudí, zda jsou použitelné normy kvality ovzduší nadále vhodné k dosažení cíle bránit škodlivým účinkům na lidské zdraví a životní prostředí, předcházet jim nebo je omezovat a zda by měly být zahrnuty další látky znečišťující ovzduší.

Za účelem dosažení cílů stanovených v článku 1 přezkum posoudí možnosti a lhůty, aby byl zajištěn soulad norem kvality ovzduší s nejnovějšími pokyny WHO pro kvalitu ovzduší a s nejnovějšími vědeckými důkazy.

Přezkum rovněž posoudí všechna ostatní ustanovení této směrnice, včetně ustanovení o prodloužení lhůt pro dosažení cíle a o přeshraničním znečišťování ovzduší, a dále posoudí nejaktuálnější vědecké důkazy, případně včetně důkazů týkajících se látek znečišťujících ovzduší, které jsou naměřeny na monitorovacích superlokalitách uvedených v článku 10, ale které nejsou v současné době zahrnuty v příloze I.

Pro účely přezkumu vezme Komise v úvahu mimo jiné:

a) nejnovější vědecké informace od příslušných subjektů Unie, mezinárodních organizací, jako je WHO a Úmluva EHK OSN o dálkovém znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států, a dalších příslušných vědeckých organizací;

b) změny chování, fiskální politiky a technologický vývoj s dopadem na kvalitu ovzduší a jeho posouzení;

c) situace v oblasti kvality ovzduší a související dopady na lidské zdraví a životní prostředí, včetně dopadů ozonu na vegetaci v členských státech;

d) přímé a nepřímé náklady na zdravotní péči a životní prostředí spojené se znečištěním ovzduší;

e) povahu a socioekonomické dopady doplňkových opatření, která mají být provedena za účelem dosažení nových cílů, jakož i analýzu nákladů a přínosů těchto opatření;

f) pokrok dosažený při provádění vnitrostátních a unijních opatření k omezení znečišťujících látek a zlepšení kvality ovzduší;

g) příslušné právní předpisy týkající se zdrojů na úrovni Unie pro odvětví a činnosti, které přispívají ke znečištění ovzduší, včetně pokroku dosaženého při provádění těchto právních předpisů;

h) příslušné informace předložené Komisi členskými státy pro účely přezkumu;

i) zavádění přísnějších norem kvality ovzduší jednotlivými členskými státy v souladu s článkem 193 Smlouvy o fungování EU.

3. Při provádění přezkumu je Komisi nápomocna Evropská agentura pro životní prostředí.

4. Považuje-li to Komise na základě přezkumu za nezbytné, předloží návrh na revizi norem kvality ovzduší nebo na zahrnutí dalších látek znečišťujících ovzduší. Pokud to Komise považuje za nezbytné, předloží návrhy na zavedení nebo revizi veškerých příslušných právních předpisů týkajících se zdrojů s cílem přispět k dosažení navrhovaných revidovaných norem kvality ovzduší na úrovni Unie.

5. Pokud Komise během přezkumu zjistí, že k dosažení platných norem kvality ovzduší ve významné oblasti území Unie jsou zapotřebí další opatření, může navrhnout další opatření, která mají být přijata na úrovni Unie.

Článek 4

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

1) „vnějším ovzduším“ venkovní vzduch v troposféře kromě pracovišť vymezených v článku 2 směrnice Rady 89/654/EHS ([19]), na něž se vztahují předpisy o zdraví a bezpečnosti při práci a do nichž veřejnost nemá běžně přístup;

2) „normami kvality ovzduší“ mezní hodnoty, cílové hodnoty, povinné hodnoty snížení průměrné expozice, cíle průměrné expoziční koncentrace, kritické úrovně, varovné prahové hodnoty, informativní prahové hodnoty a dlouhodobé cíle;

3) „znečišťující látkou“ látka přítomná ve vnějším ovzduší, která může mít škodlivé účinky na lidské zdraví nebo životní prostředí;

4) „úrovní“ koncentrace znečišťující látky ve vnějším ovzduší nebo její depozice na zemský povrch za určitou dobu;

5) „celkovou depozicí“ celkové množství znečišťujících látek, které jsou přenášeny z ovzduší na povrch, jako je půda, vegetace, voda nebo budovy, v dané oblasti za určité období;

6) „PM_{10}“ částice, které projdou velikostně selektivním vstupním filtrem vymezeným v referenční metodě odběru vzorků a měření PM_{10} EN 12341, vykazujícím pro aerodynamický průměr 10 μm odlučovací účinnost 50 %;

7) „$PM_{2,5}$“ částice, které projdou velikostně selektivním vstupním filtrem vymezeným v referenční metodě odběru vzorků a měření $PM_{2,5}$ EN 12341, vykazujícím pro aerodynamický průměr 2,5 μm odlučovací účinnost 50 %;

8) „oxidy dusíku“ součet objemových poměrů (ppbv) oxidu dusnatého a oxidu dusičitého vyjádřený v jednotkách hmotnostní koncentrace oxidu dusičitého (μg/m^3);

9) „arsenem“, „kadmiem“, „olovem“, „niklem“ a „benzo[a]pyrenem“ celkový obsah těchto prvků a sloučenin ve frakci PM_{10};

10) „polycyklickými aromatickými uhlovodíky“ organické sloučeniny sestávající z nejméně dvou kondenzovaných benzenových jader tvořených výhradně uhlíkem a vodíkem;

11) „celkovou plynnou rtutí“ výpary elementární rtuti (Hg^0) a reaktivní plynná rtuť, tj. sloučeniny rtuti rozpustné ve vodě s dostatečně vysokou tenzí par umožňující jejich setrvávání v plynném stavu;

12) „těkavými organickými sloučeninami“ nebo „VOC“ organické sloučeniny z antropogenních a biogenních zdrojů, s výjimkou methanu, které mohou reakcí s oxidy dusíku za přítomnosti slunečního světla produkovat fotochemické oxidanty;

13) „prekurzory ozonu“ látky, které přispívají k tvorbě přízemního ozonu;

([19]) Směrnice Rady 89/654/EHS ze dne 30. listopadu 1989 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti (první samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) (Úř. věst. L 393, 30.12.1989, s. 1).

14) „černým uhlíkem“ nebo „BC“ uhlíkaté aerosoly měřené absorpcí světla;

15) „ultrajemnými částicemi“ nebo „UFP“ částice o průměru menším nebo rovném 100 nm, kde UFP se měří jako koncentrace počtu částic na centimetr kubický pro velikostní rozpětí s dolní hranicí 10 nm a pro velikostní rozpětí bez omezení horní hranice;

16) „oxidačním potenciálem částic“ se rozumí míra schopnosti částic oxidovat potenciální cílové molekuly;

17) „zónou“ část území členského státu, která je tímto členským státem vymezena pro účely posuzování a řízení kvality ovzduší;

18) „územní jednotkou pro stanovení průměrné expozice“ část území členského státu určená tímto členským státem pro účely stanovení ukazatele průměrné expozice, která odpovídá regionu NUTS 1 nebo NUTS 2 stanovenému v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 ([20]) nebo kombinaci dvou či více přilehlých regionů NUTS 1 nebo NUTS 2, za podmínky, že jejich celková souhrnná velikost je menší než celé území tohoto členského státu a nepřesahuje 85 000 km^2;

19) „aglomerací“ městská aglomerace s počtem obyvatel vyšším než 250 000, nebo v případě aglomerací s počtem obyvatel nižším nebo rovnajícím se 250 000 zóna s danou hustotou obyvatelstva na km^2 stanovenou členskými státy;

20) „posuzováním“ všechny metody měření, výpočtu, projekce nebo odhadu úrovní;

21) „prahem posuzování“ úroveň, která určuje požadovaný způsob posuzování, jenž má být použit k posuzování kvality vnějšího ovzduší;

22) „stacionárním měřením“ měření prováděná kontinuálně nebo jednorázovým odběrem vzorků v místech odběru vzorků ve stálých lokalitách po dobu alespoň jednoho kalendářního roku za účelem určení úrovní v souladu s příslušnými cíli týkajícími se kvality údajů;

23) „orientačním měřením“ měření prováděná buď v pravidelných intervalech v kalendářním roce, nebo namátkovým odběrem vzorků, za účelem určení úrovní v souladu s cíli kvality údajů, které jsou méně přísné než cíle kvality údajů vyžadované pro stacionární měření;

24) „modelovací aplikací“ použití modelovacího systému, chápaného jako řetězec modelů a podmodelů, včetně všech nezbytných vstupních údajů, a jakékoli následné zpracování;

25) „objektivním odhadem“ informace o koncentraci nebo úrovni depozice konkrétní znečišťující látky získané na základě odborné analýzy, které mohou zahrnovat použití statistických nástrojů;

26) „prostorovou reprezentativností“ přístup k posuzování, v jehož rámci jsou metriky kvality ovzduší zaznamenané v místě odběru vzorků reprezentativní pro výslovně vymezenou zeměpisnou oblast, pokud se metriky kvality ovzduší v dané oblasti neliší od metrik zaznamenaných v místě odběru vzorků o více než předem vymezenou úroveň tolerance;

27) „hotspoty znečištění ovzduší“ místa v zóně s nejvyššími koncentracemi, jimž bude obyvatelstvo pravděpodobně přímo nebo nepřímo vystaveno po dobu, která je významná ve vztahu k době průměrování mezních hodnot nebo cílových hodnot, včetně případů, kdy je úroveň znečištění silně ovlivněna emisemi z významných zdrojů znečištění, jako jsou nedaleké přetížené silnice se silným provozem, průmyslový zdroj nebo průmyslová oblast s mnoha zdroji, přístavy, letiště, intenzivní vytápění obytných budov nebo jejich kombinací;

28) „městskými pozaďovými lokalitami“ místa v městských a předměstských oblastech, kde jsou úrovně reprezentativní pro expozici městského obyvatelstva obecně;

29) „venkovskými pozaďovými lokalitami“ místa ve venkovských oblastech s nízkou hustotou obyvatelstva, kde jsou úrovně reprezentativní pro expozici venkovského obyvatelstva obecně, vegetace a přírodních ekosystémů;

([20]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 ze dne 26. května 2003 o zavedení společné klasifikace územních statistických jednotek (NUTS) (Úř. věst. L 154, 21.6.2003, s. 1).

30) „monitorovací superlokalitou“ monitorovací stanice v městské pozaďové lokalitě nebo venkovské pozaďové lokalitě, která kombinuje více míst odběru vzorků za účelem shromažďování dlouhodobých údajů o několika znečišťujících látkách;

31) „mezní hodnotou“ úroveň, která je stanovena na základě vědeckých poznatků za účelem zabránění nebo předcházení škodlivým účinkům na lidské zdraví nebo na životní prostředí nebo jejich snížení a které má být dosaženo ve stanovené lhůtě a poté již nesmí být překročena;

32) „cílovou hodnotou“ úroveň stanovená na základě vědeckých poznatků za účelem zabránění nebo předcházení škodlivým účinkům na lidské zdraví nebo na životní prostředí nebo jejich snížení, které má být dosaženo pokud možno ve stanovené lhůtě;

33) „ukazatelem průměrné expozice“ nebo „AEI“ průměrná úroveň určená na základě měření v městských pozaďových lokalitách v rámci celé územní jednotky pro stanovení průměrné expozice nebo, pokud se v rámci této územní jednotky nenachází městská oblast, na základě měření ve venkovských pozaďových lokalitách, která odráží expozici obyvatelstva a využívá se při kontrole splnění povinné hodnoty snížení průměrné expozice a průměrné expoziční koncentrace pro danou územní jednotku;

34) „povinnou hodnotou snížení průměrné expozice“ procento snížení průměrné expozice obyvatelstva, vyjádřené jako ukazatel průměrné expozice územní jednotky pro stanovení průměrné expozice, určené za účelem omezení škodlivých účinků na lidské zdraví, jehož má být dosaženo ve stanovené lhůtě a poté již nesmí být překročeno;

35) „cílem průměrné expoziční koncentrace“ úroveň ukazatele průměrné expozice, jíž má být dosaženo s cílem omezit škodlivé účinky na lidské zdraví;

36) „kritickou úrovní“ úroveň, nad níž může docházet k přímým nepříznivým účinkům na některé receptory, jako jsou stromy, další rostliny nebo přírodní ekosystémy, nikoli však na člověka;

37) „varovnou prahovou hodnotou“ úroveň, při jejímž překročení existuje při krátkodobé expozici riziko pro lidské zdraví u obyvatelstva jako celku a při níž musí členské státy neprodleně přijmout opatření;

38) „informativní prahovou hodnotou“ úroveň, při jejímž překročení existuje při krátkodobé expozici riziko pro zdraví zvláště citlivého obyvatelstva a zranitelných skupin a k níž jsou nezbytné okamžité a přiměřené informace;

39) „dlouhodobým cílem“ úroveň, jíž má být dosaženo v dlouhodobém horizontu s cílem zajistit účinnou ochranu lidského zdraví a životního prostředí, s výjimkou případů, kdy jí nelze dosáhnout prostřednictvím přiměřených opatření;

40) „příspěvky z přírodních zdrojů“ emise znečišťujících látek, které nejsou přímo ani nepřímo způsobeny lidskou činností, včetně přírodních událostí, jako jsou sopečné výbuchy, seizmická činnost, geotermální činnost, požáry ve volné přírodě, výskyt silných větrů, mořské záplavy nebo atmosférická resuspenze či přenos přírodních částic ze suchých oblastí;

41) „plánem kvality ovzduší“ plán, který stanoví politiky a opatření pro splnění mezních hodnot, cílových hodnot nebo povinných hodnot snížení průměrné expozice, jakmile byly překročeny;

42) „plánem postupu v oblasti kvality ovzduší“ plán kvality ovzduší přijatý před uplynutím lhůty pro dosažení mezních hodnot a cílových hodnot, který stanoví politiky a opatření pro dosažení souladu s těmito mezními hodnotami a cílovými hodnotami ve stanovené lhůtě;

43) „krátkodobým akčním plánem“ plán, který stanoví mimořádná opatření, jež mají být přijata v krátkodobém horizontu za účelem snížení bezprostředního rizika překročení varovných prahových hodnot nebo omezení doby trvání takového překročení;

44) „citlivým obyvatelstvem a zranitelnými skupinami“ skupiny obyvatelstva, které jsou vůči účinkům znečištění ovzduší trvale nebo dočasně citlivější či zranitelnější než průměrná populace, s ohledem na specifické charakteristiky, které zhoršují dopady expozice na zdraví, nebo protože mají vyšší citlivost nebo nižší prahovou hodnotu pro účinky na zdraví nebo mají sníženou schopnost chránit se.

45) „dotčenou veřejností“ jedna či více fyzických nebo právnických osob, které jsou nebo by mohly být dotčeny rozhodovacími postupy souvisejícími s prováděním článku 9, 19 nebo 20, nebo které by na nich mohly mít zájem; pro účely této definice se nevládní organizace, jež podporují ochranu lidského zdraví nebo životního prostředí a splňují veškeré požadavky podle vnitrostátního práva, považují za organizace mající na rozhodovacích postupech zájem.

Článek 5

Příslušné orgány a subjekty

Členské státy určí na náležitých úrovních příslušné orgány a subjekty pověřené:

a) posuzováním kvality vnějšího ovzduší, včetně zajištění odpovídajícího fungování a údržby monitorovací sítě;

b) schvalováním systémů měření (metody, vybavení, sítě a laboratoře);

c) zajišťováním přesnosti měření a předáváním a sdílením údajů z měření;

d) prosazováním přesnosti modelovacích aplikací;

e) analýzou metod posuzování;

f) koordinací případných programů Unie týkajících se zajištění kvality, které organizuje Komise, na svém území;

g) spoluprací s ostatními členskými státy a Komisí, včetně v otázce přeshraničního znečistění ovzduší;

h) vypracováváním plánů kvality ovzduší a stanovených postupů v oblasti kvality ovzduší;

i) vypracováváním krátkodobých akčních plánů;

j) poskytováním a udržováním indexu kvality ovzduší a dalších relevantních veřejných informací uvedených v příloze X.

Článek 6

Stanovení zón a územních jednotek pro stanovení průměrné expozice

Členské státy na celém svém území stanoví zóny a územní jednotky pro stanovení průměrné expozice, a to i na úrovni aglomerací, je-li to vhodné pro účely posuzování a řízení kvality ovzduší. Posuzování kvality ovzduší a řízení kvality ovzduší se provádí ve všech zónách a územních jednotkách pro stanovení průměrné expozice.

KAPITOLA II

POSUZOVÁNÍ KVALITY VNĚJŠÍHO OVZDUŠÍ A RYCHLOSTI DEPOZICE

Článek 7

Systém posuzování

1. Pro oxid siřičitý, oxid dusičitý a oxidy dusíku, částice (PM_{10} a $PM_{2,5}$), benzen, oxid uhelnatý, arsen, kadmium, olovo, nikl, benzo[a]pyren a ozon ve vnějším ovzduší se použijí prahy posuzování stanovené v příloze II.

Každá zóna se klasifikuje na základě těchto prahů posuzování.

2. Členské státy přezkoumají klasifikaci podle odstavce 1 nejméně každých pět let postupem podle odstavce 3. V případě významných změn činností, které mají dopad na koncentrace oxidu siřičitého, oxidu dusičitého a oxidů dusíku, částic (PM_{10} a $PM_{2,5}$), benzenu, oxidu uhelnatého, arsenu, kadmia, olova, niklu, benzo[a]pyrenu nebo ozonu ve vnějším ovzduší, se však klasifikace přezkoumá častěji.

3. Překročení prahů posuzování uvedených v příloze II se zjišťuje na základě koncentrací za předcházejících pět let, pokud jsou k dispozici dostatečné údaje. Práh posuzování se považuje za překročený, pokud byl překročen nejméně ve třech jednotlivých letech z těchto předchozích pěti let.

Pokud jsou k dispozici údaje za méně než pět let, mohou členské státy za účelem zjištění překročení prahů posuzování kombinovat výsledky krátkodobých měřicích kampaní prováděných během daného období roku na místech s pravděpodobnými nejvyššími hodnotami znečišťujících látek s informacemi z emisních inventur a výsledků získaných z modelovacích aplikací.

Článek 8

Kritéria posuzování

1. Členské státy provádějí posuzování kvality vnějšího ovzduší, pokud jde o znečišťující látky uvedené v článku 7, ve všech svých zónách v souladu s kritérii stanovenými v odstavcích 2 až 6 tohoto článku a v souladu s přílohou IV.

2. Ve všech zónách klasifikovaných jako zóny překračující prahy posuzování stanovené pro znečišťující látky uvedené v článku 7, se k posuzování kvality vnějšího ovzduší použije stacionární měření. Stacionární měření mohou být doplněna modelovacími aplikacemi nebo orientačními měřeními pro poskytnutí dostatečné informace o prostorovém rozložení látek znečišťujících ovzduší a o prostorové reprezentativnosti stacionárních měření.

3. Po uplynutí dvou let od přijetí prováděcích aktů uvedených v odstavci 7 tohoto článku se k posuzování kvality vnějšího ovzduší ve všech zónách, v nichž úroveň znečišťujících látek překračuje příslušnou mezní hodnotu nebo cílovou hodnotu stanovenou v příloze I, použijí kromě stacionárních měření modelovací aplikace nebo orientační měření.

Modelovací aplikace nebo orientační měření uvedené v prvním pododstavci poskytují informace o prostorovém rozložení znečišťujících látek. Pokud se používají modelovací aplikace, poskytují rovněž informace o prostorové reprezentativnosti stacionárních měření a provádějí se tak často, jak je to vhodné, nejméně však jednou za pět let.

4. Ve všech zónách klasifikovaných jako zóny, v nichž jsou úrovně znečisťujících látek nižší, než prahy posuzování stanovené pro znečisťující látky uvedené v článku 7, postačí k posuzování kvality vnějšího ovzduší použít modelovací aplikace, orientační měření, metody objektivního odhadu či jejich kombinaci.

5. Pro účely posouzení kvality ovzduší s ohledem na mezní hodnoty a cílové hodnoty se zohlední výsledky modelovacích aplikací použité v souladu s odstavcem 3 nebo 4 tohoto článku nebo čl. 9 odst. 3 nebo výsledky orientačních měření.

Jsou-li k dispozici stacionární měření s prostorovou reprezentativností pokrývající oblast překročení vypočtenou modelovou aplikací, může se členský stát rozhodnout, že modelované překročení nebude vykazovat jako překročení příslušných mezních hodnot a cílových hodnot.

6. Pokud modelovací aplikace použité v souladu s odstavci 3 nebo 4 vykazují překročení jakékoli mezní hodnoty nebo cílové hodnoty v oblasti zóny, která není pokryta stacionárním měřením a oblastí jejich prostorové reprezentativnosti, lze použít alespoň jedno další stacionární nebo orientační měření v možných dalších hotspotech znečištění ovzduší v zóně určených modelovací aplikací.

Pokud modelovací aplikace použité v souladu s čl. 9 odst. 3 vykazují překročení jakékoli mezní hodnoty nebo cílové hodnoty v oblasti zóny, která není pokryta stacionárním měřením a oblastí jejich prostorové reprezentativnosti, použije se alespoň jedno další stacionární nebo orientační měření v možných dalších hotspotech znečištění ovzduší v zóně určených modelovací aplikací.

Jsou-li použita další stacionární měření, musí být tato měření stanovena do dvou kalendářních let od namodelování překročení. Jsou-li použita další orientační měření, musí být tato měření stanovena do jednoho kalendářního roku od namodelování překročení. Měření zahrnují alespoň jeden kalendářní rok v souladu s minimálními požadavky na pokrytí údajů stanovenými v části B přílohy V za účelem posouzení úrovně koncentrace příslušné znečišťující látky.

Pokud se členský stát rozhodne neprovádět žádná další stacionární nebo orientační měření, použije se pro posouzení kvality ovzduší překročení vykázané v modelovacích aplikacích.

7. Do 11. června 2026 poskytne Komise prostřednictvím prováděcích aktů další technické podrobnosti týkající se:

a) modelovacích aplikací, včetně toho, jak se při posuzování kvality ovzduší zohlední výsledky modelovacích aplikací a orientačních měření a jak lze ověřit případná překročení, která jsou určena těmito metodami posuzování;

b) stanovení prostorové reprezentativnosti míst odběru vzorků.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 26 odst. 2.

8. Vezme se v úvahu použití bioindikátorů v případě posuzování regionálních modelů dopadu na ekosystémy, a to i v souladu s monitorováním prováděným podle směrnice (EU) 2016/2284.

Článek 9

Místa odběru vzorků

1. Poloha míst odběru vzorků pro měření oxidu siřičitého, oxidu dusičitého a oxidů dusíku, částic (PM_{10} a $PM_{2,5}$), benzenu, oxidu uhelnatého, arsenu, kadmia, olova, niklu, benzo[a]pyrenu a ozonu ve vnějším ovzduší se stanoví v souladu s přílohou IV.

2. V žádné zóně, v níž úroveň znečišťujících látek překračuje práh posuzování uvedený v příloze II, nesmí být počet míst odběru vzorků pro žádnou znečišťující látku nižší než minimální počet míst odběru vzorků uvedený v bodech A a C přílohy III.

3. V zónách, v nichž úroveň znečišťujících látek překračuje příslušný práh posuzování uvedený v příloze II, ale nikoli příslušné mezní hodnoty, cílové hodnoty a kritické úrovně uvedené v příloze I, může být minimální počet míst odběru vzorků pro stacionární měření snížen v souladu s částmi A a C přílohy III až o 50 % za předpokladu, že jsou splněny tyto podmínky:

a) orientační měření nebo modelovací aplikace poskytují dostatečné informace pro posuzování kvality ovzduší, pokud jde o mezní hodnoty, cílové hodnoty, kritické úrovně, varovné prahové hodnoty a informativní prahové hodnoty, jakož i přiměřené informace pro veřejnost doplňující informace, které poskytují místa odběru vzorků pro stacionární měření;

b) počet míst odběru vzorků, která mají být zřízena, a prostorové rozložení orientačního měření a modelovacích aplikací jsou dostatečné k tomu, aby koncentrace příslušné znečišťující látky byla stanovena v souladu s cíli v oblasti kvality údajů podle částí A a B přílohy V, a umožňují, aby výsledky posuzování splnily požadavky uvedené v části E přílohy V;

c) počet orientačních měření, pokud jsou použita ke splnění požadavků tohoto odstavce, je přinejmenším stejný jako počet stacionárních měření, která se nahrazují, a orientační měření rovnou měrou pokrývají celý kalendářní rok;

d) v případě ozonu se měří oxid dusičitý ve všech zbývajících místech odběru vzorků měřících ozon s výjimkou venkovských pozaďových lokalit pro posuzování ozonu uvedených v části B přílohy IV.

4. Na území členského státu se zřídí jedno nebo více míst odběru vzorků přizpůsobených cíli monitorování uvedenému v oddíle 3 části A přílohy VII za účelem poskytování údajů o koncentracích prekurzorů ozonu uvedených v části B uvedeného oddílu v místech určených v souladu s částí C uvedeného oddílu.

5. Oxid dusičitý se měří nejméně v 50 % míst odběru vzorků ozonu požadovaných podle části A tabulky 2 přílohy III. Toto měření je kontinuální, s výjimkou venkovských pozaďových míst uvedených v části B přílohy IV, kde lze použít i jiné metody měření.

6. Každý členský stát zajistí v souladu s přílohou IV, aby rozmístění míst odběru vzorků, jež je použito pro výpočet ukazatelů průměrné expozice pro $PM_{2,5}$ a oxid dusičitý náležitě odráželo expozici obyvatelstva obecně. Počet míst odběru vzorků nesmí být nižší než počet stanovený na základě části B přílohy III.

7. Místa odběru vzorků, v nichž bylo v předchozích třech letech zaznamenáno překročení jakékoli relevantní mezní hodnoty nebo cílové hodnoty uvedené v oddíle 1 přílohy I, se nepřemísťují, pokud není přemístění nutné vzhledem ke zvláštním okolnostem, včetně územního rozvoje. Přemístění těchto míst odběru vzorků musí být podpořeno modelovacími aplikacemi nebo orientačními měřeními a pokud možno zajistí kontinuitu měření a provádí se v jejich oblasti prostorové reprezentativnosti. Podrobné odůvodnění přemístění těchto míst odběru vzorků se plně zdokumentuje v souladu s požadavky stanovenými v části D přílohy IV.

8. K posuzování podílu výskytu benzo[a]pyrenu ve vnějším ovzduší každý členský stát monitoruje ostatní významné polycyklické aromatické uhlovodíky na omezeném počtu míst odběru vzorků. Tyto polycyklické aromatické uhlovodíky zahrnují alespoň: benzo[a]anthracen, benzo[b]fluoranthen, benzo[j]fluoranthen, benzo[k]fluoranthen, indeno[1,2,3-cd] pyren a dibenz[a,h]anthracen. Místa odběru vzorků těchto polycyklických aromatických uhlovodíků se vyberou společně s místy odběru vzorků pro benzo[a]pyren a musí být vybrána tak, aby bylo možné rozpoznat zeměpisné rozdíly a dlouhodobé trendy vývoje.

9. Kromě monitorování požadovaného podle článku 10 členské státy monitorují úrovně ultrajemných částic v souladu s částí D přílohy III a oddílem 4 přílohy VII. Monitorování koncentrací černého uhlíku lze provádět na stejných místech.

Článek 10

Monitorovací superlokality

1. Každý členský stát zřídí alespoň jednu monitorovací superlokalitu v městské pozaďové lokalitě na každých 10 milionů obyvatel. Členské státy, které mají méně než 10 milionů obyvatel, zřídí alespoň jednu monitorovací superlokalitu v městské pozaďové lokalitě.

Členské státy, jejichž území je větší než 10 000 km², ale nepřesahuje 100 000 km², zřídí alespoň jednu monitorovací superlokalitu ve venkovské pozaďové lokalitě. Každý členský stát, jehož území je větší než 100 000 km², zřídí alespoň jednu monitorovací superlokalitu na 100 000 km² ve venkovské pozaďové lokalitě.

2. Umístění monitorovacích superlokalit se pro městské pozaďové lokality a venkovské pozaďové lokality určí v souladu s částí B přílohy IV.

3. Pro účely splnění požadavků týkajících se minimálního počtu míst odběru vzorků pro příslušné znečišťující látky podle přílohy III lze vzít v úvahu všechna místa odběru vzorků, která splňují požadavky stanovené v částech B a C přílohy IV a která jsou zřízena v monitorovacích superlokalitách.

4. Členský stát může pro účely splnění požadavků stanovených v odstavci 1 zřídit s jedním nebo více sousedícími členskými státy jednu nebo více společných monitorovacích superlokalit. Tím není dotčena povinnost každého členského státu zřídit alespoň jednu monitorovací superlokalitu v městské pozaďové lokalitě a povinnost každého členského státu, jehož území je větší než 10 000 km², zřídit nejméně jednu monitorovací superlokalitu ve venkovské pozaďové lokalitě.

5. Měření na monitorovacích superlokalitách v městských pozaďových lokalitách a venkovských pozaďových lokalitách zahrnují znečišťující látky uvedené v oddíle 1 tabulkách 1 a 2 přílohy VII a mohou rovněž zahrnovat znečišťující látky uvedené v tabulce 3 uvedeného oddílu.

6. Členský stát se může rozhodnout, že nebude měřit černý uhlík, ultrajemné částice nebo amoniak na polovině svých monitorovacích superlokalit ve venkovských pozaďových lokalitách, pokud počet jeho monitorovacích superlokalit ve venkovských pozaďových lokalitách překročí počet jeho monitorovacích superlokalit v městských pozaďových lokalitách alespoň v poměru 2:1, je-li výběr jeho monitorovacích superlokalit pro tyto znečišťující látky reprezentativní.

7. Monitorování se případně koordinuje s monitorovací strategií a programem měření v rámci programu EMEP, výzkumnou infrastrukturou Aerosol, Clouds and Trace Gases Research Infrastructure (ACTRIS) a monitorováním dopadů znečištění ovzduší prováděným podle směrnice (EU) 2016/2284.

Článek 11

Referenční metody měření, modelovací aplikace a cíle týkající se kvality údajů

1. Členské státy použijí referenční metody měření uvedené v částech A a C přílohy VI.

Jiné metody měření však mohou být použity za podmínek stanovených v částech B, C a D přílohy VI.

2. Členské státy použijí modelovací aplikace pro kvalitu ovzduší za podmínek stanovených v části E přílohy VI.

3. Údaje o posuzování kvality ovzduší splňují cíle týkající se kvality údajů stanovené v příloze V.

KAPITOLA III

ŘÍZENÍ KVALITY VNĚJŠÍHO OVZDUŠÍ

Článek 12

Požadavky v případech, kdy jsou úrovně nižší než mezní hodnoty, cílové hodnoty a cíle průměrné expoziční koncentrace

1. V zónách, v nichž jsou úrovně znečisťujících látek ve vnějším ovzduší nižší než příslušné mezní hodnoty uvedené v oddíle 1 přílohy I, členské státy udržují úrovně těchto znečišťujících látek pod mezními hodnotami.

2. V zónách, v nichž jsou úrovně znečišťujících látek ve vnějším ovzduší nižší než příslušné cílové hodnoty uvedené v oddílech 1 a 2 přílohy I, přijmou členské státy nezbytná opatření, která nevyžadují nepřiměřené náklady, k udržení těchto úrovní pod cílovými hodnotami.

Členské státy usilují o dosažení dlouhodobých cílů pro ozon uvedených v oddíle 2 přílohy I a po jejich dosažení usilují o udržení úrovní ozonu pod těmito dlouhodobými cíli, pokud to okolnosti včetně přeshraniční povahy znečištění ozonem, těkavých organických sloučenin z biogenních zdrojů a meteorologických podmínek dovolují a za podmínky, že jakákoli nezbytná opatření nevyžadují nepřiměřené výdaje.

3. V územních jednotkách pro stanovení průměrné expozice, v nichž jsou ukazatele průměrné expozice pro $PM_{2,5}$ a NO_2 nižší než příslušná hodnota cílů průměrné expoziční koncentrace pro tyto znečišťující látky, jak je stanoveno v oddíle 5 přílohy I, udržují členské státy úrovně těchto znečišťujících látek pod cíli průměrné expoziční koncentrace.

4. Členské státy usilují o dosažení a zachování co nejlepší kvality vnějšího ovzduší a vysoké úrovně ochrany lidského zdraví a životního prostředí, s cílem dosáhnout cíle nulového znečištění podle čl. 1 odst. 1, a to v souladu s doporučeními WHO a pod prahy posuzování stanovenými v příloze II.

Článek 13

Mezní hodnoty, cílové hodnoty a povinné hodnoty snížení průměrné expozice

1. Členské státy zajistí, aby úrovně znečisťujících látek ve vnějším ovzduší nepřekračovaly v žádné části jejich zón příslušné mezní hodnoty stanovené v oddíle 1 přílohy I.

2. Členské státy přijmou veškerá nezbytná opatření, která nevyžadují neúměrné náklady, k zajištění toho, aby úrovně znečisťujících látek v žádné části jejich zón nepřekračovaly příslušné cílové hodnoty, jak je stanoveno v oddíle 1 a 2 přílohy I.

3. Členské státy zajistí, aby povinné hodnoty snížení průměrné expozice pro $PM_{2,5}$ a NO_2 stanovené v oddíle 5 části B přílohy I byly splněny ve všech částech jejich územních jednotek pro stanovení průměrné expozice, pokud překračují cíle průměrné expoziční koncentrace stanovené v oddíle 5 části C přílohy I.

4. Splnění odstavců 1, 2 a 3 tohoto článku se posuzuje podle přílohy IV.

5. Ukazatele průměrné expozice se posuzují v souladu s oddílem 5 částí A přílohy I.

6. Lhůtu pro dosažení mezních hodnot stanovenou v tabulce 1 oddílu 1 přílohy I lze prodloužit podle článku 18.

7. Členské státy mohou zachovat nebo zavést přísnější ochranná opatření, včetně norem kvality ovzduší, která jsou přísnější než opatření uvedená v tomto článku, v souladu s článkem 193 Smlouvy o fungování EU. Členské státy oznámí taková opatření Komisi do 3 měsíců od jejich přijetí.

Článek 14

Kritické úrovně pro ochranu vegetace a přírodních ekosystémů

Členské státy zajistí dodržování kritických úrovní uvedených v oddíle 3 přílohy I posuzovaných podle části A bodu 1 a části B bodu 3 přílohy IV.

Článek 15

Překročení varovných nebo informativních prahových hodnot

1. Varovné prahové hodnoty pro koncentrace oxidu siřičitého, oxidu dusičitého, částic (PM_{10} a $PM_{2,5}$) a ozonu ve vnějším ovzduší jsou stanoveny v oddíle 4 části A přílohy I.

2. Informativní prahové hodnoty pro koncentrace oxidu siřičitého, oxidu dusičitého, částic (PM_{10} a $PM_{2,5}$) a ozonu jsou stanoveny v oddíle 4 části B přílohy I.

3. Dojde-li k překročení jakékoli varovné prahové hodnoty uvedené v oddíle 4 části A přílohy I nebo pokud se případně předpokládá její překročení na základě modelovacích aplikací nebo jiných prognostických nástrojů, členské státy v příslušných případech bez zbytečného odkladu provedou mimořádná opatření uvedená v krátkodobých akčních plánech vypracovaných podle článku 20.

4. Dojde-li k překročení jakékoli varovné prahové hodnoty nebo jakékoli informativní prahové hodnoty uvedené v oddíle 4 přílohy I, nebo pokud se případně předpokládá její překročení na základě modelovacích aplikací nebo jiných prognostických nástrojů, přijmou členské státy nezbytná opatření k informování veřejnosti co nejrychleji, a pokud možno do několika hodin, v souladu s body 2 a 3 přílohy X, přičemž využijí různé mediální a komunikační kanály a zajistí široký přístup veřejnosti k těmto informacím.

5. Členské státy mohou zachovat nebo zavést přísnější ochranná opatření, včetně varovných prahových hodnot nebo informativních prahových hodnot, které jsou přísnější než hodnoty uvedené v tomto článku, v souladu s článkem 193 Smlouvy o fungování EU. Členské státy oznámí taková opatření Komisi do tří měsíců od jejich přijetí.

Článek 16

Příspěvky z přírodních zdrojů

1. Členské státy mohou za daný rok určit:

a) zóny, v nichž lze překročení mezních hodnot u dané znečišťující látky přičíst přírodním zdrojům, a

b) územní jednotky pro stanovení průměrné expozice, v nichž lze překročení úrovně určené povinnými hodnotami snížení průměrné expozice přičíst přírodním zdrojům.

2. Členské státy poskytují Komisi seznamy všech takových zón a územních pro stanovení průměrné expozice expozicí, jak je uvedeno v odstavci 1, jakož i informace o koncentracích a zdrojích a důkazy o tom, že překročení lze přičíst přírodním zdrojům.

3. V případě, že je Komise informována o překročení, jež lze přičíst přírodním zdrojům podle odstavce 2, nepovažuje se toto překročení za překročení pro účely této směrnice. Pokud se Komise domnívá, že důkazy poskytnuté členským státem nejsou dostatečné, informuje tento členský stát, že překročení nelze přičíst přírodním zdrojům, dokud tento členský stát neposkytne potřebné doplňující informace.

4. Do 31. prosince 2026 poskytne Komise prostřednictvím prováděcích aktů technické podrobnosti o prokazování a odečtení překročení, která lze přičíst přírodním zdrojům. Tyto technické podrobnosti upřesní obsah důkazů, které mají členské státy poskytnout podle odstavce 2.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 26 odst. 2.

Článek 17

Překročení, jež lze přičíst zimnímu posypu silnic pískem nebo solí

1. Členské státy mohou za daný rok určit zóny, v nichž jsou mezní hodnoty PM_{10} ve vnějším ovzduší překročeny v důsledku resuspenzí částic ze zimního posypu silnic pískem nebo solí.

2. Členské státy poskytnou Komisi seznam všech takových zón, jak je uvedeno v odstavci 1, spolu s informacemi o koncentracích PM_{10} a jejich zdrojích v těchto zónách.

Členské státy rovněž poskytnou důkazy, jimiž prokáží, že všechna překročení nastala v důsledku těchto resuspendovaných částic a že byla přijata přiměřená opatření ke snížení těchto koncentrací.

3. Aniž je dotčen článek 16, musí členské státy v případě zón podle odstavce 1 tohoto článku vypracovat plán kvality ovzduší stanovený v článku 19 pouze tehdy, pokud lze překročení přičíst jiným zdrojům PM_{10} než zimnímu posypu silnic pískem nebo solí.

4. Do 31. prosince 2026 poskytne Komise prostřednictvím prováděcích aktů technické podrobnosti pro metodiku pro stanovení příspěvků z resuspenze částic po zimním posypu silnic pískem nebo solí, jakož i informace, které mají členské státy poskytnout podle odstavce 2 a které případně zahrnují informace o příspěvku resuspenze k denním úrovním koncentrace.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 26 odst. 2.

Článek 18

Prodloužení lhůty pro dosažení některých mezních hodnot a zproštění povinnosti tyto mezní hodnoty uplatňovat

1. Pokud v dané zóně nelze splnit mezní hodnoty pro částice (PM_{10} a $PM_{2,5}$), oxid dusičitý, benzen nebo benzo(a)pyren v rámci lhůty stanovené v tabulce 1 oddílu 1 přílohy I, mohou členské státy tuto lhůtu pro danou konkrétní zónu prodloužit o dobu odůvodněnou plánem postupu v oblasti kvality ovzduší a za předpokladu, že jsou splněny podmínky stanovené v odstavci 2 tohoto článku:

a) do 1. ledna 2040, je-li to odůvodněno specifickými rozptylovými charakteristikami lokality, orografickými hraničními podmínkami, nepříznivými klimatickými podmínkami, přeshraničními příspěvky nebo pokud lze nezbytného snížení dosáhnout pouze nahrazením značné části stávajících systémů vytápění domácností, které jsou zdrojem znečištění způsobujícího překročení; nebo

b) do 1. ledna 2035, je-li to odůvodněno projekcemi“ které prokazují, že i při zohlednění očekávaného dopadu účinných opatření v oblasti znečištění ovzduší určených v plánu postupu v oblasti kvality ovzduší nelze mezních hodnot dosáhnout ve lhůtě pro dosažení hodnot.

Pokud byla lhůta pro dosažení hodnot prodloužena v souladu s prvním pododstavcem písm. b) tohoto odstavce, ale k dosažení nelze v této prodloužené lhůtě dospět, mohou členské státy lhůtu pro tuto konkrétní zónu podruhé a naposledy prodloužit o dobu, která není delší než dva roky od konce první doby prodloužení a která je odůvodněna aktualizovaným plánem postupu v oblasti kvality ovzduší, jsou-li splněny podmínky stanovené v odstavci 2.

2. Členské státy mohou lhůtu pro dosažení hodnot prodloužit v souladu s odstavcem 1 tohoto článku, pokud jsou splněny tyto podmínky:

a) pro zónu, na niž by se prodloužení vztahovalo, se do 31. prosince 2028 vypracuje plán postupu v oblasti kvality ovzduší, který splňuje požadavky uvedené v čl. 19 odst. 6, 7 a 8;

b) plán postupu v oblasti kvality ovzduší uvedený v písmenu a) tohoto odstavce se doplní informacemi o opatřeních ke snížení znečištění ovzduší uvedenými v části B přílohy VIII ukazující, jak bude zajištěno, aby byla období překročení mezních hodnot co možná nejkratší;

c) plán postupu v oblasti kvality ovzduší uvedený v písmenu a) tohoto odstavce je založen na projekcích kvality ovzduší, včetně projekcí provedených pro účely části A bodu 5 a bodu 7 písm. e) přílohy VIII, které ukazují, jak bude mezních hodnot dosaženo co nejdříve, nejpozději však do konce prodloužené lhůty pro dosažení hodnot, s přihlédnutím ke vhodným a přiměřeným opatřením;

d) plán postupu v oblasti kvality ovzduší uvedený v písmenu a) tohoto odstavce nastiňuje, jak bude jasným a snadno srozumitelným způsobem veřejnost, a zejména citlivé obyvatelstvo a zranitelné skupiny, informovány o důsledcích odkladu lhůty pro lidské zdraví a životní prostředí;

e) plán postupu v oblasti kvality ovzduší uvedený v písmenu a) tohoto odstavce nastiňuje, jak budou mobilizovány dodatečné finanční prostředky, mimo jiné prostřednictvím příslušných vnitrostátních a unijních programů financování, s cílem urychlit zlepšování kvality ovzduší v zóně, na niž by se prodloužení vztahovalo;

f) podmínky stanovené v odstavci 3 jsou plněny po celou dobu prodloužené lhůty pro dosažení hodnot;

g) pokud je lhůta pro dosažení hodnot prodloužena v souladu s druhým pododstavcem odst. 1, aktualizovaný plán postupu v oblasti kvality ovzduší uvedený ve zmíněném pododstavci prokazuje, že první plán postupu v oblasti kvality ovzduší byl proveden nebo že byla přijata opatření s ohledem na jeho provedení, a je doplněn analýzou prokazující, že původní projekce souladu vypracované v souladu s písmenem c) tohoto odstavce se neuskutečnily.

3. Během doby prodloužené lhůty pro dosažení hodnot v souladu s odstavcem 1 tohoto článku členský stát zajistí, aby byly splněny tyto podmínky:

a) jsou prováděna opatření v plánu postupu v oblasti kvality ovzduší uvedená v odstavci 1 tohoto článku, případně aktualizovaná v souladu s písmenem b) tohoto odstavce, jak prokáže členský stát prostřednictvím zprávy o provádění, včetně aktualizovaných projekcí emisí, a je-li to možné, koncentrací předkládaných Komisi každého dva a půl roku a poprvé do 30. června 2031; je-li to relevantní, lze odkázat na nejnovější programy a prognózy emisí vykázané podle směrnice (EU) 2016/2284 a na doprovodnou informativní zprávu o inventuře a případně zprávu o provádění, které mohou být začleněny do aktualizovaného plánu postupu v oblasti kvality ovzduší;

b) plán postupu v oblasti kvality ovzduší uvedený v odstavci 1 tohoto článku je aktualizován v souladu s čl. 19 odst. 5;

c) od 1. ledna 2035 vykazují úrovně koncentrace příslušné znečišťující látky obecný klesající trend v souladu s orientační trajektorií k dosažení souladu odhadovanou v aktualizovaném plánu postupu v oblasti kvality ovzduší vypracovaném podle části A bodu 7 písm. e) přílohy VIII;

d) zprávy o provádění a aktualizované plány postupy v oblasti kvality ovzduší jsou Komisi sděleny do dvou měsíců od jejich přijetí.

4. Členské státy oznámí Komisi nejpozději do 31. ledna 2029, kde lze podle jejich názoru použít odstavec 1 první pododstavec písm. a) nebo b), a oznámí plán postupu v oblasti kvality ovzduší uvedený v odstavci 1 a všechny příslušné informace nezbytné k tomu, aby Komise mohla posoudit, zda je uplatněný důvod prodloužení opodstatněný a zda jsou splněny podmínky stanovené v uvedeném odstavci.

Členské státy oznámí Komisi nejpozději do 31. ledna 2034, pokud podle jejich názoru nelze dospět k dosažení hodnot ve lhůtě pro jejich dosažení prodloužené v souladu s odst. 1 druhým pododstavcem, a oznámí aktualizovaný plán postupu v oblasti kvality ovzduší uvedený v odstavci 1 a všechny příslušné informace nezbytné k tomu, aby Komise mohla posoudit, zda je uplatněný důvod pro druhé a poslední prodloužení opodstatněný a zda jsou splněny podmínky stanovené v uvedeném odstavci.

Pokud jde o projekce poskytnuté jako důvod pro prodloužení, členské státy odůvodní metody a údaje použité k získání těchto projekcí.

V rámci posuzování Komise zohlední projekce kvality ovzduší poskytnuté dotčeným členským státem, odhadované účinky opatření, která byla přijata tímto členským státem, na kvalitu vnějšího ovzduší v tomto členském státě, jakož i odhadované účinky opatření na úrovni Unie na kvalitu vnějšího ovzduší.

Pokud do devíti měsíců od obdržení tohoto oznámení Komise nevznese žádné námitky, považují se příslušné podmínky pro použití odstavce 1 za splněné.

Pokud jsou námitky vzneseny, může Komise dotčený členský stát požádat, aby plán postupu v oblasti kvality ovzduší upravil nebo předložil nový plán postupu tak, aby splňoval požadavky stanovené v odstavci 1.

5. Do 31. prosince 2026 stanoví Komise prostřednictvím prováděcích aktů další technické podrobnosti o požadavcích na projekce prováděné pro účely odstavce 1 tohoto článku s cílem ukázat, jak bude dosaženo mezních hodnot uvedených v oddíle 1 tabulce 1 přílohy I, s přihlédnutím ke vhodným a přiměřeným opatřením. Dále stanoví informace, které mají být zahrnuty do zpráv o provádění pro účely odstavce 3 tohoto článku.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 26 odst. 2.

KAPITOLA IV

PLÁNY

Článek 19

Plány kvality ovzduší a plány postupu v oblasti kvality ovzduší

1. Pokud v daných zónách překračují úrovně znečišťujících látek ve vnějším ovzduší jakoukoli mezní hodnotu nebo cílovou hodnotu stanovenou v oddíle 1 přílohy I, vypracují členské státy pro tyto zóny plány kvality ovzduší, které stanoví náležitá opatření k dosažení dotčené mezní hodnoty nebo cílové hodnoty a k zajištění toho, aby bylo období překročení co možná nejkratší a v žádném případě netrvalo déle než čtyři roky od konce kalendářního roku, v němž bylo zaznamenáno první překročení. Tyto plány kvality ovzduší se vypracují co nejdříve, avšak nejpozději do dvou let po kalendářním roce, během něhož bylo toto překročení jakékoli mezní hodnoty nebo cílové hodnoty zaznamenáno.

Pokud se v dané zóně na překročení mezní hodnoty již vztahuje plán postupu v oblasti kvality ovzduší, členské státy zajistí, aby opatření uvedená v plánu postupu byla vhodná k zajištění toho, aby období překročení bylo co nejkratší, a případně přijmou dodatečná a účinnější opatření a dodrží postup pro aktualizaci plánu postupu v oblasti kvality ovzduší uvedený v odstavci 5.

2. Pokud v územních jednotkách pokrývajících alespoň jednu zónu překročí úrovně znečišťujících látek ve vnějším ovzduší jakoukoli cílovou hodnotu pro ozon stanovenou v oddíle 2 přílohy I, vypracují členské státy plány kvality ovzduší pro tyto územní jednotky, které stanoví náležitá opatření k dosažení cílové hodnoty pro ozon a k zajištění toho, aby bylo období překročení co možná nejkratší. Tyto plány kvality ovzduší se vypracují co nejdříve, avšak nejpozději do dvou let po kalendářním roce, během něhož bylo překročení cílové hodnoty pro ozon zaznamenáno.

Pokud se v dané územní jednotce na překročení cílové hodnoty pro ozon již vztahuje plán postupu v oblasti kvality ovzduší, členské státy zajistí, aby opatření uvedená v tomto plánu postupu byla vhodná k zajištění toho, aby období překročení bylo co možná nejkratší, a aby se případně řídila postupem pro aktualizaci plánu postupu v oblasti kvality ovzduší uvedeným v odstavci 5.

Členské státy však nemusí vypracovat takové plány kvality ovzduší nebo plány postupu v oblasti kvality ovzduší s cílem řešit překročení ozonu, pokud neexistuje významný potenciál ke snížení koncentrací ozonu s ohledem na zeměpisné a meteorologické podmínky a pokud by opatření znamenala nepřiměřené náklady.

Není-li vypracován plán kvality ovzduší nebo plán postupu v oblasti kvality ovzduší, poskytnou členské státy veřejnosti a Komisi podrobné odůvodnění, proč neexistuje významný potenciál ke snížení překročení, který vedl k rozhodnutí nevypracovat plán kvality ovzduší nebo plán postupu v oblasti kvality ovzduší.

Nejméně každých 5 let členské státy znovu posoudí potenciál ke snížení koncentrací ozonu.

V případě územních jednotek, v nichž je překročena cílová hodnota pro ozon, členské státy zajistí, aby příslušný národní program omezování znečištění ovzduší vypracovaný podle článku 6 směrnice (EU) 2016/2284 zahrnoval opatření, která řeší prekurzory ozonu, na něž se uvedená směrnice vztahuje.

3. Pokud v dané územní jednotce pro stanovení průměrné expozice není dosažena povinná hodnota snížení průměrné expozice stanovená v oddíle 5 přílohy I, vypracují členské státy plány kvality ovzduší pro tyto územní jednotky pro stanovení průměrné expozice, které stanoví náležitá opatření k dosažení povinné hodnoty snížení průměrné expozice a k zajištění toho, aby bylo období překročení co možná nejkratší. Tyto plány kvality ovzduší se vypracují co nejdříve, avšak nejpozději do dvou let po kalendářním roce, během něhož bylo překročení povinné hodnoty snížení průměrné expozice zaznamenáno.

4. Pokud od 1. ledna 2026 do 31. prosince 2029 v zóně nebo územní jednotce překročí úrovně znečišťujících látek jakoukoli mezní hodnotu nebo cílovou hodnotu, které má být dosaženy do 1. ledna 2030, jak je stanoveno v tabulce 1 oddílu 1 přílohy I a v části B oddílu 2 přílohy I, a aniž je dotčen odst. 2 třetí pododstavec tohoto článku, vypracují členské státy stanovený postup v oblasti kvality ovzduší pro dotčenou znečišťující látku s cílem dosáhnout příslušných mezních hodnot nebo cílových hodnot do uplynutí lhůty pro jejich dosažení. Tyto plány postupu v oblasti kvality ovzduší se vypracují co nejdříve, avšak nejpozději do dvou let po kalendářním roce, během něhož bylo překročení zaznamenáno.

Členské státy však mohou od vypracování těchto plánů postupu v oblasti kvality ovzduší upustit, pokud základní scénář na základě informací požadovaných v části A bodu 5 přílohy VIII ukáže, že mezní hodnoty nebo cílové hodnoty bude dosaženo pomocí opatření, která jsou již v platnosti, včetně případů, kdy je překročení způsobeno dočasnými činnostmi ovlivňujícími úrovně znečišťujících látek v jednom roce. Není-li plán postupu v oblasti kvality ovzduší podle tohoto pododstavce vytvořen, poskytnou členské státy veřejnosti a Komisi podrobné odůvodnění.

5. Pokud během třetího kalendářního roku po uplynutí lhůty pro vypracování plánu kvality ovzduší nebo plánu postupu v oblasti kvality ovzduší a aniž je dotčen odst. 2 třetí pododstavec přetrvává překročení jakékoli mezní hodnoty, povinné hodnoty snížení průměrné expozice nebo cílové hodnoty, členské státy aktualizují plán kvality ovzduší nebo plán postupu v oblasti kvality ovzduší a opatření v nich obsažená, včetně jejich dopadu na předpokládané emise a koncentrace, a to nejpozději do pěti let od uplynutí lhůty pro vypracování předchozího plánu kvality ovzduší nebo plánu postupu v oblasti kvality ovzduší a přijmou dodatečná a účinnější opatření k tomu, aby období překročení bylo co možná nejkratší.

6. Plány kvality ovzduší a plány postupu v oblasti kvality ovzduší obsahují alespoň tyto informace:

a) informace uvedené v části A bodech 1 až 7 přílohy VIII;

b) v příslušných případech informace uvedené v části A bodech 8, 9 a 10 přílohy VIII;

c) informace o relevantních opatřeních ke snížení znečištění ovzduší uvedené v části B bodu 2 přílohy VIII.

Členské státy případně zahrnou opatření uvedená v čl. 20 odst. 2 a zvláštní opatření zaměřená na ochranu citlivého obyvatelstva a zranitelných skupin, včetně dětí, do svých plánů kvality ovzduší a plánů postupu v oblasti kvality ovzduší.

Členské státy při přípravě plánů kvality ovzduší nebo plánů postupu v oblasti kvality ovzduší posoudí riziko překročení příslušných varovných prahových hodnot pro dotčené znečišťující látky. Tato analýza se v příslušných případech použije pro vypracování krátkodobých akčních plánů.

Pokud se vypracovávají plány kvality ovzduší nebo plány postupu v oblasti kvality ovzduší pro více znečišťujících látek nebo norem kvality ovzduší, členské státy ve vhodných případech vypracují integrované plány kvality ovzduší nebo plány postupu v oblasti kvality ovzduší týkající se všech příslušných znečišťujících látek a norem kvality ovzduší.

Členské státy v proveditelném rozsahu zajistí soulad svých plánů kvality ovzduší a plánů postupu v oblasti kvality ovzduší s jinými plány, které mají významný dopad na kvalitu ovzduší, včetně plánů vyžadovaných podle směrnic 2002/49/ES, 2010/75/EU a (EU) 2016/2284 a podle právních předpisů v oblasti klimatu, biologické rozmanitosti, energetiky, dopravy a zemědělství.

7. Členské státy konzultují s veřejností v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ([21]) a s příslušnými orgány, které jsou z důvodu svých povinností v oblasti znečištění ovzduší a kvality ovzduší pravděpodobně dotčeny prováděním plánů kvality ovzduší a plánů postupu v oblasti kvality ovzduší, návrhy plánů kvality ovzduší a plánů postupu v oblasti kvality ovzduší a veškeré významné aktualizace plánů kvality ovzduší a plánů postupu v oblasti kvality ovzduší před jejich dokončením. Členské státy zajistí, aby při konzultaci s veřejností měla veřejnost přístup k návrhu plánu kvality ovzduší nebo návrhu plánu postupu v oblasti kvality ovzduší obsahující minimální informace požadované podle přílohy VIII této směrnice a pokud možno netechnické shrnutí informací uvedených v tomto pododstavci.

Členské státy podpoří aktivní zapojení všech zúčastněných stran do přípravy, provádění a aktualizace plánů kvality ovzduší a plánů postupu v oblasti kvality ovzduší. Při přípravě plánů kvality ovzduší a plánů postupu v oblasti kvality ovzduší členské státy zajistí, aby zúčastněné strany, jejichž činnosti přispívají k překročení hodnot, byly vyzvány, aby navrhly opatření, která mohou přijmout s cílem pomoci ukončit tato překročení, a aby k účasti na těchto konzultacích byly vybízeny nevládní organizace, jako jsou organizace zaměřené na životní prostředí a zdraví, spotřebitelské organizace, organizace zastupující zájmy citlivého obyvatelstva a zranitelných skupin, jiné příslušné subjekty zaměřené na zdravotní péči, včetně organizací zastupujících zdravotnické pracovníky, a příslušné průmyslové svazy.

8. Plány kvality ovzduší a plány postupu v oblasti kvality ovzduší se Komisi sdělí do dvou měsíců od jejich přijetí.

([21]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ze dne 26. května 2003 o účasti veřejnosti na vypracovávání některých plánů a programů týkajících se životního prostředí a o změně směrnic Rady 85/337/EHS a 96/61/ES, pokud jde o účast veřejnosti a přístup k právní ochraně (Úř. věst. L 156, 25.6.2003, s. 17).

Článek 20

Krátkodobé akční plány

1. Pokud v dané zóně existuje riziko, že úrovně znečišťujících látek překročí jednu nebo více varovných prahových hodnot uvedených v oddíle 4 přílohy I, vypracují členské státy krátkodobé akční plány uvádějící mimořádná opatření, jež mají být v krátkodobém horizontu přijata za účelem snížení rizika nebo doby trvání tohoto překročení.

Pokud však existuje riziko, že bude překročena varovná prahová hodnota pro ozon, mohou členské státy upustit od vypracování těchto krátkodobých akčních plánů, pokud s ohledem na vnitrostátní zeměpisné, meteorologické a hospodářské podmínky neexistuje významná možnost, že sníží riziko, zkrátí dobu trvání nebo sníží závažnost tohoto překročení.

Pokud je potenciál snížit riziko takového překročení u částic (PM_{10} a $PM_{2,5}$) s přihlédnutím k místním zeměpisným a meteorologickým podmínkám a specifikům systémů vytápění domácností značně omezen, mohou členské státy vypracovat krátkodobý akční plán zaměřený výhradně na konkrétní opatření na ochranu široké veřejnosti i citlivého obyvatelstva a zranitelných skupin, jakož i snadno srozumitelné informace o doporučeném chování ke snížení expozice naměřenému nebo předpokládanému překročení.

2. Při vytváření krátkodobých akčních plánů uvedených v odstavci 1 tohoto článku mohou členské státy v konkrétních případech stanovit účinná opatření pro regulaci a případně i dočasné pozastavení činností, které přispívají k riziku překročení příslušných mezních či cílových hodnot nebo varovné prahové hodnoty. Členské státy rovněž zohlední seznam opatření uvedených v příloze IX pro své krátkodobé akční plány a v závislosti na podílu hlavních zdrojů znečištění na překročeních, která je třeba řešit, zváží případně zahrnout do těchto krátkodobých akčních plánů opatření ve vztahu k činnostem týkajícím se dopravy, stavebních prací, průmyslových zařízení, zemědělství a využívání výrobků a vytápění domácností. V rámci těchto plánů se rovněž zváží zvláštní kroky zaměřené na ochranu citlivého obyvatelstva a zranitelných skupin, včetně dětí.

3. Členské státy konzultují s veřejností v souladu se směrnicí 2003/35/ES a s příslušnými orgány, které jsou z důvodu svých povinností v oblasti znečištění ovzduší a kvality ovzduší pravděpodobně dotčeny prováděním krátkodobých akčních plánů, návrhy krátkodobých akčních plánů a veškeré významné aktualizace těchto plánů před jejich dokončením.

4. Pokud členské státy vypracovaly krátkodobý akční plán, zpřístupní veřejnosti a příslušným organizacím, jako jsou organizace zaměřené na životní prostředí a zdraví, organizace spotřebitelů, organizace zastupující zájmy citlivého obyvatelstva a zranitelných skupin, organizace zastupující zdravotnické pracovníky a jiné významné subjekty zaměřené na zdravotní péči a zainteresované průmyslové svazy, výsledky svých výzkumů ohledně proveditelnosti a obsah konkrétních krátkodobých akčních plánů i informace o provádění těchto plánů.

5. Krátkodobé akční plány se sdělí Komisi do jednoho roku od jejich přijetí v rámci výročních zpráv podle článku 23.

6. Při vypracovávání krátkodobých akčních plánů obsahujících mimořádná opatření, která mají být přijata, mohou členské státy požádat Komisi o organizaci výměny osvědčených postupů, aby mohly žádající členské státy využít zkušeností ostatních členských států.

Článek 21

Přeshraniční znečištění ovzduší

1. Pokud přeshraniční přenos znečištění ovzduší z jednoho nebo více členských států významně přispívá k tomu, že je překročena jakákoli mezní hodnota, cílová hodnota pro ozon, povinná hodnota snížení průměrné expozice nebo varovná prahová hodnota v jiném členském státě, informuje tento jiný členský stát o této skutečnosti členské státy, z nichž znečištění ovzduší pochází, a Komisi.

2. Dotčené členské státy vzájemně spolupracují, mimo jiné vytvořením společných týmů odborníků a s technickou podporou Komise, za účelem určení zdrojů znečištění ovzduší, příspěvků těchto zdrojů k překročení hodnot v jiném členském státě a opatření, která je třeba přijmout jednotlivě a v koordinaci s ostatními členskými státy k řešení těchto zdrojů, a navrhnou koordinované činnosti, jako například koordinaci plánů kvality ovzduší podle článku 19, v nichž se každý členský stát zaměří na zdroje znečištění nacházející se na jeho území, s cílem odstranit tato překročení.

Členské státy si vzájemně odpoví včas, avšak nejpozději do tří měsíců po přijetí oznámení od jiného členského státu v souladu s prvním pododstavcem, a informují Komisi.

3. Komise se vyzývá k účasti nebo pomoci při veškeré spolupráci podle odstavce 2 tohoto článku a je o této spolupráci informována. Komise může požádat dotčené členské státy, aby poskytly aktuální informace o pokroku při provádění jakýchkoli koordinovaných činností podle uvedeného odstavce. Komise případně s přihlédnutím ke zprávám vypracovaným podle článku 11 směrnice (EU) 2016/2284 zváží, zda je na úrovni Unie zapotřebí přijmout další opatření s cílem omezit emise prekurzorů, které přeshraniční znečištění způsobily.

4. Členské státy, pokud je to vhodné podle článku 20, připraví a provedou koordinované krátkodobé akční plány vztahující se na sousedící zóny v jiných členských státech. Členské státy zajistí, aby sousedící zóny v jiných členských státech obdržely veškeré potřebné informace týkající se těchto krátkodobých akčních plánů bez zbytečného prodlení.

5. Pokud jsou varovné prahové hodnoty nebo informativní prahové hodnoty překročeny v zónách v blízkosti státních hranic, jsou o těchto překročeních co nejdříve informovány příslušné orgány dotčených sousedících členských států. Tyto informace se rovněž zpřístupní veřejnosti.

6. V oznámení uvedeném v odstavci 1 mohou členské státy pro příslušný rok určit:

a) zóny, v nichž přeshraniční přenos znečištění ovzduší z jednoho nebo více členských států významně přispívá k překročení mezních hodnot nebo cílových hodnot v těchto zónách;

b) územní jednotky pro stanovení průměrné expozice, v nichž přeshraniční přenos znečištění ovzduší z jednoho nebo více členských států významně přispívá k překročení úrovně povinných hodnot snížení průměrné expozice v těchto jednotkách.

Členský stát může rovněž dotčeným členským státům a Komisi poskytnout seznamy všech těchto zón a územních jednotek pro stanovení průměrné expozice spolu s informacemi o koncentracích a důkazy prokazujícími, že znečištění ovzduší z přeshraničních zdrojů, a to i ze třetích zemí, nad nimiž tento členský stát nemá přímou kontrolu, významně přispívá k překračování hodnot. Komise může tyto informace případně zvážit pro účely článku 18.

7. Při vypracovávání plánů uvedených v odstavcích 2 a 4 a při informování veřejnosti podle odstavce 5 členské státy případně usilují o spolupráci se třetími zeměmi, a zejména s kandidátskými zeměmi. Členské státy mohou případně požádat Komisi o technickou podporu.

KAPITOLA V

INFORMOVÁNÍ A PODÁVÁNÍ ZPRÁV

Článek 22

Informování veřejnosti

1. Členské státy zajistí, aby byla veřejnost i příslušné organizace, jako jsou organizace zaměřené na životní prostředí a zdraví, spotřebitelské organizace, organizace zastupující zájmy citlivého obyvatelstva a zranitelných skupin, organizace zastupující zdravotnické pracovníky a jiné příslušné subjekty zaměřené na zdravotní péči a příslušné průmyslové svazy, řádně a včas informovány o:

a) kvalitě ovzduší v souladu s přílohou X;

b) poloze míst odběru vzorků pro všechny látky znečišťující ovzduší, jakož i o jakýchkoli problémech při plnění požadavků na pokrytí údajů pro každé místo odběru vzorků a znečišťující látku;

c) veškerých rozhodnutích o prodloužení podle článku 18;

d) plánech kvality ovzduší a plánech postupu v oblasti kvality ovzduší uvedených v článku 19;

e) krátkodobých akčních plánech vypracovaných podle článku 20;

f) účincích překročení mezních hodnot, cílových hodnot, povinných hodnot snížení průměrné expozice, cílech průměrné expoziční koncentrace, varovných prahových hodnot a informativních prahových hodnot ve stručném posouzení; stručné posouzení případně obsahuje další informace a posouzení týkající se životního prostředí, jakož i informace o znečišťujících látkách, na něž se vztahuje článek 10 a příloha VII.

2. Členské státy zavedou a prostřednictvím veřejného zdroje snadno srozumitelným způsobem zpřístupní index kvality ovzduší zahrnující hodinovou aktualizaci alespoň oxidu siřičitého, oxidu dusičitého, částic (PM_{10} a $PM_{2,5}$) a ozonu, pokud podle této směrnice existuje povinnost tyto znečišťující látky monitorovat. Tento index může případně zahrnovat další znečišťující látky. Index kvality ovzduší musí být pokud možno srovnatelný ve všech členských státech a musí se řídit doporučeními WHO. Index kvality ovzduší vychází z indexů kvality ovzduší na evropské úrovni, které poskytuje Evropská agentura pro životní prostředí, a zahrnuje informace o dopadech na zdraví, včetně informací přizpůsobených citlivému obyvatelstvu a zranitelným skupinám. Alternativně mohou členské státy ke splnění požadavků stanovených v tomto odstavci použít index kvality ovzduší poskytnutý Evropskou agenturou pro životní prostředí. Pokud se členský stát rozhodne nepoužít index poskytnutý Evropskou agenturou pro životní prostředí, zpřístupní se na vnitrostátní úrovni odkaz na tento index.

3. Členské státy zveřejní informace o příznacích spojených s vysokým znečištění ovzduší a o tom, jak snížit expozici znečištění ovzduší a jak se chránit, a podpoří zobrazování těchto informací na veřejných místech, která navštěvuje citlivé obyvatelstvo a zranitelné skupiny, například ve zdravotnických zařízeních.

4. Členské státy informují veřejnost o příslušných orgánech a subjektech jmenovaných v souvislosti s úkoly uvedenými v článku 5.

5. Informace uvedené v tomto článku se jasným a snadno srozumitelným způsobem zpřístupňují veřejnosti zdarma prostřednictvím snadno přístupných mediálních a komunikačních kanálů v souladu se směrnicí 2007/2/ES a směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ([22]), přičemž je k nim zajištěn široký přístup veřejnosti.

Článek 23

Předávání informací a podávání zpráv

1. Členské státy zajistí, aby byly informace o vnějším ovzduší poskytovány Komisi v požadovaných lhůtách v souladu s prováděcími akty uvedenými v odstavci 5 tohoto článku a bez ohledu na soulad s cíli týkajícími se kvality údajů pro pokrytí údajů stanovenými v části B přílohy V.

2. Za zvláštním účelem posouzení dodržování mezních hodnot, cílových hodnot, povinných hodnot snížení průměrné expozice a kritických úrovní se informace uvedené v odstavci 1 tohoto článku do devíti měsíců po skončení každého kalendářního roku zpřístupní Komisi, přičemž zahrnují:

a) změny provedené v daném roce, pokud jde o seznam a vymezení zón nebo územních jednotek pro stanovení průměrné expozice stanovených podle článku 6;

b) seznam zón a územních jednotek pro stanovení průměrné expozice a úrovně posuzovaných znečišťujících látek;

c) v případě zón, v nichž je úroveň jedné nebo více znečišťujících látek vyšší než mezní hodnoty, cílové hodnoty nebo kritické úrovně, jakož i územních jednotek pro stanovení průměrné expozice, v nichž je úroveň jedné nebo více znečišťujících látek vyšší než úroveň stanovená v rámci povinných hodnot snížení průměrné expozice:

   i) datum a období, kdy byly tyto hodnoty zaznamenány,

   ii) případně posouzení příspěvků ke zjištěným úrovním přírodními zdroji a resuspenzí částicemi ze zimního posypu silnic pískem nebo solí, jak jsou poskytnuty Komisi podle článků 16 a 17.

3. Členské státy předávají Komisi v souladu s odstavcem 1 informace o naměřených úrovních a délce trvání období, během nichž byla varovná nebo informativní prahová hodnota překročena.

([22]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru (Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56).

4. Členské státy poskytnou Komisi informace uvedené v části D přílohy IV do tří měsíců ode dne, kdy o to byly požádány.

5. Komise přijme prostřednictvím prováděcích aktů opatření:

a) kterými upřesní informace, jež mají členské státy zpřístupnit podle tohoto článku, jakož i lhůty, v nichž mají být tyto informace sděleny;

b) kterými určí způsoby, jak zefektivnit vykazování údajů a vzájemnou výměnu informací a údajů ze sítí a jednotlivých míst odběru vzorků, která měří znečištění vnějšího ovzduší v rámci členských států.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 26 odst. 2.

KAPITOLA VI

AKTY V PŘENESENÉ PRAVOMOCI A PROVÁDĚCÍ AKTY

Článek 24

Změny příloh

Komisi je v souladu s článkem 25 svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci, kterými se mění přílohy III až VII, IX a X s cílem zohlednit technický a vědecký vývoj, pokud jde o posuzování kvality vnějšího ovzduší, opatření, která je třeba zvážit pro zahrnutí do krátkodobých akčních plánů, a informování veřejnosti.

Změny však nesmějí přímo ani nepřímo upravovat

a) mezní hodnoty, cílové hodnoty, dlouhodobé cíle pro ozon, kritické úrovně, varovné prahové hodnoty a informativní prahové hodnoty, povinné hodnoty snížení průměrné expozice a cíle průměrné expoziční koncentrace uvedené v příloze I, ani

b) data splnění jednotlivých parametrů uvedených v písmeni a).

Článek 25

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedené v článku 24 je svěřena Komisi na dobu pěti let od 10. prosince 2024. Komise vypracuje zprávu o výkonu přenesení pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti takovému prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého období.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článku 24 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.

5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 24 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament ani Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 26

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen Výbor pro kvalitu vnějšího ovzduší. Uvedený výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

KAPITOLA VII

PŘÍSTUP KE SPRAVEDLNOSTI, NÁHRADA ŠKODY A SANKCE

Článek 27

Přístup ke spravedlnosti

1. Členské státy zajistí, aby v souladu s jejich vnitrostátním právním řádem měli příslušníci dotčené veřejnosti možnost dosáhnout přezkumu soudem nebo jiným nezávislým a nestranným orgánem zřízeným ze zákona, a mohli tak napadnout hmotnou nebo procesní zákonnost veškerých rozhodnutí, jednání nebo opomenutí ze strany členských států týkajících se polohy a počtu míst odběru vzorků podle článku 9 v souladu s příslušnými kritérii stanovenými v přílohách III a IV, plánů kvality ovzduší a plánů postupu v oblasti kvality ovzduší uvedených v článku 19 a krátkodobých akčních plánů uvedených v článku 20, jež byly přijaty členským státem, za předpokladu, že je splněna kterákoli z těchto podmínek:

a) mají dostatečný zájem;

b) namítají porušení práva v případech, vyžaduje-li to správní právo procesní členského státu jako předběžnou podmínku.

Členské státy určí, co představuje dostatečný zájem a porušení práva, v souladu s cílem poskytnout dotčené veřejnosti široký přístup ke spravedlnosti.

V tomto smyslu zájem jakékoli nevládní organizace, která podporuje ochranu lidského zdraví nebo životního prostředí a splňuje veškeré požadavky podle vnitrostátního práva, se pro účely prvního pododstavce písm. a) považuje za dostatečný. Má se rovněž za to, že pro účely prvního pododstavce písm. b) mají tyto organizace práva, jež mohou být porušena.

2. Přezkum musí být spravedlivý, nestranný, včasný a nikoli neúnosně nákladný a musí poskytovat přiměřené a účinné mechanismy nápravy, včetně případných právně přikázaných úlev.

3. Členské státy určí fázi, ve které lze rozhodnutí, jednání nebo nečinnost napadnout tak, aby přístup k přezkumnému řízení před soudem nebo jiným nezávislým a nestranným orgánem zřízeným ze zákona nebyl znemožňován nebo nadměrně ztěžován.

4. Tento článek nebrání členským státům v tom, aby požadovaly předběžný přezkum správním orgánem, a neovlivňuje požadavek, aby tam, kde to vyžaduje vnitrostátní právo, byly před předáním věci k soudnímu přezkumu vyčerpány postupy správního přezkumu.

5. Členské státy zajistí, aby byly veřejnosti poskytnuty praktické informace o přístupu ke správnímu a soudnímu přezkumu podle tohoto článku.

Článek 28

Náhrada újmy na lidském zdraví

1. Členské státy zajistí, aby fyzické osoby, které utrpí újmu na lidském zdraví způsobenou porušením vnitrostátních předpisů provádějících čl. 19 odst. 1 až 5 a čl. 20 odst. 1 a 2 této směrnice, kterého se úmyslně nebo z nedbalosti dopustily příslušné orgány, měly právo požadovat a získat náhradu této újmy.

2. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní pravidla a postupy týkající se nároků na náhradu újmy byly koncipovány a uplatňovány tak, aby neznemožňovaly nebo nadměrně neztěžovaly výkon práva na náhradu škody způsobené porušením podle odstavce 1.

3. Členské státy mohou stanovit promlčecí lhůty pro podání žaloby o náhradu újmy podle odstavce 1. Tyto lhůty nezačnou běžet dříve, než je dané porušení ukončeno, a než se osoba požadující náhradu újmy dozví nebo než lze u ní přiměřeně předpokládat, že se dozvěděla, že jí porušením podle odstavce 1 byla způsobena újma.

Článek 29

Sankce

1. Aniž jsou dotčeny povinnosti členských států podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/99/ES ([23]), stanoví členské státy sankce za porušení vnitrostátních předpisů přijatých na základě této směrnice a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy o těchto sankcích a opatřeních informují bez zbytečného odkladu Komisi a bez zbytečného odkladu jí oznámí veškeré následné změny, které se jich týkají.

2. Členské státy zajistí, aby sankce stanovené podle odstavce 1 náležitě zohledňovaly tyto případné okolnosti:

a) povahu, závažnost, rozsah a dobu trvání porušení;

b) dopad na obyvatelstvo, včetně citlivého obyvatelstva a zranitelných skupin, nebo životní prostředí, jež bylo porušením zasaženo, s ohledem na cíl dosáhnout vysoké úrovně ochrany lidského zdraví a životního prostředí;

c) zda k porušení došlo opakovaně, nebo jen jednou, včetně jakéhokoli předchozího obdržení napomenutí nebo správní či trestní sankce;

d) ekonomické výhody plynoucí z porušení fyzickou nebo právnickou osobou považovanou za odpovědnou, pokud to lze určit.

KAPITOLA VIII

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 30

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s články 1 a 3, čl. 4 body 2, 7, 9, 14, 15, 16, 18, 21 až 30, 33, 34 a 41 až 45, články 5 až 8, čl. 9 odst. 1, 2, 3 a 5 až 9, články 10, 11 a 12, čl. 13 odst. 1, 2, 3, 5, 6 a 7, článkem 15, čl. 16 odst. 1, 2 a 4, čl. 17 odst. 4, články 18 až 21, čl. 22 odst. 1, 2, 3 a 5, články 23 až 29 a přílohami I až X do 11. prosince 2026. Neprodleně sdělí Komisi znění těchto opatření.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním zveřejnění. Musí rovněž obsahovat prohlášení, že odkazy ve stávajících právních a správních předpisech na směrnice zrušené touto směrnicí se považují za odkazy na tuto směrnici. Způsob odkazu a znění prohlášení si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

([23]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/99/ES ze dne 19. listopadu 2008 o trestněprávní ochraně životního prostředí (Úř. věst. L 328, 6.12.2008, s. 28).

Článek 31

Zrušení

1. Směrnice 2004/107/ES a 2008/50/ES, ve znění aktů uvedených v části A přílohy XI této směrnice, se zrušují s účinkem od 12. prosince 2026, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení směrnic uvedených v části B přílohy XI této směrnice ve vnitrostátním právu.

2. Odkazy na zrušené směrnice se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze XII této směrnice.

Článek 32

Vstup v platnost a použitelnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Ustanovení článku 2, čl. 4 bodů 1, 3 až 6, 8, 10 až 13, 17, 19, 20, 31, 32 a 35 až 40, čl. 9 odst. 4, čl. 13 odst. 4, článku 14, čl. 16 odst. 3, čl. 17 odst. 1, 2 a 3 a čl. 22 odst. 4 se použijí od 12. prosince 2026.

Článek 33

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

Ve Štrasburku dne 23. října 2024.

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předsedkyně	*předseda*
R. METSOLA	ZSIGMOND B. P.

PŘÍLOHA I

Normy kvality ovzduší

Oddíl 1 – Mezní hodnoty pro ochranu lidského zdraví

Tabulka 1 – Mezní hodnoty pro ochranu lidského zdraví, kterých má být dosaženo do 1. ledna 2030

Doba průměrování	Mezní hodnota	
$PM_{2,5}$		
1 den	25 µg/m³	nesmí být překročeno častěji než 18krát v kalendářním roce
Kalendářní rok	10 µg/m³	
PM_{10}		
1 den	45 µg/m³	nesmí být překročeno častěji než 18krát v kalendářním roce
Kalendářní rok	20 µg/m³	
Oxid dusičitý (NO_2)		
1 hodina	200 µg/m³	nesmí být překročeno častěji než 3krát v kalendářním roce
1 den	50 µg/m³	nesmí být překročeno častěji než 18krát v kalendářním roce
Kalendářní rok	20 µg/m³	
Oxid siřičitý (SO_2)		
1 hodina	350 µg/m³	nesmí být překročeno častěji než 3krát v kalendářním roce
1 den	50 µg/m³	nesmí být překročeno častěji než 18krát v kalendářním roce
Kalendářní rok	20 µg/m³	
Benzen		
Kalendářní rok	3,4 µg/m³	
Oxid uhelnatý (CO)		
Maximální denní 8 hodinový průměr ([1])	10 mg/m³	
1 den	4 mg/m³	nesmí být překročeno častěji než 18krát v kalendářním roce
Olovo (Pb)		
Kalendářní rok	0,5 µg/m³	

Doba průměrování	Mezní hodnota
Arsen (As)	
Kalendářní rok	6,0 ng/m³
Kadmium (Cd)	
Kalendářní rok	5,0 ng/m³
Nikl (Ni)	
Kalendářní rok	20 ng/m³
Benzo[a]pyren	
Kalendářní rok	1,0 ng/m³

([1]) Maximální průměrná denní 8 hodinová koncentrace se stanoví posouzením 8hodinových klouzavých průměrů počítaných z hodinových údajů a aktualizovaných každou hodinu. Každý takto vypočítaný 8 hodinový průměr se přiřadí ke dni, ve kterém končí, tj. první časový úsek pro výpočet za kterýkoliv daný den je doba od 17:00 předchozího dne do 01:00 daného dne; posledním časovým úsekem pro výpočet za kterýkoliv daný den je doba od 16:00 do 24:00 daného dne.

Tabulka 2 – Mezní hodnoty pro ochranu lidského zdraví, kterých má být dosaženo do 11. prosince 2026

Doba průměrování	Mezní hodnota	
$PM_{2,5}$		
Kalendářní rok	25 µg/m³	
PM_{10}		
1 den	50 µg/m³	nesmí být překročeno častěji než 35krát v kalendářním roce
Kalendářní rok	40 µg/m³	
Oxid dusičitý (NO_2)		
1 hodina	200 µg/m³	nesmí být překročeno častěji než 18krát v kalendářním roce
Kalendářní rok	40 µg/m³	
Oxid siřičitý (SO_2)		
1 hodina	350 µg/m³	nesmí být překročeno častěji než 24krát v kalendářním roce
1 den	125 µg/m³	nesmí být překročeno častěji než 3krát v kalendářním roce
Benzen		
Kalendářní rok	5 µg/m³	

Doba průměrování	Mezní hodnota
Oxid uhelnatý (CO)	
Maximální denní 8 hodinový průměr (1)	10 mg/m³
Olovo (Pb)	
Kalendářní rok	0,5 µg/m³

(1) Maximální průměrná denní 8 hodinová koncentrace se stanoví posouzením 8hodinových klouzavých průměrů počítaných z hodinových údajů a aktualizovaných každou hodinu. Každý takto vypočítaný 8 hodinový průměr se přiřadí ke dni, ve kterém končí, tj. první časový úsek pro výpočet za kterýkoliv daný den je doba od 17:00 předchozího dne do 01:00 daného dne; posledním časovým úsekem pro výpočet za kterýkoliv daný den je doba od 16:00 do 24:00 daného dne.

Tabulka 3 – Cílové hodnoty pro ochranu lidského zdraví, kterých má být dosaženo do 11. prosince 2026

Arsen (As)	
Kalendářní rok	6,0 ng/m³
Kadmium (Cd)	
Kalendářní rok	5,0 ng/m³
Nikl (Ni)	
Kalendářní rok	20 ng/m³
Benzo[a]pyren	
Kalendářní rok	1,0 ng/m³

Oddíl 2 – Cílové hodnoty a dlouhodobé cíle pro ozon

A. Definice a kritéria

„Kumulovanou expozicí ozonu nad prahovou hodnotou 40 ppb“ (AOT40), vyjádřeno v „(µg/m³) × hodiny“, se rozumí součet rozdílů mezi hodinovými koncentracemi vyššími než 80 µg/m³ (= 40 ppb) a hodnotou 80 µg/m³ za dané období při použití pouze hodinových hodnot měřených každý den mezi 8:00 a 20:00 středoevropského času (SEČ).

B. Cílové hodnoty pro ozon

Cíl	Doba průměrování	Cílová hodnota	
Ochrana lidského zdraví	Maximální denní 8 hodinový průměr (1)	120 µg/m³	nesmí být překročeno ve více než 18 dnech v kalendářním roce; průměrováno za tři roky (2) (3)

Cíl	Doba průměrování	Cílová hodnota
Ochrana vegetace	květen až červenec	AOT40 (výpočet z hodinových hodnot) 18 000 µg/m ³ × h, průměrováno za pět let (²)

(¹) Maximální průměrná denní 8 hodinová koncentrace se stanoví posouzením 8hodinových klouzavých průměrů počítaných z hodinových údajů a aktualizovaných každou hodinu. Každý takto vypočítaný 8 hodinový průměr se přiřadí ke dni, ve kterém končí, tj. první časový úsek pro výpočet za kterýkoliv daný den je doba od 17:00 předchozího dne do 01:00 daného dne; posledním časovým úsekem pro výpočet za kterýkoliv daný den je doba od 16:00 do 24:00 daného dne.

(²) Pokud nelze stanovit tříleté nebo pětileté průměry na základě úplného a nepřetržitého souboru ročních údajů, jsou pro kontrolu dodržení cílových hodnot pro ozon požadovány tyto minimální roční údaje:
— v případě cílové hodnoty pro ochranu lidského zdraví: platné údaje za jeden rok,
— v případě cílové hodnoty pro ochranu vegetace: platné údaje za tři roky.

(³) Do 1. ledna 2030 nesmí být 120 µg/m³ překročeno ve více než 25 dnech v kalendářním roce; průměrováno za tři roky.

C. Dlouhodobé cíle pro ozon (O_3), kterých má být dosaženo do 1. ledna 2050

Cíl	Doba průměrování	Dlouhodobý cíl
Ochrana lidského zdraví	Maximální denní 8 hodinový průměr za kalendářní rok	100 µg/m³ nesmí být překročeno ve více než třech dnech v kalendářním roce (99. percentil)
Ochrana vegetace	květen až červenec	AOT40 (výpočet z hodinových hodnot) 6 000 µg/m³ × h

Oddíl 3 – Kritické úrovně pro ochranu vegetace a přírodních ekosystémů

Doba průměrování	Kritická úroveň
Oxid siřičitý (SO_2)	
Kalendářní rok a zimní období (od 1. října do 31. března)	20 µg/m³
Oxidy dusíku (NOx)	
Kalendářní rok	30 µg/m³

Oddíl 4 – Varovné prahové hodnoty a informativní prahové hodnoty

A. Varovné prahové hodnoty

V případě oxidu siřičitého a oxidu dusičitého se měření provádí jako hodinový průměr tři po sobě následující hodiny, zatímco v případě PM_{10} a $PM_{2,5}$ se měření provádí jako denní průměr tři po sobě následující dny nebo po kratší dobu, a to v místech, která jsou reprezentativní pro kvalitu ovzduší v oblasti minimálně 100 km² nebo v celé zóně, podle toho, která plocha je menší.

V případě ozonu se měření provádí po dobu jedné hodiny; pro účely provádění článku 20 se překročení prahové hodnoty měří nebo předpovídá pro tři po sobě následující hodiny.

Znečišťující látka	Doba průměrování	Varovná prahová hodnota
Oxid siřičitý (SO_2)	1 hodina	350 µg/m³
Oxid dusičitý (NO_2)	1 hodina	200 µg/m³
$PM_{2,5}$	1 den	50 µg/m³
PM_{10}	1 den	90 µg/m³
Ozon	1 hodina	240 µg/m³

B. Informativní prahové hodnoty

V případě oxidu siřičitého a oxidu dusičitého se měření provádí po dobu jedné hodiny, zatímco v případě PM_{10} a $PM_{2,5}$ se měření provádí po dobu jednoho dne, a to v místech, která jsou reprezentativní pro kvalitu ovzduší v oblasti minimálně 100 km² nebo v celé zóně, podle toho, která plocha je menší.

V případě ozonu se měření provádí po dobu 1 hodiny.

Znečišťující látka	Doba průměrování	Informativní prahová hodnota
Oxid siřičitý (SO_2)	1 hodina	275 µg/m³
Oxid dusičitý (NO_2)	1 hodina	150 µg/m³
$PM_{2,5}$	1 den	50 µg/m³
PM_{10}	1 den	90 µg/m³
Ozon	1 hodina	180 µg/m³

Oddíl 5 – Povinné hodnoty snížení průměrné expozice pro $PM_{2,5}$ a NO_2

A. Ukazatel průměrné expozice

Ukazatel průměrné expozice (AEI – *Average Exposure Indicator*) vyjádřený v µg/m3 je založen na měřeních ve všech místech odběru vzorků v městských pozaďových lokalitách v územních jednotkách pro stanovení průměrné expozice po celém území členského státu. Posuzuje se jako klouzavá průměrná roční koncentrace za tři kalendářní roky vypočítaná ze všech míst odběru vzorků příslušné znečišťující látky zřízených podle části B přílohy III v každé územní jednotce pro stanovení průměrné expozice. Ukazatel průměrné expozice pro daný rok je průměrná koncentrace v témže roce a předchozích dvou letech.

Pokud členské státy zjistí překročení, která lze přičíst přírodním zdrojům, příspěvky z přírodních zdrojů se před výpočtem ukazatele průměrné expozice odečtou.

Ukazatel průměrné expozice se používá pro ověření toho, zda jsou dodrženy povinné hodnoty snížení průměrné expozice.

B. Povinné hodnoty snížení průměrné expozice

Od roku 2030 nesmí ukazatel průměrné expozice překročit úroveň, která je:

1. v případě $PM_{2,5}$:

a) pokud byl ukazatel průměrné expozice před deseti lety < 10,0 µg/m³: o 10 % nižší než ukazatel průměrné expozice před deseti lety nebo 8,5 µg/m³, podle toho, která hodnota je nižší, ledaže již ukazatel průměrné expozice není vyšší než cíl průměrné expoziční koncentrace pro $PM_{2,5}$ stanovený v části C,

b) pokud byl ukazatel průměrné expozice před deseti lety < 12,0 μg/m³ a ≥ 10,0 μg/m³: o 15 % nižší než ukazatel průměrné expozice před deseti lety nebo 9,0 μg/m³, podle toho, která hodnota je nižší;

c) pokud byl ukazatel průměrné expozice před deseti lety ≥ 12,0 μg/m³: o 25 % nižší než ukazatel průměrné expozice před deseti lety;

2. v případě NO_2:

a) pokud byl ukazatel průměrné expozice před deseti lety < 20,0 μg/m³: o 15 % nižší než ukazatel průměrné expozice před deseti lety nebo 15,0 μg/m³, podle toho, která hodnota je nižší, ledaže již ukazatel průměrné expozice není vyšší než cíl průměrné expoziční koncentrace pro NO_2 stanovený v části C;

b) pokud byl ukazatel průměrné expozice před deseti lety ≥ 20,0 μg/m³: o 25 % nižší než ukazatel průměrné expozice před deseti lety.

Při výpočtu úrovní pro roky 2030, 2031 a 2032 mohou členské státy rok 2020 vyloučit z výpočtu ukazatele průměrné expozice pro základní rok.

C. Cíle průměrné expoziční koncentrace

Cílem průměrné expoziční koncentrace je následující úroveň ukazatele průměrné expozice (AEI).

Znečišťující látka	Cíl průměrné expoziční koncentrace
$PM_{2,5}$	AEI = 5 μg/m³
NO_2	AEI = 10 μg/m³

PŘÍLOHA II

Prahy posuzování

Oddíl 1 – Prahy posuzování pro ochranu zdraví

Znečišťující látka	Práh posuzování (roční průměr, není-li uvedeno jinak)
$PM_{2,5}$	5 µg/m³
PM_{10}	15 µg/m³
Oxid dusičitý (NO_2)	10 µg/m³
Oxid siřičitý (SO_2)	40 µg/m³ (24 hodinový průměr)(1)
Benzen	1,7 µg/m³
Oxid uhelnatý (CO)	4 mg/m³ (24 hodinový průměr)(1)
Olovo (Pb)	0,25 µg/m³
Arsen (As)	3,0 ng/m³
Kadmium (Cd)	2,5 ng/m³
Nikl (Ni)	10 ng/m³
Benzo[a]pyren	0,30 ng/m³
Ozon (O_3)	100 µg/m³ (maximální 8 hodinový průměr) (1)

(1) 99. percentil, tj. tři dny překročení za rok.

Oddíl 2 – Prahy posuzování pro ochranu vegetace a přírodních ekosystémů

Znečišťující látka	Práh posuzování (roční průměr, není-li uvedeno jinak)
Oxid siřičitý (SO_2)	8 µg/m³ (průměr mezi 1. říjnem a 31. březnem)
Oxidy dusíku (NOx)	19,5 µg/m³

PŘÍLOHA III

Minimální počty míst odběru vzorků pro stacionární měření

A. Minimální počet míst odběru vzorků pro stacionární měření k posouzení dodržování mezních hodnot a cílových hodnot pro ochranu lidského zdraví, cílových hodnot pro ozon, dlouhodobých cílů, varovných prahových hodnot a informativních prahových hodnot

1. Rozptýlené zdroje

Tabulka 1 – Minimální počet míst odběru vzorků pro stacionární měření k posouzení dodržování mezních hodnot a cílových hodnot pro ochranu lidského zdraví a varovných prahových hodnot a informativních prahových hodnot (pro všechny znečišťující látky kromě ozonu)

Obyvatelstvo zóny (v tisících)	Minimální počet míst odběru vzorků, pokud koncentrace překračují práh posuzování					
	NO_2, SO_2, CO, benzen		PM_{10}	$PM_{2,5}$	Pb, Cd, As, Ni v částicích PM_{10}	Benzo[a]pyren v částicích PM_{10}
0–249	2		2	2	1	1
250–499	2		2	2	1	1
500–749	2		2	2	1	1
750–999	3		2	2	2	2
1 000–1 499	4		3	3	2	2
1 500–1 999	5		3	4	2	2
2 000–2 749	6		4	4	2	3
2 750–3 749	7		5	5	2	3
3 750–4 749	8		5	6	3	4
4 750–5 999	9		6	7	4	5
6 000+	10		7	8	5	5

Tabulka 2 – Minimální počet míst odběru vzorků pro stacionární měření k posouzení dodržování cílových hodnot pro ozon, dlouhodobých cílů a varovných prahových hodnot a informativních prahových hodnot (pouze pro ozon)

Obyvatelstvo zóny (v tisících)	Minimální počet míst odběru vzorků ([1])
< 250	1
< 500	2
< 1 000	2
< 1 500	3
< 2 000	4

Obyvatelstvo zóny (v tisících)	Minimální počet míst odběru vzorků ([1])
< 2 750	5
< 3 750	6
≥ 3 750	Jedno další místo odběru vzorků na každé 2 miliony obyvatel

([1]) Alespoň jedno místo odběru vzorků v oblastech, kde může dojít k expozici obyvatelstva nejvyšším koncentracím ozonu. V aglomeracích je nejméně 50 % míst odběru vzorků umístěno v předměstských oblastech.

Tabulka 3 – Minimální počet míst odběru vzorků pro stacionární měření k posouzení dodržování mezních hodnot a cílových hodnot pro ochranu lidského zdraví a varovných prahových hodnot a informativních prahových hodnot v zónách, kde se uplatňuje 50 % snížení těchto měření (pro všechny znečišťující látky kromě ozonu)

Obyvatelstvo zóny (v tisících)	Minimální počet míst odběru vzorků, pokud se počet míst odběru vzorků sníží až o 50 %					
	NO_2, SO_2, CO, benzen		PM_{10}	$PM_{2,5}$	Pb, Cd, As, Ni v částicích PM_{10}	Benzo[a]pyren v částicích PM_{10}
0–249	1		1	1	1	1
250–499	1		1	1	1	1
500–749	1		1	1	1	1
750–999	2		1	1	1	1
1 000–1 499	2		1	2	1	1
1 500–1 999	3		2	2	1	1
2 000–2 749	3		2	2	1	2
2 750–3 749	4		2	3	1	2
3 750–4 749	4		3	3	2	2
4 750–5 999	5		3	4	2	3
6 000+	5		4	4	3	3

Tabulka 4 – Minimální počet míst odběru vzorků pro stacionární měření k posouzení dodržování cílových hodnot pro ozon, dlouhodobých cílů a varovných prahových hodnot a informativních prahových hodnot v zónách, kde se uplatňuje 50 % snížení těchto měření (pouze pro ozon)

Obyvatelstvo zóny (v tisících)	Minimální počet míst odběru vzorků, pokud se počet míst odběru vzorků sníží až o 50 % ([1])
< 250	1
< 500	1
< 1 000	1

Obyvatelstvo zóny (v tisících)	Minimální počet míst odběru vzorků, pokud se počet míst odběru vzorků sníží až o 50 % [1]
< 1 500	2
< 2 000	2
< 2 750	3
< 3 750	3
≥ 3 750	Jedno další místo odběru vzorků na každé 4 miliony obyvatel

[1] Alespoň jedno místo odběru vzorků v oblastech, kde může dojít k expozici obyvatelstva nejvyšším koncentracím ozonu. V aglomeracích je nejméně 50 % míst odběru vzorků umístěno v předměstských oblastech.

Pro každou zónu zahrnuje minimální počet míst odběru vzorků pro stacionární měření stanovený v tabulkách 1–4 této části alespoň jedno místo odběru vzorků v pozaďových lokalitách a jedno místo odběru vzorků v hotspotech znečištění ovzduší, podle části B přílohy IV za předpokladu, že se tím nezvýší počet míst odběru vzorků. U oxidu dusičitého, částic, benzenu a oxidu uhelnatého to zahrnuje alespoň jedno místo odběru vzorků zaměřené na měření příspěvku emisí z dopravy. V případech, kdy se požaduje pouze jedno místo odběru vzorků, se však toto místo nachází v hotspotu znečištění ovzduší.

V každé zóně se u oxidu dusičitého, částic, benzenu a oxidu uhelnatého celkový počet míst odběru vzorků v městských pozaďových lokalitách a požadovaný celkový počet míst odběru vzorků v hotspotu znečištění ovzduší, nesmí lišit o více než faktor 2. Počet míst odběru vzorků $PM_{2,5}$ a oxidu dusičitého v městských pozaďových lokalitách splňuje požadavky podle části B.

2. Bodové zdroje

K posuzování znečištění v blízkosti bodových zdrojů se počet míst odběru vzorků pro stacionární měření vypočítá s přihlédnutím k emisní hustotě, pravděpodobnému prostorovému rozložení znečištění vnějšího ovzduší a potenciální expozici obyvatelstva. Tato místa odběru vzorků mohou *být* umístěna tak, aby bylo možné monitorovat uplatňování nejlepších dostupných technik (BAT) vymezených ve směrnici 2010/75/EU.

B. Minimální počet míst odběru vzorků pro stacionární měření k posouzení dodržování povinných hodnot snížení průměrné expozice $PM_{2,5}$ a NO_2 pro ochranu lidského zdraví

V případě $PM_{2,5}$ a NO_2 se u každého z nich za tímto účelem provozuje alespoň jedno místo odběru vzorků na územní jednotku pro stanovení průměrné expozice a alespoň jedno místo odběru vzorků na milion obyvatel pro městské oblasti s více než 100 000 obyvateli. Tato místa odběru vzorků mohou být totožná s místy odběru vzorků podle části A.

C. Minimální počet míst odběru vzorků pro stacionární měření k posouzení dodržování kritických úrovní SO_2 a NO_x a dlouhodobých cílů pro ozon

1. Kritické úrovně pro ochranu vegetace a přírodních ekosystémů

Pokud maximální koncentrace překračují kritické úrovně	jedno místo odběru vzorků na každých 20 000 km^2
Pokud maximální koncentrace překračují práh posuzování	jedno místo odběru vzorků na každých 40 000 km^2

V případě ostrovních zón se počet míst odběru vzorků pro stacionární měření vypočítá s přihlédnutím k pravděpodobnému prostorovému rozložení znečištění vnějšího ovzduší a potenciální expozici vegetace.

2. Dlouhodobý cíl ochrany lidského zdraví a vegetace pro ozon

Při měření ve venkovských pozaďových lokalitách členské státy zajistí alespoň jedno místo odběru vzorků na 50 000 km^2 jako průměrnou hustotu pro všechny zóny na území státu. Pro členitý terén se doporučuje jedno místo odběru vzorků na 25 000 km^2.

D. Minimální počet míst odběru vzorků pro stacionární měření ultrajemných částic při pravděpodobném výskytu vysokých koncentrací

Ve vybraných lokalitách se kromě jiných látek znečišťujících ovzduší měří i ultrajemné částice. Místa odběru vzorků pro měření ultrajemných částic jsou ve vhodných totožná s místy odběru vzorků částic nebo oxidu dusičitého uvedenými v části A této přílohy a jsou umístěna v souladu s oddílem 4 přílohy VII. Za tímto účelem se zřídí alespoň jedno místo odběru vzorků na 5 milionů obyvatel v lokalitě, kde se pravděpodobně vyskytují ultrajemné částice ve vysokých koncentracích. Členské státy s méně než 5 miliony obyvatel zřídí alespoň jedno místo odběru vzorků pro stacionární měření v lokalitě, kde se pravděpodobně vyskytují ultrajemné částice ve vysokých koncentracích.

Pro splnění požadavků na zde stanovený minimální počet míst odběru vzorků ultrajemných částic se v případě členských států s více než 2 miliony obyvatel nezohledňují monitorovací superlokality v městských nebo venkovských pozaďových lokalitách zřízené v souladu s článkem 10.

PŘÍLOHA IV

Posuzování kvality vnějšího ovzduší a poloha míst odběru vzorků

A. Obecná ustanovení

Kvalita vnějšího ovzduší se ve všech zónách posuzuje takto:

1. Kvalita vnějšího ovzduší se posuzuje na všech místech kromě míst uvedených v bodu 2.

Body B a C se uplatňují na polohu míst odběru vzorků. Zásady uvedené v částech B a C se rovněž uplatňují, pokud jsou důležité při určování konkrétních lokalit, v nichž jsou stanoveny koncentrace příslušných znečišťujících látek, pokud je kvalita vnějšího ovzduší posuzována prostřednictvím orientačních měření nebo modelovacích aplikací.

2. Dodržování mezních hodnot a cílových hodnot zaměřených na ochranu lidského zdraví se neposuzuje na těchto místech:

a) v lokalitách, jež se nacházejí v oblastech, kam nemá veřejnost přístup a které nejsou trvale osídleny;

b) v souladu s čl. 4 bodem 1 v továrnách nebo v průmyslových areálech, na něž se vztahují veškerá příslušná ustanovení ohledně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;

c) v jízdních pruzích silnic a ve středních dělících pásech silnic s výjimkou těch, kam mají běžně přístup chodci nebo cyklisté.

B. Umístění míst odběru vzorků v makroměřítku

1. Informace

Při umístění míst odběru vzorků se zohlední národní rastrové prostorové údaje o emisích podle směrnice (EU) 2016/2284, údaje o emisích vykazované v rámci evropského registru úniků a přenosů znečišťujících látek a případně místní emisní inventury.

2. Ochrana lidského zdraví

a) Místa odběru vzorků zaměřená na ochranu lidského zdraví jsou umístěna tak, aby poskytovala spolehlivé údaje o všech těchto skutečnostech:

i) o úrovních koncentrace v hotspotech znečištění ovzduší v rámci zón;

ii) o úrovních koncentrace v jiných oblastech v rámci zón, které jsou reprezentativní pro expozici obyvatelstva obecně, a to v městských i venkovských pozaďových lokalitách;

iii) u arsenu, kadmia, olova, rtuti, niklu a polycyklických aromatických uhlovodíků o rychlosti depozice představující nepřímou expozici obyvatelstva prostřednictvím potravinového řetězce;

b) místa odběru vzorků jsou obecně umístěna tak, aby se zamezilo měření mikroprostředí v bezprostřední blízkosti těchto míst odběru vzorků, což znamená, že místo odběru vzorků je pokud možno umístěno tak, aby vzorky vzduchu byly reprezentativní pro kvalitu ovzduší v úseku ulice o délce nejméně 100 m v lokalitách, kde se měří příspěvek silniční dopravy, alespoň 25 m × 25 m v lokalitách, kde se měří příspěvek vytápění domácností, a alespoň 250 m × 250 m v lokalitách, kde se měří příspěvek průmyslových areálů nebo jiných zdrojů, jako jsou přístavy nebo letiště;

c) je-li cílem posoudit kvalitu ovzduší hotspotech znečištění ovzduší, umístí se místa odběru vzorků v oblastech v rámci zón s nejvyššími koncentracemi, jimž bude obyvatelstvo pravděpodobně přímo nebo nepřímo vystaveno po dobu významnou ve vztahu k době průměrování mezních hodnot nebo cílových hodnot; tato místa odběru vzorků se tam, kde je to vhodné a v co největší míře, umístí v oblastech, kde citlivé obyvatelstvo a zranitelné skupiny pravděpodobně budou přímo nebo nepřímo vystaveny po dobu významnou ve vztahu k době průměrování mezních hodnot nebo cílových hodnot, mimo jiné v blízkosti obytných oblastí, škol, nemocnic, domů s pečovatelskou službou nebo kancelářských prostor;

d) místa odběru vzorků v městských pozaďových lokalitách jsou umístěna tak, aby na úroveň znečištění v místě působily společně veškeré významné zdroje; úroveň znečištění není dána pouze na základě jednoho zdroje, pokud tato situace není typická pro rozsáhlejší městskou oblast; místa odběru vzorků musí být zpravidla reprezentativní pro několik kilometrů čtverečních;

e) místa odběru vzorků ve venkovských pozaďových lokalitách jsou umístěna tak, aby na úroveň znečištění v místě působily společně jiné významné zdroje než městské oblasti, hlavní silnice nebo průmyslové areály v jejich blízkosti, tj. nacházející se blíže než v okruhu pěti kilometrů;

f) je-li cílem posoudit příspěvek silniční dopravy, místa odběru vzorků jsou umístěna tak, aby poskytovala údaje o ulicích, kde se vyskytují nejvyšší koncentrace, s přihlédnutím k objemu dopravy (představující největší hustotu provozu v zóně), místním podmínkám rozptylu a prostorovému využívání půdy (např. v uličních kaňonech);

g) je-li cílem posoudit příspěvek vytápění domácností, místa odběru vzorků musí být instalována ve směru větru od hlavních zdrojů v příslušném převažujícím směru větru od těchto zdrojů;

h) je-li cílem posoudit příspěvky z průmyslových zdrojů, přístavů nebo letišť, musí se instalovat nejméně jedno místo odběru vzorků po větru od hlavního zdroje v rámci příslušného převládajícího směru větru v nejbližší obytné oblasti; pokud není známa pozaďová koncentrace, umístí se proti větru od hlavního zdroje proti příslušnému převládajícímu směru větru doplňkové místo odběru vzorků; místa pro odběr vzorků mohou být umístěna tak, aby bylo možné monitorovat uplatňování nejlepších dostupných technik (BAT);

i) místa odběru vzorků jsou pokud možno reprezentativní i pro podobné lokality, které neleží v bezprostřední blízkosti těchto míst odběru vzorků; v zónách, kde je úroveň látek znečišťujících ovzduší nad prahem posuzování, musí být jasně vymezena oblast, pro kterou je každé místo odběru vzorků reprezentativní; celá zóna je pokud možno pokryta různými oblastmi reprezentativnosti vymezené pro toto místo odběru vzorků; koncentrace v oblastech v zóně, které nejsou pokryty místy odběru vzorků v dané zóně, se posoudí vhodnými metodami;

j) je-li to třeba z hlediska ochrany lidského zdraví, je třeba zohlednit nutnost umístit místa odběru vzorků na ostrovy;

k) místa odběru vzorků měřící arsen, kadmium, olovo, rtuť, nikl a polycyklické aromatické uhlovodíky se pokud možno umístí společně s místy odběru vzorků pro PM_{10}.

3. Ochrana vegetace a přírodních ekosystémů

Místa odběru vzorků zaměřená na ochranu vegetace a přírodních ekosystémů jsou umístěna více než 20 km od městských oblastí nebo více než 5 km od jiných zastavěných oblastí, průmyslových areálů nebo dálnic nebo hlavních silnic s dopravním zatížením větším než 50 000 vozidel za den, což znamená, že místo odběru vzorků je umístěno tak, aby byly vzorky vzduchu reprezentativní pro kvalitu ovzduší v okolní oblasti o rozloze nejméně 1 000 km^2. Členský stát může při zohlednění zeměpisných podmínek nebo možností ochrany zvláště zranitelných oblastí stanovit, aby místo odběru vzorků bylo umístěno v menší vzdálenosti nebo aby vypovídalo o kvalitě ovzduší v méně rozsáhlé oblasti.

Zohledňuje se potřeba posuzování kvality ovzduší na ostrovech.

4. Dodatečná kritéria pro místa odběru vzorků ozonu

Pro stacionární a orientační měření se uplatní tato kritéria:

Typ místa odběru vzorků	Cíle měření	Reprezentativnost ([1])	Kritéria pro umístění v makroměřítku
Městské pozaďové lokality pro posuzování ozonu	Ochrana lidského zdraví: posuzování expozice městského obyvatelstva ozonu, tj. v místech, kde jsou hustota obyvatel a koncentrace ozonu poměrně vysoké a reprezentativní pro expozici obyvatelstva obecně.	1 až 10 km^2	Mimo vliv místních emisí, jako je doprava, benzinové čerpací stanice atd.; větraná místa, kde lze měřit dobře promíchané úrovně; je-li to vhodné a v co největší možné míře, místa a, kde se pohybují citlivé obyvatelstvo a zranitelné skupiny, jako jsou školy, hřiště, nemocnice a domovy pro seniory; místa, jako jsou obytné a obchodní oblasti měst, parky (stranou od stromů), široké ulice nebo náměstí s velmi malým nebo nulovým dopravním provozem, otevřená prostranství využívaná pro školní, sportovní nebo rekreační zařízení.
Předměstské lokality pro posuzování ozonu	Ochrana lidského zdraví a vegetace: posuzování expozice obyvatelstva a vegetace na okrajích městské oblasti, v místech s nejvyššími úrovněmi ozonu, jimž jsou obyvatelstvo a vegetace pravděpodobně přímo nebo nepřímo vystaveny	10 až 100 km^2	V určité vzdálenosti od oblasti s maximálními emisemi, po hlavním směru (hlavních směrech) větru a za podmínek příznivých pro tvorbu ozonu; v místech, kde jsou obyvatelstvo, citlivé plodiny nebo přírodní ekosystémy nacházející se na vnějším okraji městské oblasti vystaveny vysokým úrovním ozonu; ve vhodných případech se některá předměstská místa odběru vzorků rovněž umístí proti směru větru od oblasti s maximálními emisemi, za účelem určení regionálních pozaďových úrovní, pokud jde o ozon.
Venkovské lokality pro posuzování ozonu	Ochrana lidského zdraví a vegetace: posuzování expozice obyvatelstva, plodin a přírodních ekosystémů koncentracím ozonu v subregionálním měřítku	Subregionální úrovně (100 až 1 000 km^2)	Místa odběru vzorků mohou být umístěna v malých osadách nebo v oblastech s přírodními ekosystémy, lesy nebo plodinami; reprezentativní místa pro ozon mimo vliv bezprostředních lokálních emisí, jako jsou průmyslové areály a silnice; na otevřených prostranstvích.

Typ místa odběru vzorků	Cíle měření	Reprezentativnost [1]	Kritéria pro umístění v makroměřítku
Venkovské pozaďové lokality pro posuzování ozonu	Ochrana lidského zdraví a vegetace: posuzování expozice plodin a přírodních ekosystémů, jakož i obyvatelstva koncentracím ozonu v regionálním měřítku	Regionální, celostátní, kontinentální úrovně (1 000 až 10 000 km^2)	Místa odběru vzorků umístěná v oblastech s nižší hustotou obyvatelstva, například v oblastech s přírodními ekosystémy a lesy, ve vzdálenosti nejméně 20 km od městských a průmyslových oblastí a mimo dosah lokálních emisí; je třeba se vyhnout místům s podmínkami pro lokálně zvýšený výskyt přízemní inverze; nedoporučují se pobřežní oblasti s výraznými každodenními větrnými cykly lokálního charakteru.

[1] Místa odběru vzorků jsou pokud možno reprezentativní i pro podobné lokality, které neleží v bezprostřední blízkosti těchto míst odběru vzorků.

Umístění míst odběru vzorků pro venkovské lokality a venkovské pozaďové lokality pro posuzování ozonu musí být případně koordinováno s požadavky na monitorování podle nařízení Komise (ES) č. 1737/2006 [1].

5. Kritéria pro určení oblasti prostorové reprezentativnosti míst odběru vzorků

Při určování oblasti prostorové reprezentativnosti se berou v úvahu tyto následující charakteristiky:

a) zeměpisná oblast může zahrnovat nespojité oblasti, její rozšíření je však omezeno hranicemi posuzované zóny;

b) je-li posuzování prováděno pomocí modelovacích aplikací, použije se systém modelování vhodný pro daný účel a v lokalitě místa odběru vzorků se použijí modelované koncentrace, aby se zabránilo zkreslení posouzení kvůli systematickým chybám při měření na úrovni modelu;

c) lze vzít v úvahu jiné metriky než absolutní koncentrace, např. percentily;

d) úrovně tolerance a možné limity pro různé znečišťující látky se mohou lišit v závislosti na charakteristikách místa odběru vzorků;

e) jako metrika kvality ovzduší pro konkrétní rok se použije roční průměr zjištěné koncentrace znečišťujících látek.

C. Umístění míst odběru vzorků v mikroměřítku

Je-li to možné, použijí se tyto zásady:

a) proudění vzduchu kolem vstupního otvoru místa odběru vzorků není omezeno (obecně by měl být volný oblouk o velikosti nejméně 270°, nebo pro místa odběru vzorků v linii obytné zástavby nejméně 180°) a v blízkosti vstupního otvoru nesmějí být žádné překážky ovlivňující proudění vzduchu (nejméně 1,5 m od budov, balkonů, stromů a jiných překážek a v případě míst odběru vzorků reprezentujících kvalitu ovzduší v linii obytné zástavby minimálně 0,5 m od nejbližší budovy);

b) obecně je vstupní otvor místa odběru vzorků umístěn ve výšce mezi 0,5 m (dýchací zóna) a 4 m nad zemí; vyšší umístění může být rovněž vhodné, je-li místo odběru vzorků umístěno v pozaďové lokalitě; rozhodnutí o použití takového vyššího umístění musí být plně zdokumentováno;

[1] Nařízení Komise (ES) č. 1737/2006 ze dne 7. listopadu 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2152/2003 o monitorování lesů a environmentálních interakcí ve Společenství (Úř. věst. L 334, 30.11.2006, s. 1).

c) vstupní otvor odběrové sondy se neumísťuje do bezprostřední blízkosti zdrojů s cílem zabránit přímému vstupu emisí nesmíšených s vnějším vzduchem, u nichž je nepravděpodobné, že by jim byla veřejnost vystavena;

d) výstupní otvor odběrového zařízení musí být umístěn tak, aby se vypouštěný vzduch nemohl dostat zpět do vstupního otvoru odběrového zařízení;

e) pro všechny znečišťující látky jsou odběrové sondy, které se zaměřují na měření příspěvků silniční dopravy, nejméně 25 m od okraje velkých křižovatek a nejvýše 10 m od okraje vozovky; pro účely tohoto písmene se „okrajem vozovky" rozumí čára, která odděluje motorizovanou dopravu od jiných oblastí; „velkou křižovatku" se rozumí křižovatka, která naruší plynulost dopravy a kde vznikají emise odlišné od ostatních částí silnice (způsob jízdy stop&go);

f) pro měření depozice v pozaďových lokalitách se použijí pokyny a kritéria EMEP;

g) při měření ozonu členské státy zajistí, aby místo odběru vzorků bylo umístěno v dostatečné vzdálenosti od zdrojů, jako jsou pece a komíny spalovny, a více než 10 m od nejbližší silnice, přičemž vzdálenost se zvýší v závislosti na intenzitě dopravy;

h) v úvahu lze vzít rovněž tyto faktory:

i) rušivé zdroje,

ii) zabezpečení;

iii) přístupnost;

iv) dostupnost elektrického napájení a telekomunikačního vedení;

v) viditelnost místa v jeho okolí;

vi) bezpečnost veřejnosti a provozního personálu;

vii) vhodnost společných míst odběru vzorků pro různé znečišťující látky;

viii) požadavky územního plánování.

D. Výběr místa, jeho přezkum a dokumentace

1. Příslušné orgány odpovědné za posouzení kvality ovzduší plně dokumentují postupy výběru míst pro všechny zóny a zaznamenávají informace, které dokládají koncept sítě a výběr umístění všech monitorovacích míst. Koncept monitorovací sítě musí být podpořen alespoň modelovacími aplikacemi nebo orientačními měřeními.

2. Dokumentace zahrnuje umístění míst odběru vzorků prostřednictvím prostorových souřadnic, podrobné mapy a fotografie okolí monitorovacích míst z různých zeměpisných stran a informace o prostorové reprezentativnosti všech míst odběru vzorků.

3. Dokumentace musí obsahovat důkazy týkající se důvodů pro koncept sítě a prokazující splnění požadavků uvedených v částech B a C, zejména:

a) odůvodnění výběru lokalit, které jsou reprezentativní pro nejvyšší úrovně znečištění v zóně nebo aglomeraci pro každou znečišťující látku;

b) důvody výběru lokalit, které jsou reprezentativní pro obecnou expozici obyvatelstva a

c) veškeré odchylky od kritérií pro umístění v mikroměřítku, jejich základní důvody a pravděpodobný dopad na naměřené úrovně.

4. Pokud se v zóně používají orientační měření, modelovací aplikace nebo objektivní odhad či jejich kombinace, musí dokumentace obsahovat podrobné informace o těchto metodách a informace o plnění podmínek stanovených v čl. 9 odst. 3.

5. Pokud se používají orientační měření, modelovací aplikace nebo objektivní odhad, použijí příslušné orgány rastrové prostorové údaje vykazované podle směrnice (EU) 2016/2284, informace o emisích vykazované podle směrnice 2010/75/EU a, jsou-li k dispozici, místní emisní inventury.

6. Při měření ozonu členské státy uplatní řádný přezkum a interpretaci naměřených údajů z monitorování v souvislosti s meteorologickými a fotochemickými procesy, které ovlivňují koncentrace ozonu měřené na dotčených místech.

7. V příslušných případech je součástí dokumentace seznam prekurzorů ozonu, cíl, který sleduje jejich měření, a metody použité k odběru vzorků a měření uvedených prekurzorů.

8. Součástí dokumentace musí být v příslušných případech i informace o metodách měření použitých k měření chemického složení $PM_{2,5}$.

9. Alespoň každých pět let se přezkoumají výběrová kritéria, koncept sítě a umístnění monitorovacích míst stanovené příslušnými orgány s ohledem na požadavky této přílohy, aby bylo zajištěno, že zůstanou nadále platné a optimální. Přezkum musí být podpořen alespoň modelovacími aplikacemi, nebo orientačními měřeními. Pokud tento přezkum zjistí, že koncept sítě a monitorovací místa již nejsou platné, příslušný orgán je co nejdříve aktualizuje.

10. Dokumentace se aktualizuje po každém přezkumu a dalších významných změnách monitorovací sítě a zveřejní se prostřednictvím vhodných komunikačních kanálů.

PŘÍLOHA V

Cíle týkající se kvality údajů

A. Nejistota měření a modelovacích aplikací pro účely posuzování kvality vnějšího ovzduší

Tabulka 1 - Nejistota měření a modelování dlouhodobých (ročních) průměrných koncentrací

Látka znečišťující ovzduší	Maximální nejistota stacionárních měření		Maximální nejistota orientačních měření ([1])		Maximální poměr nejistoty modelovacích aplikací a objektivního odhadu k nejistotě stacionárních měření
	Absolutní hodnota	Relativní hodnota	Absolutní hodnota	Relativní hodnota	Maximální poměr
$PM_{2,5}$	3,0 µg/m³	30 %	4,0 µg/m³	40 %	1,7
PM_{10}	4,0 µg/m³	20 %	6,0 µg/m³	30 %	1,3
SO_2 / NO_2 / NO_x	6,0 µg/m³	30 %	8,0 µg/m³	40 %	1,4
Benzen	0,85 µg/m³	25 %	1,2 µg/m³	35 %	1,7
Olovo	0,125 µg/m³	25 %	0,175 µg/m³	35 %	1,7
Arsen	2,4 ng/m³	40 %	3,0 ng/m³	50 %	1,1
Kadmium	2,0 ng/m³	40 %	2,5 ng/m³	50 %	1,1
Nikl	8,0 ng/m³	40 %	10,0 ng/m³	50 %	1,1
Benzo[a]pyren	0,5 ng/m³	50 %	0,6 ng/m³	60 %	1,1

([1]) Při používání orientačních měření pro jiné účely, než je posouzení dodržování kritérií, jako je mimo jiné, koncept nebo přezkum monitorovací sítě, kalibrace a validace modelovacích aplikací, může tato nejistota odpovídat nejistotě stanovené pro modelovací aplikace.

Tabulka 2 - Nejistota měření a modelování krátkodobých (24hodinových, 8hodinových a hodinových) průměrných koncentrací

Látka znečišťující ovzduší	Maximální nejistota stacionárních měření		Maximální nejistota orientačních měření ([1])		Maximální poměr nejistoty modelovacích aplikací a objektivního odhadu k nejistotě stacionárních měření
	Absolutní hodnota	Relativní hodnota	Absolutní hodnota	Relativní hodnota	Maximální poměr
$PM_{2,5}$ (24 hodinové hodnoty)	6,3 µg/m³	25 %	8,8 µg/m³	35 %	2,5

Látka znečišťující ovzduší	Maximální nejistota stacionárních měření		Maximální nejistota orientačních měření ([1])		Maximální poměr nejistoty modelovacích aplikací a objektivního odhadu k nejistotě stacionárních měření
	Absolutní hodnota	Relativní hodnota	Absolutní hodnota	Relativní hodnota	Maximální poměr
PM_{10} (24 hodinové hodnoty)	11,3 µg/m³	25 %	22,5 µg/m³	50 %	2,2
NO_2 (24 hodinové hodnoty)	7,5 µg/m³	15 %	12,5 µg/m³	25 %	3,2
NO_2 (hodinové hodnoty)	30 µg/m³	15 %	50 µg/m³	25 %	3,2
SO_2 (24 hodinové hodnoty)	7,5 µg/m³	15 %	12,5 µg/m³	25 %	3,2
SO_2 (hodinové hodnoty)	52,5 µg/m³	15 %	87,5 µg/m³	25 %	3,2
CO (24 hodinové hodnoty)	0,6 mg/m³	15 %	1,0 mg/m³	25 %	3,2
CO (8 hodinové hodnoty)	1,0 mg/m³	10 %	2,0 mg/m³	20 %	4,9
Ozon (8 hodinový průměr)	18 µg/m³	15 %	30 µg/m³	25 %	2,2

([1]) Při používání orientačních měření pro jiné účely, než je posouzení dodržování kritérií, jako je mimo jiné, koncept nebo přezkum monitorovací sítě, kalibrace a validace modelovacích aplikací, může tato nejistota odpovídat nejistotě stanovené pro modelovací aplikace.

Při posuzování dodržování cílů týkajících se kvality údajů v tabulkách 1 a 2 této části, se nejistota měření metod posuzování (pro 95 % úroveň spolehlivosti) vypočítá v souladu s příslušnou normou EN pro každou znečišťující látku. U metod, u nichž není norma k dispozici, se nejistota metody posuzování vyhodnotí v souladu se zásadami Společného výboru pro pokyny v metrologii (JCGM) 100:2008 „Hodnocení údajů z měření – Pokyny pro vyjádření nejistoty měření“ („Evaluation of measurement data – Guide to the Expression of Uncertainty in Measurement“) a s metodikou uvedenou v části 5 normy ISO 5725:1998. V případě orientačních měření, pokud není k dispozici příslušná norma EN, se nejistota vypočítá podle pokynů pro prokázání rovnocennosti uvedených v části B přílohy VI.

Procentní podíly pro nejistotu v tabulkách 1 a 2 této části platí pro všechny mezní hodnoty a cílové hodnoty, jež se vypočítají jako aritmetický průměr jednotlivých měření, jako jsou průměrné hodinové, denní nebo roční hodnoty, bez ohledu na dodatečnou nejistotu, pokud jde o výpočet počtu překročení. Nejistota se považuje za platnou v oblasti příslušných mezních hodnot nebo cílových hodnot. Výpočet nejistoty se nevztahuje na AOT40 a na hodnoty, které zahrnují více než jeden rok, více než jedno místo odběru vzorků (např. AEI) nebo více než jednu složku. Rovněž se nevztahuje na varovné prahové hodnoty, informativní prahové hodnoty a kritické úrovně pro ochranu vegetace a přírodních ekosystémů.

Do roku 2030 se relativní hodnoty pro maximální nejistoty v tabulkách 1 a 2 vztahují na všechny znečišťující látky, kromě $PM_{2,5}$ a NO_2/NO_x v tabulce 1, v jejichž případě maximální nejistoty stacionárních měření činí 25 % a 15 %. Od roku 2030 nejistota údajů z měření použitých pro posuzování kvality vnějšího ovzduší nesmí překročit absolutní ani relativní hodnotu, podle toho, která z nich je vyšší, vyjádřenou v této části.

Maximální nejistota modelovacích aplikací je nastavena na nejistotu pro stacionární měření vynásobenou příslušným maximálním poměrem. Cíl týkající se kvality modelování (tj. ukazatel kvality modelování menší než nebo rovný 1) musí být ověřen alespoň u 90 % dostupných míst odběru vzorků v posuzované oblasti a v příslušném období. Na daném místě odběru vzorků se ukazatel kvality modelování vypočítá jako podíl směrodatné odchylky (směrodatných odchylek) rozdílů mezi výsledky modelování a měřeními a druhé odmocniny součtu (součtů) čtverců nejistot modelovacích aplikací a měření, a to za celé posuzované období. Je třeba poznamenat, že při zohlednění ročních průměrů se součet sníží na jedinou hodnotu. Pro hodnocení nejistoty modelovacích aplikací se použijí všechna stacionární měření splňující cíle týkající se kvality údajů (tj. nejistota měření a rozsah údajů z měření, jak je uvedeno v této části a v části B), která se nacházejí se v oblasti posuzování modelovacích aplikací. Je třeba poznamenat, že maximální poměr se považuje za použitelný pro celé rozmezí koncentrací.

Pro krátkodobé průměrné koncentrace odpovídá maximální nejistota údajů z měření použitých k posouzení cíle týkajícího se kvality modelování absolutní nejistotě vypočtené pomocí relativní hodnoty vyjádřené v této části nad mezní hodnotou a lineárně se sníží z absolutní hodnoty při mezní hodnotě na prahovou hodnotu při nulové koncentraci ([1]). Musí být splněny krátkodobé i dlouhodobé cíle týkající se kvality modelování.

Při modelování průměrných ročních koncentrací benzenu, arsenu, kadmia, olova, niklu a benzo[a]pyrenu nesmí maximální nejistota údajů z měření použitých pro posuzování cíle týkajícího se kvality modelování překročit relativní hodnotu vyjádřenou v této části.

Při modelování průměrných ročních koncentrací PM_{10}, $PM_{2,5}$a oxidu dusičitého nesmí maximální nejistota údajů z měření použitých pro posuzování cíle týkajícího se kvality modelování překročit absolutní nebo relativní hodnotu vyjádřenou v této části.

Pokud se pro posuzování používá model kvality ovzduší, sestaví se odkazy na popisy modelovací aplikace a informace o výpočtu cíle týkajícího se kvality modelování.

Nejistota objektivního odhadu nesmí překročit nejistotu pro orientační měření o více než použitelný maximální poměr a nesmí překročit 85 %. U objektivního odhadu je nejistota vymezena jako maximální odchylka naměřených a vypočítaných úrovní koncentrace za příslušné období ve vztahu k mezní hodnotě nebo cílové hodnotě, přičemž se nebere v úvahu časové rozvržení událostí.

B. Rozsah údajů z měření pro posuzování kvality vnějšího ovzduší

„Rozsahem údajů“ se rozumí podíl kalendářního roku, pro který jsou k dispozici platné údaje z měření, vyjádřený v procentech.

Látka znečišťující ovzduší	Minimální rozsah údajů			
	Stacionární měření ([1])		Orientační měření ([2])	
	Roční průměry	1 hodinový, 8 hodinový nebo 24 hodinový průměr	Roční průměry	1 hodinový, 8 hodinový nebo 24 hodinový průměr
SO_2, NO_2, NOx, CO	85 %	85 %	13 %	50 %
O_3 a související NO a NO_2	85 %	85 %	13 %	50 %
PM_{10}, $PM_{2,5}$	85 %	85 %	13 %	50 %
benzen	85 %	—	13 %	—

([1]) Prahová hodnota se stanoví na 4 μg /m³ pro PM_{10}, na 3 μg /m³ pro $PM_{2,5}$, na 10 μg /m³ pro O_3, na 3 μg /m³ pro NO_2, na 5 μg /m³ pro SO_2 a na 0,5 mg/m³ pro CO. Tyto hodnoty představují současný stav znalostí a jsou pravidelně aktualizovány nejméně každých pět let, aby odrážely nejnovější vývoj.

Látka znečišťující ovzduší	Minimální rozsah údajů			
	Stacionární měření (1)		Orientační měření (2)	
	Roční průměry	1 hodinový, 8 hodinový nebo 24 hodinový průměr	Roční průměry	1 hodinový, 8 hodinový nebo 24 hodinový průměr
Benzo[a]pyren, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), celková plynná rtuť, částicová a plynná dvojmocná rtuť	30 %	—	13 %	—
As, Cd, Ni, Pb	45 %	—	13 %	—
BC, amoniak, UFP, rozdělení UFP podle velikosti	80 %	—	13 %	—
Kyselina dusičná, levoglukosan, organický uhlík (OC), elementární uhlík (EC), chemické složení $PM_{2,5}$, oxidační potenciál částic	45 %	—	13 %	—
Celková depozice	—	—	30 %	—

(1) V případě O_3 musí být požadavky na minimální rozsah údajů splněny pro celý kalendářní rok i v uvedeném pořadí pro období od dubna do září a od října do března.
Při posuzování AOT40 mají být požadavky na minimální rozsah údajů pro ozon splněny během období vymezeného pro výpočet hodnoty AOT40.

(2) V případě O_3 se minimální rozsah údajů vztahuje na období od dubna do září (v zimním období se kritérium minimálního rozsahu údajů nevyžaduje).

Stacionární měření SO_2, NO_2, CO, O_3, PM_{10}, $PM_{2,5}$ a benzenu se provádějí kontinuálně během celého kalendářního roku.

V ostatních případech musí být měření rovnoměrně rozložena na celý kalendářní rok (nebo do období duben až září pro orientační měření O_3). S cílem splnit tyto požadavky a zajistit, aby případné ztráty údajů nezkreslil výsledky, musí být požadavky na minimální rozsah údajů splněny pro konkrétní období (čtvrtletí, měsíc, den v týdnu) celého roku v závislosti na znečišťující látce a metodě měření nebo četnosti měření.

K posouzení průměrných ročních hodnot prostřednictvím orientačních měření a prostřednictvím stacionárních měření pro znečišťující látky s minimálním rozsahem údajů nižším než 80 % mohou členské státy namísto kontinuálních měření použít namátková měření, pokud mohou prokázat, že nejistota, včetně nejistoty vzniklé v důsledku namátkového odběru vzorků, splňuje požadované cíle týkající se kvality údajů a minimální rozsah údajů pro orientační měření. Tyto namátkové odběry vzorků musí být rozloženy rovnoměrně na období celého roku, aby nedocházelo ke zkreslování výsledků. Nejistotu vzniklou v důsledku namátkového odběru vzorků lze určit postupem stanoveným v normě ISO 11222:2002 „Kvalita ovzduší – Stanovení nejistoty časového průměru měření kvality ovzduší“.

Běžná údržba přístrojové techniky se nesmí provádět během období maximálního znečištění.

K měření benzo[a]pyrenu a dalších polycyklických aromatických uhlovodíků je zapotřebí odebírat vzorky po dobu nejméně 24 hodin. Pokud daná metoda zabezpečuje stabilitu vzorků v daném období, je možné kombinovat individuální vzorky odebrané v rámci období až do jednoho měsíce a analyzovat je jako kompozitní vzorek. Individuálně analyzovat může být obtížné tři příbuzné sloučeniny: benzo[b]fluoranthen, benzo[j]fluoranthen a benzo [k]fluoranthen. V takových případech je možné je společně vykazovat jako součet. Odběr vzorků je rozložen rovnoměrně během jednotlivých dnů v týdnu a celého roku. K měření rychlosti depozice se doporučuje měsíční nebo týdenní odběr vzorků v průběhu roku.

Uvedená ustanovení o odběru individuálních vzorků navíc platí rovněž pro arsen, kadmium, olovo, nikl a celkovou plynnou rtuť. Navíc je dovolen odběr podvzorků z filtrů PM_{10} u kovů pro následnou analýzu za předpokladu, že existují důkazy, že podvzorek reprezentuje celek a při porovnání s příslušnými cíli pro kvalitu údajů není citlivost detekce ohrožena. Týdenní odběry vzorků pro kovy v PM_{10} jsou povoleny jako alternativa ke každodenním odběrům vzorků za podmínky, že charakteristiky sběru nejsou ohroženy.

V případě celkové depozice mohou členské státy používat odběr vzorků za mokra namísto hromadného odběru vzorků, pokud jsou schopny prokázat, že rozdíl mezi nimi nečiní víc než 10 %. Rychlost depozice se obecně uvádí v $\mu g/m^2$ za den.

C. Kritéria pro shromažďování údajů pro posuzování kvality vnějšího ovzduší

Při shromažďování údajů za účelem výpočtu statistických parametrů se ke kontrole platnosti použijí tato kritéria:

Parametr	Požadovaný podíl platných údajů
1 hodinové průměry	75 % (tj. 45 minut)
8 hodinové průměry	75 % hodnot (tj. 6 hodin)
24 hodinové průměry	75 % 1hodinových průměrů (tj. nejméně 18 hodinových hodnot během dne)
Maximální denní 8 hodinový průměr	75 % klouzavých 8hodinových průměrných hodnot s rozestupem po jedné hodině (tj. nejméně 18 osmihodinových hodnot během dne)

D. Metody posouzení dodržování příslušných hodnot a odhadu statistických parametrů k zohlednění nízkého rozsahu údajů nebo významné ztráty údajů

Posouzení dodržování příslušné mezní hodnoty a cílové hodnoty se provádí bez ohledu na to, zda bylo dosaženo cílů týkajících se kvality údajů pro rozsah údajů, za předpokladu, že dostupné údaje umožňují jednoznačné posouzení. V případech týkajících se krátkodobých mezních hodnot a cílových hodnot mohou měření, která se vztahují pouze na zlomek kalendářního roku a která neposkytla dostatečné platné údaje požadované v části B, nadále představovat nedodržení těchto hodnot. Pokud tomu tak je a nejsou žádné jasné důvody k pochybnostem o kvalitě platných získaných údajů, považuje se to za překročení mezní hodnoty nebo cílové hodnoty a jako takové je to i vykázáno.

E. Výsledky posuzování kvality ovzduší

V případě zón, v nichž se používají modelovací aplikace kvality ovzduší nebo objektivní odhad, se sestavují tyto informace:

a) popis činností prováděných za účelem posuzování;

b) konkrétní použité metody s odkazy na popisy metody;

c) zdroje údajů a informací;

d) popis výsledků, včetně nejistot, a zejména rozsah každé oblasti nebo popřípadě délka silnice v zóně, podél níž koncentrace překračují mezní hodnotu, cílovou hodnotu nebo dlouhodobý cíl, a rozsah každé oblasti, v níž koncentrace překračují práh posuzování;

e) obyvatelstvo potenciálně vystavené úrovním, které překračují některou mezní hodnotu pro ochranu lidského zdraví.

F. Zajištění kvality při posuzování kvality vnějšího ovzduší; ověřování údajů

1. Aby byla zajištěna přesnost měření a splnění cílů týkajících se kvality údajů stanovených v části A této přílohy, zajistí příslušné orgány a subjekty určené podle článku 5:

a) aby veškerá měření uskutečněná v souvislosti s posuzováním kvality vnějšího ovzduší podle článku 8 byla zpětně vysledovatelná v souladu s požadavky uvedenými v harmonizované normě pro zkušební a kalibrační laboratoře;

b) aby instituce provozující sítě a jednotlivá místa odběru vzorků vytvořily systém zajištění a kontroly kvality, jenž stanoví pravidelnou údržbu a technické kontroly za účelem zajištění trvalé přesnosti měřicích přístrojů a zachování jejich provozuschopnosti; systém kvality přezkoumává podle potřeby a minimálně jednou za pět let příslušná národní referenční laboratoř;

c) aby byl pro sběr údajů a podávání zpráv zaveden postup pro zajištění kvality a kontrolu kvality a aby se organizace jmenované pro tento úkol aktivně účastnily příslušných programů pro zajištění kvality na úrovni celé Unie;

d) aby byly národní referenční laboratoře jmenovány příslušným orgánem nebo subjektem určeným podle článku 5 této směrnice a aby byly akreditovány pro referenční metody uvedené v příloze VI této směrnice alespoň u těch znečišťujících látek, u kterých jsou hodnoty koncentrace vyšší než práh posuzování, podle příslušné harmonizované normy pro zkušební a kalibrační laboratoře, na niž byl zveřejněn odkaz v *Úředním věstníku Evropské unie* podle čl. 2 bodu 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ([2]), kterým se stanoví požadavky na akreditaci a dozor nad trhem; tyto laboratoře jsou na území členských států odpovědné za koordinaci programů Unie pro zajištění kvality organizovaných Společným výzkumným střediskem (dále jen „JRC“) Komise a na vnitrostátní úrovni jsou rovněž odpovědné za koordinaci odpovídajícího využití referenčních metod a prokazování rovnocennosti nereferenčních metod; akreditace národních referenčních laboratoří, které organizují vzájemné srovnání na vnitrostátní úrovni, rovněž probíhá podle příslušné harmonizované normy pro zkoušky odborné způsobilosti;

e) aby se národní referenční laboratoře alespoň jednou za tři roky účastnily programů Unie týkajících se zajištění kvality organizovaných JRC, pokud jde alespoň o ty znečišťující látky, u nichž koncentrace překračují práh posuzování; účast se doporučuje, i pokud jde o jiné znečišťující látky; pokud budou výsledky takové účasti neuspokojivé, pak národní laboratoře při své další účasti ve vzájemném srovnávání prokážou uspokojivá nápravná opatření a JRC poskytne o těchto opatřeních zprávu;

f) aby národní referenční laboratoře podporovaly práci Evropské sítě národních referenčních laboratoří, kterou zřídilo JRC;

g) aby Evropská síť národních referenčních laboratoří byla odpovědná za pravidelný přezkum nejistot měření stacionárních měření a orientačních měření uvedených v tabulkách 1 a 2 v části A této přílohy, a to alespoň jednou za pět let, jakož i za následný návrh veškerých nezbytných změn určený Komisi.

2. Všechny oznamované údaje podle článku 23 se považují za platné kromě údajů označených za prozatímní.

G. Podpora harmonizovaných přístupů k modelování kvality ovzduší

Za účelem prosazování a podpory harmonizovaného používání vědecky podložených přístupů k modelování kvality ovzduší příslušnými orgány s důrazem na modelové aplikace zajistí příslušné orgány a subjekty určené podle článku 5:

a) aby určené referenční instituce byly zapojeny do Evropské sítě modelování kvality ovzduší zřízené JRC;

b) aby za účelem splnění právních požadavků podle právních předpisů Unie byly v rámci příslušných aplikací modelování kvality ovzduší přijaty osvědčené postupy pro modelování kvality ovzduší určené uvedenou sítí na základě vědeckého konsensu, aniž jsou dotčeny úpravy modelů, které si vyžádají mimořádné okolnosti;

c) aby kvalita příslušných aplikací modelování kvality ovzduší byla pravidelně kontrolována a zlepšována prostřednictvím vzájemných srovnávání organizovaných JRC;

d) aby Evropská síť modelování kvality ovzduší byla odpovědná za pravidelný přezkum maximálního poměru nejistoty modelování uvedeného v tabulkách 1 a 2 části A této přílohy, a to alespoň jednou za pět let, jakož i za následný návrh veškerých nezbytných změn určený Komisi.

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ze dne 9. července 2008, kterým se stanoví požadavky na akreditaci a zrušuje nařízení (EHS) č. 339/93 (Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 30).

PŘÍLOHA VI

Referenční metody posuzování koncentrací ve vnějším ovzduší a rychlosti depozice

A. Referenční metody posuzování koncentrací oxidu siřičitého, oxidu dusičitého a oxidů dusíku, částic (PM_{10} a $PM_{2,5}$), benzenu, oxidu uhelnatého, arsenu, kadmia, olova, rtuti, niklu, polycyklických aromatických uhlovodíků, ozonu a jiných znečišťujících látek ve vnějším ovzduší a rychlosti depozice

1. Referenční metoda měření oxidu siřičitého ve vnějším ovzduší

Referenční metoda měření oxidu siřičitého ve vnějším ovzduší je popsána v normě EN 14212:2012 „Kvalita ovzduší – Normovaná metoda stanovení oxidu siřičitého ultrafialovou fluorescencí“.

2. Referenční metoda měření oxidu dusičitého a oxidů dusíku ve vnějším ovzduší

Referenční metoda měření oxidu dusičitého a oxidů dusíku ve vnějším ovzduší je popsána v normě EN 14211:2012 „Kvalita ovzduší – Normovaná metoda stanovení oxidu dusičitého a oxidu dusnatého chemiluminiscencí“.

3. Referenční metoda pro odběr vzorků a měření PM_{10} ve vnějším ovzduší

Referenční metoda pro odběr vzorků a měření PM_{10} ve vnějším ovzduší je popsána v normě EN 12341:2023 „Kvalita ovzduší – Referenční gravimetrická metoda stanovení hmotnostní koncentrace frakcí aerosolových částic PM_{10} a $PM_{2,5}$“.

4. Referenční metoda pro odběr vzorků a měření $PM_{2,5}$ ve vnějším ovzduší

Referenční metoda pro odběr vzorků a měření $PM_{2,5}$ ve vnějším ovzduší je popsána v normě EN 12341:2023 „Kvalita ovzduší – Referenční gravimetrická metoda stanovení hmotnostní koncentrace frakcí aerosolových částic PM_{10} a $PM_{2,5}$“.

5. Referenční metoda pro odběr vzorků a měření arsenu, kadmia, olova a niklu ve vnějším ovzduší

Referenční metoda odběru vzorků arsenu, kadmia, olova a niklu ve vnějším ovzduší je popsána v normě EN 12341:2023 „Kvalita ovzduší – Referenční gravimetrická metoda stanovení hmotnostní koncentrace frakcí aerosolových částic PM_{10} a $PM_{2,5}$“. Referenční metoda měření arsenu, kadmia, olova a niklu ve vnějším ovzduší je popsána v normě EN 14902:2005 „Kvalita vnějšího ovzduší – Normovaná metoda stanovení Pb, Cd, As a Ni ve frakci PM_{10} aerosolových částic“.

6. Referenční metoda odběru vzorků a měření benzenu ve vnějším ovzduší

Referenční metoda odběru vzorků a měření benzenu ve vnějším ovzduší je popsána v částech 1 (2005), 2 (2005) a 3 (2016) normy EN 14662 „Kvalita ovzduší – Normovaná metoda stanovení benzenu“.

7. Referenční metoda měření oxidu uhelnatého ve vnějším ovzduší

Referenční metoda měření oxidu uhelnatého ve vnějším ovzduší je popsána v normě EN 14626:2012 „Kvalita ovzduší – Normovaná metoda stanovení oxidu uhelnatého nedisperzní infračervenou spektrometrií“.

8. Referenční metoda pro odběr vzorků a měření polycyklických aromatických uhlovodíků ve vnějším ovzduší

Referenční metoda pro odběr vzorků polycyklických aromatických uhlovodíků ve vnějším ovzduší je popsána v normě EN 12341:2023 „Kvalita ovzduší – Referenční gravimetrická metoda stanovení hmotnostní koncentrace frakcí aerosolových částic PM_{10} a $PM_{2,5}$“. Referenční metoda měření benzo[a]pyrenu ve vnějším ovzduší je popsána v normě EN 15549:2008 „Kvalita ovzduší – Normovaná metoda stanovení koncentrace benzo[a]pyrenu ve venkovním ovzduší“. Neexistuje-li normovaná metoda EN pro další polycyklické aromatické uhlovodíky uvedené v čl. 9 odst. 8, mohou členské státy používat metody podle vlastních norem nebo norem ISO, jako je norma ISO 12884.

9. Referenční metoda pro odběr vzorků a měření celkové plynné rtuti ve vnějším ovzduší

Referenční metoda měření celkových koncentrací plynné rtuti ve vnějším ovzduší je popsána v normě EN 15852:2010 „Kvalita venkovního ovzduší – Normovaná metoda pro stanovení celkové plynné rtuti“.

10. Referenční metoda pro odběr vzorků a analýzu depozice arsenu, kadmia, olova, niklu, rtuti a polycyklických aromatických uhlovodíků

Referenční metoda pro stanovení depozice arsenu, kadmia, olova a niklu je popsána v normě EN 15841:2009 „Kvalita venkovního ovzduší – Normovaná metoda pro stanovení arsenu, kadmia, olova a niklu v atmosférické depozici“.

Referenční metoda pro stanovení depozice rtuti je popsána v normě EN 15853:2010 „Kvalita venkovního ovzduší – Normovaná metoda pro stanovení depozice rtuti“.

Referenční metoda pro stanovení depozice benzo[a]pyrenu a dalších polycyklických aromatických uhlovodíků uvedených v čl. 9 odst. 8 je popsána v normě EN 15980:2011 „Kvalita ovzduší – Stanovení depozice benzo[a] anthracenu, benzo[b]fluoranthenu, benzo[j]fluoranthenu, benzo[k]fluoranthenu, benzo[a]pyrenu, dibenz[a,h] anthracenu a indeno[1,2,3-cd]pyrenu“.

11. Referenční metoda měření ozonu ve vnějším ovzduší

Referenční metoda měření ozonu ve vnějším ovzduší je popsána v normě EN 14625:2012 „Kvalita ovzduší – Normovaná metoda stanovení ozonu ultrafialovou spektrometrií“.

12. Referenční metoda pro odběr vzorků a měření elementárního uhlíku a organického uhlíku ve vnějším ovzduší

Referenční metoda pro odběr vzorků elementárního uhlíku a organického uhlíku ve vnějším ovzduší je popsána v normě EN 12341:2023 „Kvalita ovzduší – Referenční gravimetrická metoda stanovení hmotnostní koncentrace frakcí aerosolových částic PM_{10} a $PM_{2,5}$“. Referenční metoda měření elementárního uhlíku a organického uhlíku ve vnějším ovzduší je popsána v normě EN 16909:2017 „Kvalita ovzduší – Stanovení elementárního uhlíku (EC) a organického uhlíku (OC) zachyceného na filtrech“.

13. Referenční metoda pro odběr vzorků a měření NO_3^-, SO_4^{2-}, Cl^-, NH_4^+, Na^+, K^+, Mg^{2+}, Ca^{2+} v částicích $PM_{2,5}$ ve vnějším ovzduší

Referenční metoda pro odběr vzorků NO_3^-, SO_4^{2-}, Cl^-, NH_4^+, Na^+, K^+, Mg^{2+}, Ca^{2+} v $PM_{2,5}$ ve vnějším ovzduší je popsána v normě EN 12341:2023 „Kvalita ovzduší – Referenční gravimetrická metoda stanovení hmotnostní koncentrace frakcí aerosolových částic PM_{10} a $PM_{2,5}$“. Referenční metoda měření NO_3^-, SO_4^{2-}, Cl^-, NH_4^+, Na^+, K^+, Mg^{2+}, Ca^{2+} in $PM_{2,5}$ ve vnějším ovzduší je popsána v normě EN 16913:2017 „Kvalita ovzduší – Normovaná metoda stanovení NO_3^-, SO_4^{2-}, Cl^-, NH_4^+, Na^+, K^+, Mg^{2+}, Ca^{2+} v částicích frakce $PM_{2,5}$ zachycených na filtrech“.

14. Metody odběru vzorků a měření těkavých organických sloučenin, které jsou prekurzory ozonu, metanu, UFP, BC, rozdělení ultrajemných částic podle velikosti, amoniaku, tuhé a plynné dvojmocné rtuti, kyseliny dusičné, levoglukosanu a oxidačního potenciálu částic

    Není-li pro odběr vzorků a měření těkavých organických sloučenin, které jsou prekurzory ozonu, metanu, UFP, BC, rozdělení ultrajemných částic podle velikosti, amoniaku, částicové a plynné dvojmocné rtuti, kyseliny dusičné, levoglukosanu a oxidačního potenciálu částic k dispozici normovaná metoda EN, mohou si členské státy zvolit metody pro odběr vzorků a měření, které používají, a to v souladu s přílohou V a s přihlédnutím k cílům měření, a případně včetně cílů stanovených v oddíle 3 části A a v oddíle 4 části A přílohy VII. Pokud jsou k dispozici referenční metody měření podle mezinárodních norem, norem EN nebo vnitrostátních norem nebo technické specifikace CEN, mohou být použity.

B. Prokázání rovnocennosti

1. Členský stát může použít jakoukoli jinou metodu, u níž může prokázat, že jí dosahuje rovnocenných výsledků jako referenčními metodami uvedenými v části A této přílohy, nebo v případě částic jakoukoli jinou metodu, u níž dotčený členský stát může prokázat odpovídající vztah k referenční metodě, jako je metoda automatického měření, která splňuje požadavky stanovené v normě EN 16450:2017 „Kvalita ovzduší - Automatické měřicí systémy pro stanovení aerosolových částic (PM_{10}, $PM_{2,5}$)“. V tomto případě se výsledky dosažené touto jinou metodou korigují za účelem získání výsledků rovnocenných s těmi, kterých by se dosáhlo použitím referenční metody.

2. Komise může členské státy požádat, aby připravily a předložily zprávu o prokázání rovnocennosti v souladu s bodem 1.

3. Při posuzování přijatelnosti zprávy uvedené v bodu 2 se Komise odvolá na své pokyny pro prokázání rovnocennosti. Pokud členské státy používají k přiblížení rovnocennosti dočasné faktory, musí být tato rovnocennost potvrzena nebo pozměněna podle uvedených pokynů.

4. Členské státy zajistí, aby se za účelem dosažení lepší srovnatelnosti údajů, kdykoli je třeba, uplatnila korekce i zpětně na údaje z minulých měření.

C. Standardizace

U plynných znečišťujících látek je objem normován při teplotě 293 K a atmosférickém tlaku 101,3 kPa. U částic a látek, které se mají v částicích analyzovat (mj. arsen, kadmium, olovo, nikl a benzo[a]pyren), se objem odběru vzorků vztahuje k vnějším podmínkám, jako jsou teplota a atmosférický tlak v den měření.

D. Vzájemné uznávání údajů

Při prokazování, že zařízení splňuje provozní požadavky referenčních metod uvedených na seznamu v části A této přílohy, příslušné orgány a subjekty určené podle článku 5 přijímají zkušební protokoly vystavené v jiných členských státech za podmínky, že zkušební laboratoře jsou akreditované příslušnou harmonizovanou normou pro zkušební a kalibrační laboratoře.

Detailní zkušební protokoly a všechny výsledky zkoušek jsou zpřístupněny dalším příslušným orgánům nebo jejich určeným subjektům. Zkušební protokoly musí prokázat, že zařízení splňuje všechny provozní požadavky, včetně případů, kdy se některé místní podmínky nebo podmínky okolního prostředí v daném členském státě liší a jsou mimo rámec podmínek, pro které již zařízení bylo v jiném členském státě zkoušeno a typově schváleno.

E. Referenční aplikace modelování kvality ovzduší

Neexistuje-li norma EN pro cíle týkající se kvality modelování, mohou členské státy v souladu s částí F přílohy V zvolit modelovací aplikace, které používají.

PŘÍLOHA VII

Měření v monitorovacích superlokalitách a měření hmotnostní koncentrace, chemického složení PM2,5, prekurzorů ozonu a ultrajemných částic

Oddíl 1 – Měření znečišťujících látek v monitorovacích superlokalitách

Měření ve všech monitorovacích superlokalitách v městských pozaďových lokalitách a venkovských pozaďových lokalitách zahrnují znečišťující látky uvedené v příslušných tabulkách 1 a 2.

Tabulka 1 – Znečisťující látky, které mají být měřeny v monitorovacích superlokalitách v městských pozaďových lokalitách

Znečišťující látka	Typ měření
PM_{10}, $PM_{2,5}$, UFP, BC	Stacionární měření
NO_2, O_3	Stacionární měření
SO_2, CO	Stacionární nebo orientační měření
Rozdělení UFP podle velikosti	Stacionární nebo orientační měření
Benzo[a]pyren, případně ostatní polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU) ([1])	Stacionární nebo orientační měření
Celková depozice ([2]) benzo[a]pyrenu a případně dalších polycyklických aromatických uhlovodíků (PAU)	Stacionární nebo orientační měření
Arsen, kadmium, olovo a nikl	Stacionární nebo orientační měření
Celková depozice ([2]) arsenu, kadmia, olova, niklu a rtuti	Stacionární nebo orientační měření
Benzen	Stacionární nebo orientační měření
Chemické složení $PM_{2,5}$ v souladu s oddílem 2	Stacionární nebo orientační měření

([1]) Benzo[a]pyren a další polycyklické aromatické uhlovodíky uvedené v čl. 9 odst. 8.
([2]) Pokud umístění monitorovací superlokality v městské pozaďové lokalitě neumožňuje, aby byly použity pokyny a kritéria EMEP v souladu s částí C písm. f) přílohy IV, lze příslušné měření depozice provést v samostatné městské pozaďové lokalitě v oblasti reprezentativnosti.

Tabulka 2 – Znečisťující látky, které mají být měřeny v monitorovacích superlokalitách ve venkovských pozaďových lokalitách

Znečišťující látka	Typ měření
PM_{10}, $PM_{2,5}$, UFP, BC	Stacionární měření
NO_2, O_3 a amoniak	Stacionární měření
SO_2, CO	Stacionární nebo orientační měření
Celková depozice benzo[a]pyrenu a případně dalších polycyklických aromatických uhlovodíků (PAU)	Stacionární nebo orientační měření

Znečišťující látka	Typ měření
Celková depozice arsenu, kadmia, olova, niklu a rtuti	Stacionární nebo orientační měření
Benzo[a]pyren, případně ostatní polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU) ([1])	Stacionární nebo orientační měření
Arsen, kadmium, olovo a nikl	Stacionární nebo orientační měření
Chemické složení $PM_{2,5}$ v souladu s oddílem 2	Stacionární nebo orientační měření
Celková plynná rtuť	Stacionární nebo orientační měření

([1]) Benzo[a]pyren a další polycyklické aromatické uhlovodíky uvedené v čl. 9 odst. 8.

Tabulka 3 – Znečisťující látky, jejichž měření se doporučuju v monitorovacích superlokalitách v městských pozaďových lokalitách a venkovských pozaďových lokalitách, pokud se na ně nevztahují požadavky tabulek 1 a 2

Znečišťující látka	Typ měření
Rozdělení UFP podle velikosti	Stacionární nebo orientační měření
Oxidační potenciál částic	Stacionární nebo orientační měření
Amoniak	Stacionární nebo orientační měření
Levoglukosan, který má být měřen jako součást chemického složení $PM_{2,5}$	Stacionární nebo orientační měření
Celková plynná rtuť	Stacionární nebo orientační měření
Částicová a plynná dvojmocná rtuť	Stacionární nebo orientační měření
Kyselina dusičná	Stacionární nebo orientační měření

Oddíl 2 – Měření hmotnostní koncentrace a chemického složení $PM_{2,5}$

A. Cíle

Hlavními cíli těchto měření je zajistit, aby byly k dispozici náležité informace o úrovních v městských pozaďových lokalitách a venkovských pozaďových lokalitách. Tyto informace jsou důležité pro posuzování zvýšených úrovní ve více znečištěných oblastech (jako jsou městské pozaďové lokality, hotspoty znečištění ovzduší, lokality spojené s průmyslem nebo lokality spojené s dopravou), pro posuzování pravděpodobného příspěvku dálkového přenosu znečišťujících látek, pro podložení analýzy rozdělení zdrojů a pro porozumění specifickým znečišťujícím látkám, jako jsou suspendované částice. Tyto informace jsou rovněž důležité pro zvýšené využívání modelovacích aplikací i v městských oblastech.

B. Látky

Měření v případě $PM_{2,5}$ zahrnují alespoň celkovou hmotnostní koncentraci a koncentrace příslušných sloučenin, aby bylo možné určit jejich chemické složení. Zařazují se alespoň níže uvedené chemické složky.

SO_4^{2-}	Na^+	NH_4^+	Ca^{2+}	elementární uhlík (EC)
NO_3-	K^+	Cl–	Mg^{2+}	organický uhlík (OC)

C. Umístění

Měření se provádějí v městských pozaďových lokalitách a venkovských pozaďových lokalitách v souladu s přílohou IV.

Oddíl 3 – Měření prekurzorů ozonu

A. Cíle

Hlavními cíli měření prekurzorů ozonu je analýza veškerých trendů týkajících se prekurzorů ozonu, kontrola účinnosti strategií snižování emisí, kontrola důslednosti emisních inventur, prohloubení znalostí, pokud jde o procesy tvorby ozonu a rozptylu prekurzorů, jakož i uplatnění fotochemických modelů a pomoc při přiřazování zdrojů emisí k jednotlivým koncentracím sledovaných znečišťujících látek.

B. Látky

Měření prekurzorů ozonu musí zahrnovat přinejmenším oxidy dusíku (NO a NO_2) a případně metan (CH_4) a těkavé organické sloučeniny (VOC). Výběr specifických sloučenin, které mají být měřeny, závisí na sledovaném cíli a může být doplněn o další sloučeniny, jež jsou předmětem zájmu. Členské státy mohou použít metodu, kterou považují za vhodnou pro sledovaný cíl. Pro oxid dusičitý a oxidy dusíku se použije referenční metoda uvedená v příloze VI.

Níže je uveden seznam těkavých organických sloučenin, jejichž měření se doporučuje:

Skupina chemických látek	Látka			
	Triviální název	Název podle IUPAC	Chemický vzorec	Číslo CAS
Alkoholy	methanol	methanol	CH_4O	67-56-1
	ethanol	ethanol	C_2H_6O	64-17-5
Aldehydy	formaldehyd	methanal	CH_2O	50-00-0
	acetaldehyd	ethanal	C_2H_4O	75-07-0
	methakrolein	2-methylprop-2-enal	C_4H_6O	78-85-3
Alkyny	acetylen	ethyn	C_2H_2	74-86-2
Alkany	ethan	ethan	C_2H_6	74-84-0
	propan	propan	C_3H_8	74-98-6
	n-butan	butan	C_4H_{10}	106-97-8
	i-butan	2-methylpropan	C_4H_{10}	75-28-5
	n-pentan	pentan	C_5H_{12}	109-66-0
	i-pentan	2-methylbutan	C_5H_{12}	78-78-4
	n-hexan	hexan	C_6H_{14}	110-54-3
	i-hexan	2-methylpentan	C_6H_{14}	107-83-5
	n-heptan	heptan	C_7H_{16}	142-82-5
	n-oktan	oktan	C_8H_{18}	111-65-9
	i-oktan	2,2,4-trimethylpentan	C_8H_{18}	540-84-1

Skupina chemických látek	Látka			
	Triviální název	Název podle IUPAC	Chemický vzorec	Číslo CAS
Alkeny	ethylen	ethen	C_2H_4	75-21-8
	propen/propylen	propen	C_3H_6	115-07-1
	1,3-butadien	buta-1,3-dien	C_4H_6	106-99-0
	1-buten	but-1-en	C_4H_8	106-98-9
	trans-2-buten	(E)-but-2-en	C_4H_8	624-64-6
	cis-2-buten	(Z)-but-2-en	C_4H_8	590-18-1
	1-penten	pent-1-en	C_5H_{10}	109-67-1
	2-penten	(Z)-pent-2-en	C_5H_{10}	627-20-3 (cis-2-penten)
		(E)-pent-2-en		646-04-8 (trans-2-penten)
Aromatické uhlovodíky	benzen	benzen	C_6H_6	71-43-2
	toluen/methylbenzen	toluen	C_7H_8	108-88-3
	ethylbenzen	ethylbenzen	C_8H_{10}	100-41-4
	m + p-xylen	1,3-dimethylbenzen (m-xylen)	C_8H_{10}	108-38-3 (m-xylen)
		1,4-dimethylbenzen (p-xylen)		106-42-3 (p-xylen)
	o-xylen	1,2-dimethylbenzen (o-xylen)	C_8H_{10}	95-47-6
	1,2,4-trimethylbenzen	1,2,4-trimethylbenzen	C_9H_{12}	95-63-6
	1,2,3-trimethylbenzen	1,2,3-trimethylbenzen	C_9H_{12}	526-73-8
	1,3,5-trimethylbenzen	1,3,5-trimethylbenzen	C_9H_{12}	108-67-8
Ketony	aceton	propan-2-on	C_3H_6O	67-64-1
	methylethylketon	butan-2-on	C_4H_8O	78-93-3
	methylvinylketon	but-3-en-2-on	C_4H_6O	78-94-4

Skupina chemických látek	Látka			
	Triviální název	Název podle IUPAC	Chemický vzorec	Číslo CAS
Terpeny	isopren	2-methylbuta-1,3-dien	C_5H_8	78-79-5
	p-cymen	1-methyl-4-(1-methylethyl) benzen	$C_{10}H_{14}$	99-87-6
	limonen	1-methyl-4-(1-methylethenyl)cyklohexen	$C_{10}H_{16}$	138-86-3
	β-myrcen	7-methyl-3-methylen-1,6-oktadien	$C_{10}H_{16}$	123-35-3
	α-pinen	2,6,6-trimethylbicyklo[3.1.1]hept-2-en	$C_{10}H_{16}$	80-56-8
	β-pinen	6,6-dimethyl-2-methylenbicyklo [3.1.1]heptan	$C_{10}H_{16}$	127-91-3
	kamfen	2,2-dimethyl-3-methylenbicyklo [2.2.1]heptan	$C_{10}H_{16}$	79-92-5
	Δ^3-karen	3,7,7-trimethylbicyklo[4.1.0]hept-3-en	$C_{10}H_{16}$	13466-78-9
	1,8-cineol	1,3,3-trimethyl-2-oxabicyklo [2.2.2]oktan	$C_{10}H_{18}O$	470-82-6

C. Umístění

Měření se provádějí v místech odběru vzorků určených v souladu s požadavky této směrnice a považovaných za vhodná s ohledem na cíle monitorování uvedené v části A tohoto oddílu.

Oddíl 4 – Měření ultrajemných částic (UFP)

A. Cíle

Cílem těchto měření je zajistit, aby byly k dispozici odpovídající informace v místech, kde se vyskytují ultrajemné částice ve vysokých koncentracích, které jsou ovlivněny především zdroji z letecké, vodní nebo silniční dopravy (jako jsou letiště, přístavy nebo silnice), průmyslových areálů nebo vytápění domácností. Informace musí být vhodné k posouzení zvýšených úrovní koncentrací ultrajemných částic z těchto zdrojů.

B. Látky

Ultrajemné částice (UFP)

C. Umístění

Místa odběru vzorků se stanoví v souladu s přílohami IV a V v místě, kde se pravděpodobně vyskytují ultrajemné částice ve vysokých koncentracích a po směru větru z hlavních zdrojů v příslušném hlavním směru větru těchto zdrojů.

PŘÍLOHA VIII

Informace, které je třeba zahrnout do plánů kvality ovzduší a plánů postupu v oblasti kvality ovzduší pro zlepšování kvality vnějšího ovzduší

A. Informace, které mají být poskytovány podle čl. 19 odst. 6

1. Místo nadměrného znečištění

   a) region;

   b) město/města (mapy);

   c) místo (místa) odběru vzorků (mapa, zeměpisné souřadnice).

2. Obecné informace

   a) typ zóny (městská, průmyslová nebo venkovská oblast) nebo charakteristiky územní jednotky pro stanovení průměrné expozice nebo územní jednotky uvedené v čl. 19 odst. 2 (včetně městských, průmyslových nebo venkovských oblastí);

   b) odhadovaná znečištěná plocha (v km^2) a odhadovaný počet obyvatel vystavených znečištění;

   c) koncentrace nebo ukazatel průměrné expozice příslušné znečišťující látky zaznamenané nejméně pět let před překročením a porovnání s nejaktuálnějšími údaji, včetně jejich srovnání s mezními hodnotami nebo povinnými hodnotami snížení průměrné expozice a cílem průměrné expoziční koncentrace.

3. Příslušné orgány

   Názvy a adresy příslušných orgánů pověřených vypracováním a prováděním plánů kvality ovzduší nebo plánů postupu v oblasti kvality ovzduší.

4. Původ znečištění se zohledněním podávání zpráv podle směrnice (EU) 2016/2284 a informací poskytnutých v národním programu omezování znečištění ovzduší

   a) seznam hlavních zdrojů emisí způsobujících znečištění;

   b) celkové množství emisí z těchto zdrojů (v tunách/rok);

   c) posouzení úrovně emisí (např. úroveň města, regionální úroveň, celostátní úroveň a přeshraniční příspěvky);

   d) rozdělení zdrojů podle příslušných odvětví, která přispívají k překročení v národním programu omezování znečištění ovzduší.

5. Popis základního scénáře použitého jako základ pro plán kvality ovzduší nebo plán postupu v oblasti kvality ovzduší k prokázání dopadů nepřijetí opatření, včetně předpokládaného vývoje emisí i koncentrací.

6. Určení a podrobnosti opatření ke snížení znečištění ovzduší, která lze zvážit k výběru:

   a) seznam a popis všech opatření zvažovaných v plánu kvality ovzduší nebo plánu postupu v oblasti kvality ovzduší, včetně určení příslušného orgánu odpovědného za jejich provádění;

   b) kvantifikace nebo odhad snížení emisí (v tunách/rok) a případně snížení koncentrací pro každé opatření uvedené v písmenu a);

7. Vybraná opatření a jejich očekávaný dopad k dosažení souladu ve lhůtách stanovených v článku 19:

   a) seznam vybraných opatření, včetně seznamu informací (jako je modelování a výsledků posouzení opatření) k dosažení příslušné normy kvality ovzduší v souladu s přílohou I; v případě, že seznam opatření podle bodu 6 písm. a) této části zahrnuje opatření s možným vysokým potenciálem ke zlepšení kvality ovzduší, která však nebyla vybrána k přijetí, vysvětlení důvodů, proč nebyla tato opatření k přijetí vybrána;

b) harmonogram provádění každého opatření a odpovědné subjekty;

c) kvantifikace snížení emisí (v tunách/rok), která je důsledkem kombinace opatření uvedených v písmenu a) tohoto bodu;

d) očekávané kvantifikované snížení koncentrace (v $\mu g/m^3$) na základě opatření ze souboru opatření uvedených v písm. a) tohoto bodu v každém místě odběru vzorků, kde došlo k překročení mezních hodnot, cílových hodnot nebo ukazatele průměrné expozice v případě překročení povinných hodnot snížení průměrné expozice;

e) orientační trajektorie k dosažení souladu a odhadovaný rok, od kdy jsou dodržovány příslušné hodnoty pro jednotlivé látky znečišťující ovzduší, na něž se vztahuje plán postupu v oblasti kvality ovzduší nebo plán kvality ovzduší, s přihlédnutím k souboru opatření uvedených v písm. a) tohoto bodu;

f) u plánů postupu v oblasti kvality ovzduší a plánů kvality ovzduší podrobné důvody vysvětlující, jak tyto plány nebo plány postupu vytyčují opatření, jež zajistí, aby období překročení byla co možná nejkratší, včetně časového plánu provádění.

8. Příloha 1 plánů kvality ovzduší a plánů postupu v oblasti kvality ovzduší: Další podkladové informace

a) klimatické údaje;

b) topografické údaje;

c) je-li to relevantní, informace o charakteru cílů, které v zóně vyžadují ochranu;

d) seznam a popis všech dodatečných opatření, jejichž plný dopad na koncentrace látek znečišťujících ovzduší se projeví za tři roky nebo déle;

e) sociálně-ekonomické informace o související oblasti s cílem podpořit otázky rovnosti v oblasti životního prostředí a ochranu citlivého obyvatelstva a zranitelných skupin;

f) popis použité metody a učiněných předpokladů nebo údajů použitých pro projekce vývoje kvality ovzduší, je-li to možné, včetně míry nejistoty projekcí a scénářů citlivosti s cílem zohlednit nejlepší, nejpravděpodobnější a nejnepříznivější scénáře;

g) podkladové dokumenty a informace použité při posouzení.

9. Příloha 2 plánů kvality ovzduší a plánů postupu v oblasti kvality ovzduší: Souhrn opatření pro informování veřejnosti a konzultace přijatých podle čl. 19 odst. 7, jejich výsledky a vysvětlení, jak byly tyto výsledky zohledněny v konečném plánu kvality ovzduší nebo plánu postupu v oblasti kvality ovzduší.

10. Příloha 3 plánů kvality ovzduší a plánů postupu v oblasti kvality ovzduší Hodnocení opatření (v případě aktualizace plánu kvality ovzduší)

a) posouzení harmonogramu opatření z předchozího plánu kvality ovzduší;

b) odhad dopadu opatření z předchozího plánu kvality ovzduší na snížení emisí a koncentrace znečišťujících látek.

B. Orientační seznam opatření ke snížení znečištění ovzduší

1. Informace o stavu provádění směrnic uvedených v čl. 14 odst. 3 písm. b) směrnice (EU) 2016/2284.

2. Informace o všech opatřeních ke snížení znečištění ovzduší, která byla vzata v úvahu na místní, regionální nebo celostátní úrovni k provádění ve spojení s dosažením cílů kvality ovzduší, jako je:

a) snížení emisí ze stacionárních zdrojů zajištěním toho, aby malé a střední stacionární spalovací zdroje (včetně zařízení na spalování biomasy) způsobující znečištění byly vybaveny zařízením na kontrolu emisí nebo byly nahrazeny a aby se zlepšila energetická účinnost budov;

b) snížení emisí z vozidel prostřednictvím dovybavení vozidel hnacími ústrojími s nulovými emisemi a zařízením na kontrolu emisí; k urychlení zavádění tohoto opatření se musí zvážit využití ekonomických pobídek;

c) zadávání veřejných zakázek veřejnými orgány v souladu s příručkou o zadávání zelených veřejných zakázek v oblasti paliv a spalovacích zařízení s cílem snížit emise a silničních vozidel s nulovými emisemi vymezenými v čl. 3 odst. 1 písm. m) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/631 ([1]);

d) snížení emisí v důsledku zavádění vozidel hromadné a veřejné dopravy s nulovými a nízkými emisemi nebo vozidel vybavených moderními digitálními řešeními ovlivňujícími snižování emisí;

e) opatření ke zlepšení kvality, účinnosti, cenové dostupnosti a propojenosti hromadné a veřejné dopravy;

f) opatření týkající se zavádění a využívání infrastruktury pro alternativní paliva;

g) opatření k omezování emisí z dopravy prostřednictvím městského plánování a řízení dopravy, včetně:

i) zpoplatnění nadměrného dopravního zatížení, např. zpoplatnění silnic a poplatků za používání na základě počtu ujetých kilometrů;

ii) výběru silničních materiálů;

iii) parkovacích poplatků z veřejných pozemků nebo jiných ekonomických pobídek, přičemž budou rozlišeny poplatky za znečišťující vozidla a vozidla s nulovými emisemi;

iv) zavedení režimů omezení vjezdu vozidel do měst, včetně nízkoemisních zón a zón s nulovými emisemi;

v) zřízení čtvrtí s omezeným průjezdem motorových vozidel, superbloků a městských čtvrtí bez aut;

vi) zřízení ulic bez aut;

vii) ujednání o nulových (výfukových) emisích na „posledním kilometru“;

viii) podpory sdílení automobilů a spolujízdy;

ix) zavádění inteligentních dopravních systémů;

x) vytváření multimodálních uzlů spojujících různá udržitelná dopravní řešení a parkovací zařízení;

xi) podpory cyklistiky a chůze, například rozšířením prostoru pro cyklisty a chodce, upřednostněním cyklistiky a chůze při plánování infrastruktury, rozšířením sítě cyklistických tras;

xii) plánování kompaktních měst;

h) opatření na podporu modálního přechodu k aktivní mobilitě a méně znečišťujícím druhům dopravy (např. chůze, jízda na kole, veřejná doprava nebo železnice), včetně:

i) elektrifikace veřejné dopravy, posílení sítě veřejné dopravy, zjednodušení přístupu k ní a jejího používání, například prostřednictvím digitálních a propojených rezervací a informací o dopravě v reálném čase;

ii) zajištění plynulé intermodality pro dojíždění z venkova do měst, například mezi železniční a cyklistickou dopravou a mezi automobily a veřejnou dopravou (např. systémy „parkování P+R“);

iii) přesměrování fiskálních a ekonomických pobídek na aktivní a sdílenou mobilitu, včetně pobídek pro dojíždění do práce za využití cyklistiky a chůze;

iv) šrotovného pro vozidla, která nejvíce znečišťují životní prostředí;

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/631 ze dne 17. dubna 2019, kterým se stanoví výkonnostní normy pro emise CO_2 pro nové osobní automobily a pro nová lehká užitková vozidla a kterým se zrušují nařízení (ES) č. 443/2009 a (EU) č. 510/2011 (Úř. věst. L 111, 25.4.2019, s. 13).

i) opatření na podporu přechodu k vozidlům a nesilničním strojům s nulovými emisemi pro soukromé i komerční využití;

j) opatření k zajištění toho, aby se v malých, středních a velkých stacionárních zdrojích a v mobilních zdrojích upřednostňovala nízkoemisní paliva;

k) opatření ke snížení znečištění ovzduší z průmyslových zdrojů podle směrnice 2010/75/EU a prostřednictvím využívání ekonomických nástrojů, jako jsou daně, poplatky nebo obchodování s emisemi, přičemž se zohlední specifika malých a středních podniků;

l) snížení emisí z námořní a letecké dopravy prostřednictvím využívání alternativních paliv a zavádění infrastruktury pro alternativní paliva, jakož i využívání ekonomických pobídek k urychlení jejich využívání a stanovení zvláštních požadavků pro lodě a čluny v kotvištích a provoz v přístavech, při současném urychlení dodávek elektřiny z pevniny a elektrifikace lodí a strojních zařízení v přístavech;

m) opatření ke snížení emisí ze zemědělství;

n) opatření k ochraně zdraví dětí nebo jiného citlivého obyvatelstva a zranitelných skupin;

o) opatření na podporu změny chování.

PŘÍLOHA IX

Mimořádná opatření, která je třeba zvážit pro zahrnutí do krátkodobých akčních plánů požadovaných podle článku 20

Opatření, která je třeba zvážit v krátkodobém horizontu za účelem řešení zdrojů, které přispívají k riziku překročení varovných prahových hodnot, a to v závislosti na místní situaci a dotčené znečišťující látce:

a) omezení provozu vozidel, zejména v okolí míst, kde se často pohybují citlivé obyvatelstvo a zranitelné skupiny;

b) levná nebo bezplatná veřejná doprava;

c) pozastavení provozu na stavbách;

d) čištění ulic;

e) pružné uspořádání práce.

PŘÍLOHA X

Informování veřejnosti

1. Členské státy poskytnou veřejnosti přinejmenším následující informace:

   a) hodinové aktuální údaje pro každé místo odběru vzorků oxidu siřičitého, oxidu dusičitého, částic (PM_{10} a $PM_{2,5}$), oxidu uhelnatého a ozonu; platí to pro informace ze všech míst odběru vzorků, kde jsou k dispozici aktuální informace, a alespoň pro informace z minimálního počtu míst odběru vzorků požadovaného podle přílohy III, je-li metoda měření vhodná pro aktuální údaje (UTD), bez ohledu na to, že členské státy poskytují veřejnosti co nejvíce informací o aktuálních údajích a za tímto účelem postupně přizpůsobují své metody měření; jsou-li k dispozici, musí být rovněž poskytnuty aktuální informace vyplývající z modelovacích aplikací;

   b) naměřené koncentrace všech znečišťujících látek a případně jejich porovnání s nejaktuálnějšími hodnotami doporučovanými v pokynech WHO prezentované podle příslušných období stanovených v příloze I;

   c) informace o zjištěném překročení jakékoli mezní hodnoty, cílové hodnoty a povinných hodnot snížení průměrné expozice, včetně alespoň:

      i) lokality nebo oblasti překročení;

      ii) začátku a doby trvání daného překročení;

      iii) naměřené koncentrace ve srovnání s použitelnými normami kvality ovzduší nebo ukazatele průměrné expozice v případě překročení povinných hodnot snížení průměrné expozice;

   d) informace o dopadech na zdraví, včetně alespoň:

      i) zdravotních dopadů znečištění ovzduší na obyvatelstvo obecně a pokud možno dopadů jednotlivých znečišťujících látek, na které se vztahuje tato směrnice;

      ii) zdravotních dopadů znečištění ovzduší na citlivé obyvatelstvo a zranitelné skupiny a pokud možno dopadů jednotlivých znečišťujících látek, na které se vztahuje tato směrnice;

      iii) popisu pravděpodobných příznaků;

      iv) doporučených preventivních opatření, která mají být přijata, rozdělených na preventivní opatření, která mají být přijata obyvatelstvem obecně, a na opatření pro a citlivé obyvatelstvo a zranitelné skupiny;

      v) další zdroje informací;

   e) informace o dopadech na vegetaci;

   f) informace o preventivních opatřeních na omezení znečištění a vystavení se tomuto znečištění: označení sektorů, které jsou hlavními zdroji znečištění; doporučená opatření ke snížení emisí;

   g) informace o měřicích kampaních nebo podobných činnostech a jejich výsledcích, jsou-li realizovány.

2. Členské státy zajistí, aby byly veřejnosti včas zpřístupňovány informace o současných nebo předpokládaných překročeních varovných prahových hodnot a všech informativních prahových hodnot; poskytované podrobnosti obsahují přinejmenším tyto informace:

   a) informace o zjištěném překročení (zjištěných překročeních):

      i) lokalita nebo oblast překročení,

      ii) druh překročené prahové hodnoty (varovná nebo informativní);

      iii) začátek a doba trvání daného překročení,

      iv) nejvyšší hodinová koncentrace a v případě ozonu navíc i nejvyšší 8 hodinová průměrná koncentrace;

   b) předpověď pro následující odpoledne/den (dny):

      i) zeměpisná oblast, v níž se očekává překročení varovné prahové hodnoty nebo informativní prahové hodnoty,

      ii) očekávané změny znečištění (např. zlepšení, stabilizace nebo zhoršení) a důvody těchto změn;

c) informace o druhu zasaženého obyvatelstva, možné účinky na zdraví a doporučené chování:

i) informace o ohrožených skupinách obyvatelstva,

ii) popis pravděpodobných příznaků;

iii) doporučená preventivní opatření, která mají dotčení obyvatelé učinit,

iv) další zdroje informací;

d) informace o krátkodobých akčních plánech a preventivních opatřeních na omezení znečištění a vystavení se tomuto znečištění: označení sektorů, které jsou hlavními zdroji znečištění; doporučená opatření ke snížení emisí z antropogenních zdrojů;

e) doporučená opatření ke snížení expozice;

f) v případě předpokládaných překročení přijmou členské státy opatření, která zajistí, aby se tyto podrobné informace poskytovaly v nejvyšší možné míře.

3. Dojde-li k překročení nebo existuje-li riziko překročení jakékoli mezní hodnoty, cílové hodnoty, povinných hodnot snížení průměrné expozice, varovných prahových hodnot nebo informativních prahových hodnot, členské státy zajistí, aby informace uvedené v této příloze byly dodatečně zprostředkovány veřejnosti.

PŘÍLOHA XI

ČÁST A

Zrušené směrnice a jejich následné změny (uvedené v článku 31)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/107/ES
(Úř. věst. L 23, 26.1.2005, s. 3).

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 219/2009 (Úř. věst. L 87, 31.3.2009, s. 109).	pouze bod 3.8 přílohy
Směrnice Komise (EU) 2015/1480 (Úř. věst. L 226, 29.8.2015, s. 4).	pouze články 1 a 2

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES
(Úř. věst. L 152, 11.6.2008, s. 1).

ČÁST B

Lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu (uvedené v článku 31)

Směrnice	Lhůta pro provedení
2004/107/ES	15. únor 2007
2008/50/ES	11. června 2010
(EU) 2015/1480	31. prosinec 2016

PŘÍLOHA XII

Srovnávací tabulka

Tato směrnice	Směrnice 2008/50/ES	Směrnice 2004/107/ES
Článek 1	—	—
Článek 2	*Článek 1*	*Článek 1*
Článek 3	*Článek 32*	*Článek 8*
Článek 4	*Článek 2*	*Článek 2*
Článek 5	*Článek 3*	—
Článek 6	*Článek 4*	Čl. 4 odst. 1
Článek 7	*Článek 5* a čl. 9 odst. 2	Čl. 4 odst. 2, 3 a 6
	Příloha II, oddíl B	Příloha II, oddíl II
Článek 8	*Článek 6* a čl. 9 odst. 1	Čl. 4 odst. 1 až 5 a 10
Článek 9	Články 7 a 10	Čl. 4 odst. 7, 8 a 11
	Příloha V, oddíl A, bod 1, poznámka pod čarou 1	
Článek 10	—	Čl. 4 odst. 9
Článek 11	Články 8 a 11	Čl. 4 odst. 12 a 13
Článek 12	*Článek 12*, čl. 17 odst. 1 a 3 a článek 18	Čl. 3 odst. 2
Článek 13	Články 13 a 15, čl. 16 odst. 2 a čl. 17 odst. 1	Čl. 3 odst. 1 a 3
Článek 14	*Článek 14*	—
Článek 15	Čl. 19 první odstavec	—
Článek 16	*Článek 20*	—
Článek 17	*Článek 21*	—
Článek 18	*Článek 22*	—
Článek 19	Čl. 17 odst. 2 a článek 23	Čl. 3 odst. 3 a čl. 5 odst. 2
Článek 20	*Článek 24*	—
Článek 21	*Článek 25*	—
Článek 22	*Článek 26*	*Článek 7*
Článek 23	Čl. 19 druhý pododstavec a článek 27	Čl. 5 odst. 1 a 4
	Příloha III, oddíl D	
Článek 24	*Článek 28*	Čl. 4 odst. 15
Článek 25	—	—
Článek 26	*Článek 29*	*Článek 6*
Článek 27	—	—
Článek 28	—	—
Článek 29	*Článek 30*	*Článek 9*

Tato směrnice	Směrnice 2008/50/ES	Směrnice 2004/107/ES
Článek 30	*Článek 33*	*Článek 10*
Článek 31	*Článek 31*—	—
Článek 32	*Článek 34*	*Článek 11*
Článek 33	*Článek 35*	*Článek 12*
Příloha I	Přílohy VII, XI, XII, XIII a XIV	Příloha I
Příloha II	Příloha II, oddíl B	Příloha II, oddíl I
Příloha III	Přílohy V a IX	Příloha III, oddíl IV
Příloha IV	Přílohy III a VIII	Příloha III, oddíly I, II a III
Příloha V	Příloha I	Příloha IV
Příloha VI	Příloha VI	Příloha V
Příloha VII	Přílohy IV a X	—
Příloha VIII	Příloha XV	—
Příloha IX	—	—
Příloha X	Příloha XVI	—
Příloha XI	—	—
Příloha XII	Příloha XVII	—